

Vihhti

Tilinpäätös 2015

Vihdin kunta

Toimintakertomus 2015

Toimintakertomuksen sisältö

1	YLEISTÄ	4
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2	KUNNAN ORGANISAATIO	6
1.2.1	LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2015	6
1.2.2	KUNNANVIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO 2015	6
1.2.3	HENKILÖSTÖ	8
1.3	YLEINEN KEHITYS MAASSA JA HELSINGIN SEUDULLA	9
1.4	KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	12
1.5	OLENNAISET MUUTOKSET JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	13
1.6	ARVIOITA MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	14
1.7	YMPÄRISTÖTEKIJÄT	15
2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	16
3	TOIMINNAN RAHOITUS	18
4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	19
5	KOKONAISTULOT JA –MENOT	22
6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	23
6.1	YLEISTÄ	23
6.2	TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTA	29
7	SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	32
7.1	SISÄINEN VALVONTA	32
7.2	KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	33
8	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	34
9	PALVELUKESKUSTEN TOIMINTA JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET	34
9.1	TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	34
9.2	VIHDIN KUNTA TULOSKORTIT	36
9.2.1	KONSERNIHALLINNON KESKUS	36
	Konsernijohto	36
	Sosiaali- ja terveystalouden osto	39
9.2.2	HALLINTOKESKUS	40
	Hallinto ja talous	40
	Ateria- ja puhdistuspalvelut	45
9.2.3	SIVISTYSKESKUS	47
	Varhaiskasvatus	48
	Koulutus	49
	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	52
9.2.4	TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS	57
	Tukipalvelut	58
	Kunnallistekniset palvelut	60
	Maankäyttöpalvelut	61
	Ympäristöpalvelut	64
	Tilapalvelu –taseyksikkö	67
	Vihdin Vesi	69
10	TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	70
10.1	TULOSLASKELMA	70
10.2	VEROTULOT	71
10.3	VALTIONOSUUDET	72
11	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	73

11.1 KÄYTTÖTALOUS.....	73
11.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	93
11.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	98

1 YLEISTÄ

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2015 saatettiin loppuun Espoo, Kauniaisten, Kirkkonummen ja Vihdin vapaaehtoinen kuntaliitosselvitys. Kuntien valtuustot päättivät joulukuussa, että liitosselvitys ei johda kuntaliitokseen. Näin Vihti jatkaa itsenäisenä kuntana, tämä selkeyttää tulevaisuuden suunnittelua, vaikka toimintaympäristö on muuttuva ja epävarma. Liitosselvityksen tehneet kunnat tekivät selvityksen tulosten perusteella yhteistyösopimuksen, joka mahdollistaa varsin laajan kuntien välisen yhteistyön. Näin Vihti strategiansa mukaisesti suuntautuu entistä selkeämmin pääkaupunkiseudulle.

Sosiaali- ja terveystalvelujen rakenneuudistusta alettiin valmistella uudelta pohjalta. Uudistus sai rinnalleen myös maakuntahallinnon valmistelun. Valmistelutyö molemmissa uudistuksissa oli vuoden 2015 loppuessa hyvin alkutekijöissään. Vuoden 2016 aikana uudistuksien pitäisi kuitenkin edetä ripeästi ja uudistus astuisi voimaan vuoden 2019 alusta. Näillä uudistuksilla on suuri vaikutus kuntien tehtäviin ja kuntien talouteen. Vihti on uudistustyössä aktiivinen ja pyrkii turvaamaan alueensa asukkaiden laadukkaat sosiaali- ja terveystalvelut ja valmistautumaan muutoinkin kunnan uuteen rooliin.

Vihdin strategian tärkeitä teemoja ovat kuntalaisten arjen ja asumisen sujuvuus, yhteisöllisyys, yrittämisen helppous sekä viihtyisä, vetovoimainen ja luonnonläheinen elinympäristö. Näiden avaintekijöiden avulla Vihti kasvaa ja kehittyy ja näihin asioihin kunta palveluissaan keskittyy. Vuoden 2015 valtuustoseminaarissa strategian hieman yleisluonteisista tavoitteista johdettiin seuraavan kolmivuotiskauden painopisteet. Nämä painopisteet ovat kunnan elinvoiman vahvistaminen, työllisyys, sähköinen asiointi, maapolitiikka ja viestinnän kehittäminen.

Vuonna 2015 edellä mainituista painopisteistä alkuun saatiin yrityskäyttöön soveltuvien alueiden kartoitus ja valmistelut sähköisen asioinnin edistämiseksi. Vuonna 2015 oli valtuuston hyväksyttävänä 38 264 k-m² työpaikkarakentamisen kaavavaraantaa. Määrä tarpeeseen nähden on pieni, mutta hyvä alku kuitenkin. Asuntotonttien varantoa Vihdissä on useammaksi vuodeksi eteenpäin. Tämä antaa merkittävästi mahdollisuuksia kunnan kehittämiseen.

Taloukskehitys on edelleen heikkoa ja työttömyys on pysynyt korkealla. Työttömyyden kasvu on kuitenkin pysähtynyt. Työttömyysprosentti oli vuoden loppuessa 11 %. Kunta perusti vuonna 2015 kierrätyskeskuksen, joilla pyritään lievittämään työttömyyttä ja helpottamaan työttömäksi jääneiden arkea ja työllistymistä. Toiminta alkoi vuoden 2016 puolella. Nuorten edellytyksiä työkokemuksen hankkimiseen ja työllistymiseen edistettiin nuorten työpajan, etsivän nuorisotyön ja kesätyösetelien avulla.

Kunnan asukasmäärä laski 73 asukkaalla. Strategian mukaan väestömäärän kasvutavoite on keskimäärin 1,5 % vuodessa. Meidän tulee miettiä toimenpiteitä, joilla kunnan väestömäärä pidetään kasvu-uralla ja myös muuttoliike positiivisena. Joudumme toki arviomaan myös tavoitettamme uudelleen ainakin lähivuosien osalta. Muutos väestömäärän kehityksessä on otettu huomioon investointisuunnitelmissa. Investointien ajoitus tulee suunnitella entistä tarkemmin, mutta säilyttää kuitenkin hyvä valmius investointien käynnistämiseen, jos tilanne muuttuu.

Vuoden 2015 syksyllä Vihtiin perustettiin kaksi turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskusta. Tämä on näkynyt niin katukuvassa kuin keskustelussa eri tiedotusvälineissä. Kunta on järjestänyt ope- tusta tänne tulleille oppivelvollisuusikäisille turvapaikanhakijoille. Maahanmuutto jatkunee aikai- sempaa isompana useamman vuoden ajan. Tähän meidän on varauduttava ja tästä aiheutuvien veloitteiden lisäksi käytettävä hyväksi kaikki ne mahdollisuudet, joita tämä tarjoaa kuntamme elin- voiman lisäämiseksi.

Vuoden 2015 talousarvio jäi 3,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, vaikka henkilöstömenoista leikattiin 1,5 miljoonaa. Henkilöstösäästöjen toteuttamiseksi käytiin YT-neuvottelut, jotka saatiin päätökseen tammikuussa 2015. Neuvottelujen tuloksena saatiin noin 30 henkilötyövuoden vähennys. Keinoina jouduttiin käyttämään myös irtisanomisia ja työsuhteiden osa-aikaistamisia. Osa tavoitteesta toteutettiin eläkejärjestelyin ja vapaaehtoisin henkilöstösäästöin. Ratkaisun seurauksena tehtiin useita tehtäväjärjestelyjä, ne saatiin pääosin toimimaan vuoden 2015 kuluessa. Kokonaisuutena ratkaisu ja tehtäväjärjestelyt aiheuttivat henkilöstössä epävarmuutta ja hämmennystä. Tällä hetkellä katse on kuitenkin eteenpäin ja panostukset tulee tehdä henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Henkilöstö ansaitsee suuret kiitokset venymisestä ja asiallisesta suhtautumisesta prosessiin ja järjestelyyn kokonaisuutena.

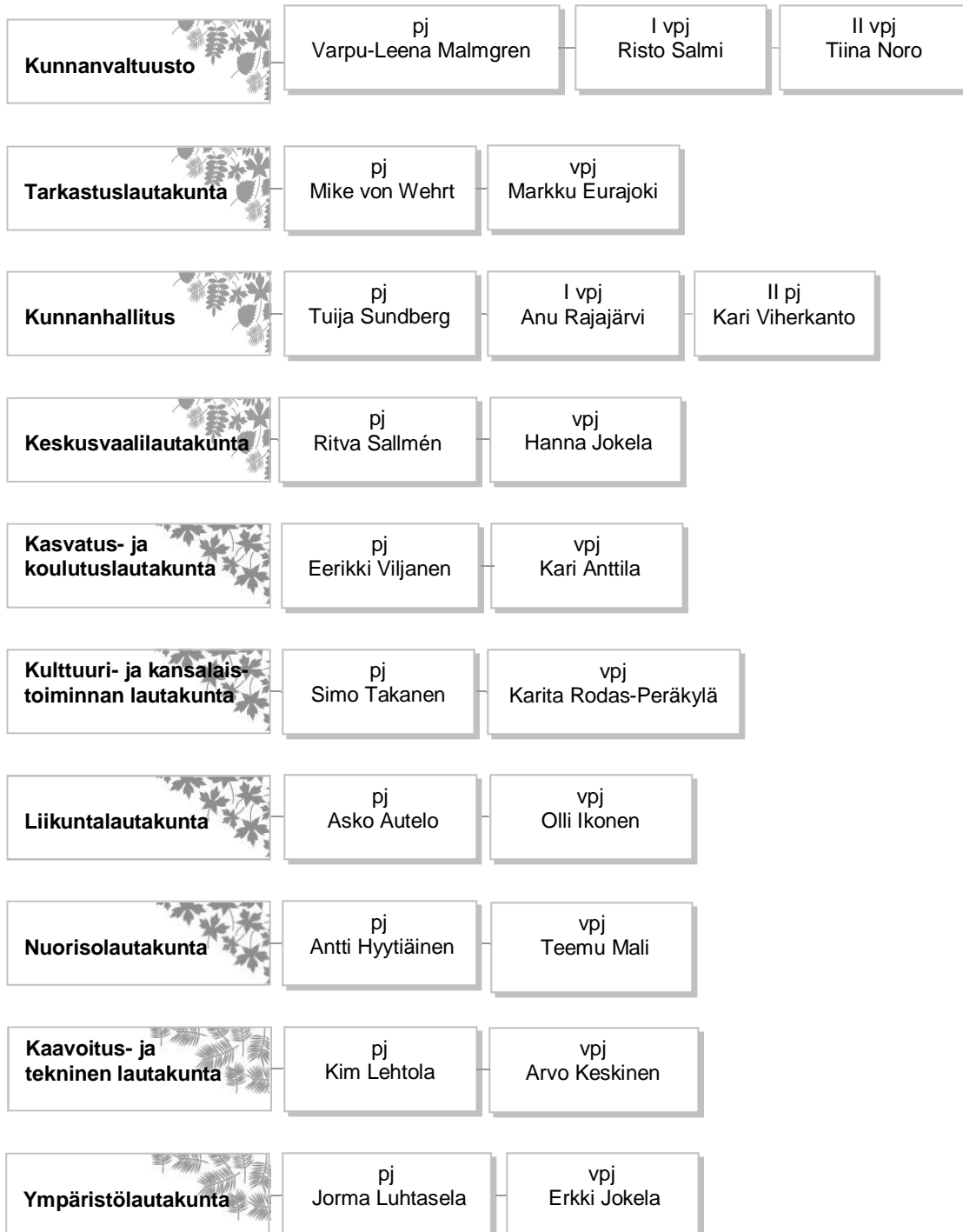
Kunnan tilinpäätös osoittaa noin 1,25 miljoonan euron alijäämää. Alijäämä on ennakoitua pienempi, mutta heikentää kuitenkin taloudellista kantokykyämme. Lainamäärä väheni 2 822 euroon asukasta kohden. Tämä johtui alhaisista investoinneista ja kassavarojen käytöstä.

Vero- ja muidenkin tulojen kasvu jäänee lähivuosina erittäin pieneksi. Vihtiläisten vero- ja maksurasitus on melko korkea, joten kunnan tulee pitää menojen kasvu erittäin alhaisena. Toimintaa tulee edelleen tehostaa, muuttaa toimintatapoja ja palveluja priorisoida. Tulevat soteratkaisut ja maakuntahallintoratkaisut muuttavat kunnan toimintaa ja tuonevat lisähaasteita myös talouteen. Uskon, että Vihti kuntana selviää haasteista ja pystyy toimimaan asukkaidensa hyvinvoinnin edellytysten mahdollistajana.

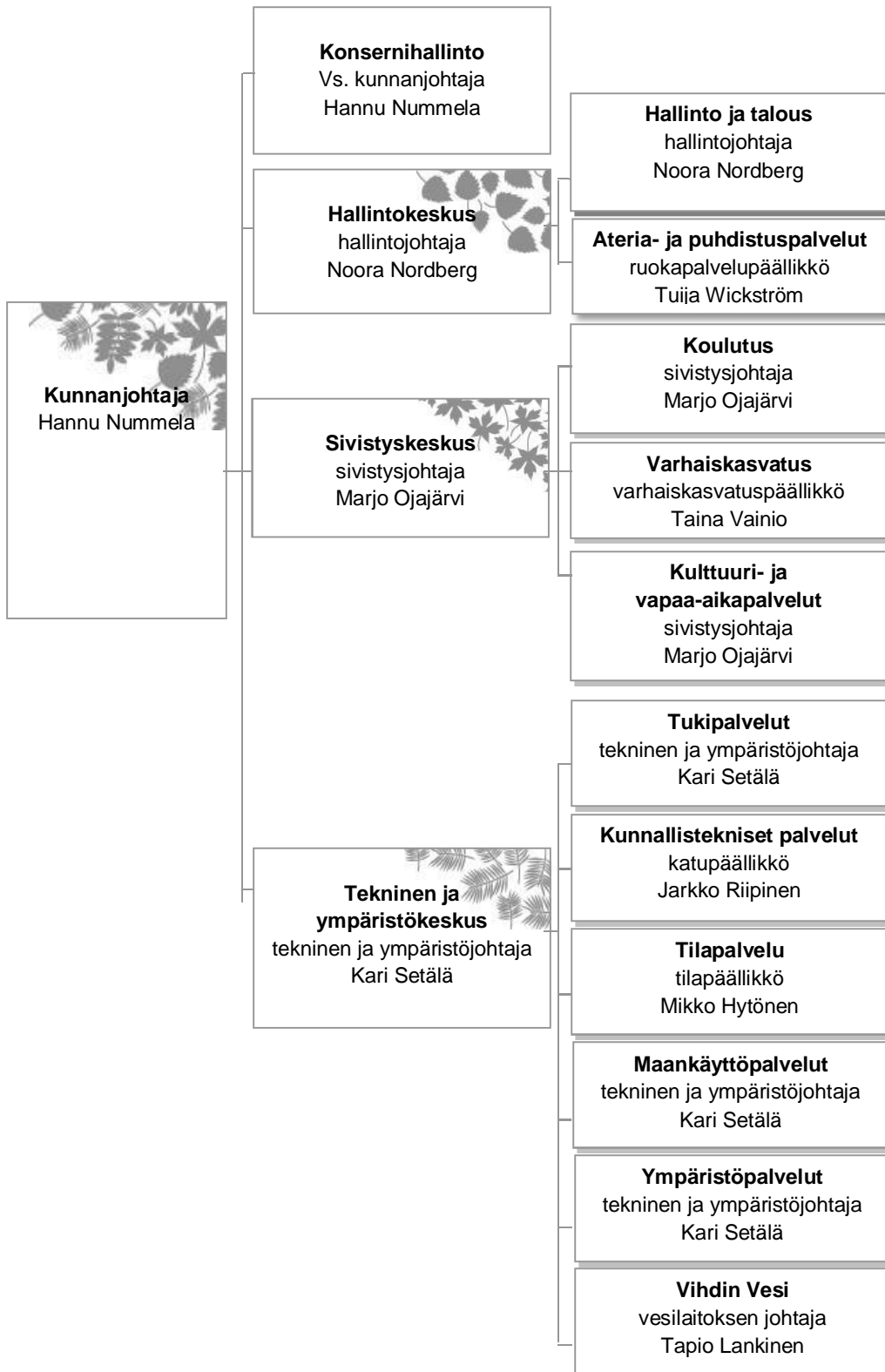
Hannu Nummela
vs. kunnanjohtaja

1.2. KUNNAN ORGANISAATIO

1.2.1 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 2015

1.2.2 KUNNANVIRASTON ORGANISAATIOKAAVIO 2015

Tilivelvollisiksi toimialoillaan on määritelty seuraavien toimielinten jäsenet: kunnanhallitus, keskusvaalilautakunta, kasvatus- ja koulutuslautakunta, nuorisolautakunta, liikuntalautakunta, kulttuuri- ja kansalaistoiminnan lautakunta, kaavoitus- ja tekninen lautakunta, ympäristölautakunta ja sen jaostot ja vesihuoltolaitoksen johtokunta sekä seuraavat viranhaltijat: kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talous- ja strategiajohtaja, henkilöstöjohtaja, ruokapalvelupäällikkö, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, liikuntatoimenjohtaja, nuorisotoimenjohtaja, tekninen ja ympäristöjohtaja, vesilaitoksen johtaja, tilapäällikkö, kaavoituspäällikkö, katupäällikkö, johtava rakennustarkastaja ja ympäristöpäällikkö.

1.2.3 HENKILÖSTÖ

Vihdin kunnan palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 1168 työntekijää ja henkilöstökustannusten kokonaismäärä 46,9 milj. €. Strategiakaudella 2014 - 2017 henkilöstökustannusten kasvu pyritään pysäyttämään. Strategiakauden ensimmäisenä vuotena 2014 henkilöstökustannusten säästö oli 1,6 %, vuonna 2015 säästö oli 2,1 %. Vuonna 2016 henkilöstökustannuksiin tulee vaikuttamaan tammikuussa 2015 päättyneet yt-neuvottelut, sillä täysimääräisesti vuonna 2015 käynnistetyt rakenteelliset säästöt saavutetaan vasta vuonna 2016.

Vuonna 2015 raskaan YT-neuvotteluprosessin jälkeen keskeiseksi henkilöstötyön painopisteeksi nousi työssä jaksava ja viihtyvä henkilöstö. Irtisanomisista, osa-aikaistamisista, tehtävien täyttämättä jättämisistä sekä toimintaa vaikeuttavista vapaaehtoisista säästöistä huolimatta palvelutuotanto pyrittiin turvaamaan ja työt järjestelmään niin, ettei kenenkään harteille muodostuisi liian suurta vastuuta. Tehtäväkuvia tarkasteltiin ja muutettiin, työnjakoa rukattiin ja tavoitteita asetettiin uuteen muuttuneeseen tilanteeseen. Vaikka organisaation sisällä olikin jonkin verran kuohuntaa, ulospäin, kuntalaisten suuntaan yt-ratkaisun vaikutukset eivät juuri näkyneet.

Työhyvinvoinnin alueella erityistä panostusta suunnattiin esimiestyön tukemiseen raskaiden päätösten läpiviemisessä. Suunnattua työhyvinvointitoimintaa ohjattiin toimistohenkilökunnalle sekä koulutuksen ja ateria- ja puhdistuspalvelujen alueille. Varhaisen tuen toimintamallin juurruttamista osaksi toimintakulttuuria jatkettiin. Työterveyshuoltoyhteistyötä kehitettiin tiivistämällä työterveyshuollon ja esimiesten välistä yhteistyötä. Sairauspoissaoloissa saatiin aikaan toivottua vähenemistä yhteensä 1092 kalenteripäivää, eli 0,7 päivää/työntekijä.

Vuodelle 2016 keskeisimmät henkilöstötyön haasteet liittyvät säästöjen loppuunsaattamiseen työnantajakuvan kärsimättä ja työhyvinvoinnin edelleen kehittämiseen. Jossain määrin vuosi 2016 on välivuosi. Kunnassa odotellaan rauhassa, mitä suuret valtakunnalliset ratkaisut mm. kuntien velvollisuuksien karsimisen osalta tulevat tarkoittamaan Vihdin kannalta. Organisaation sisällä mahdollisuuden prosessien kehittämiseen tuo henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän vaihtaminen.

Koko strategiakauden 2014 - 2017 seurataan henkilöstötyön osalta henkilöstön määrää, henkilöstökustannuksia ja keskeisimpiä työhyvinvointityön tunnuslukuja. Raportointitasoina käytetään kunnan toiminnallisia kokonaisuuksia: koko kunta, opetustoimi, varhaiskasvatus, muu sivistystoimi, tekninen toimiala, konsernihallinto/hallintopalvelut, ateria- ja puhdistuspalvelut.

Seurattavat asiat	Seurattavat tasot	12/2013	12/2014	12/2015	12/2016	12/2017
Henkilöstömäärä	Koko kunta	1254	1180	1168		
	Opetustoimi	479	429	426		
	Varhaiskasvatus	438	429	419		
	Muu sivistystoimi	56	51	45		
	Tekninen toimiala	108	102	100		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	147	142	134		
	Konsernihallinto ja hallintopalvelut	26	27	44		
Henkilöstömäärä/ määräaikaiset	Koko kunta	271	207	196		
	Opetustoimi	149	106	101		
	Varhaiskasvatus	93	74	69		
	Muu sivistystoimi	15	12	10		
	Tekninen toimiala	3	2	7		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	9	13	10		
	Konsernihallinto ja hallintopalvelut	2	-	19		
Henkilöstökustannukset	Koko kunta	48.787.510	47.996.445	46.996.611		
	Opetustoimi	19.972.190	19.755.568	19.411.666		
	Varhaiskasvatus	14.541.431	14.277.519	13.981.373		
	Muu sivistystoimi	1.796.491	1.706.248	1.706.754		
	Tekninen toimiala	4.238.288	4.095.110	3.926.994		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	4.515.431	4.368.753	4.139.834		
	Hallintopalvelut Konsernihallinto	1.103.913 1.987.092	1.328.740 1.885.187	1.445.816 1.784.837		
Sairauspoissaolot/hlö	Koko kunta	15,9	16,0	15,3		
	Opetustoimi	10,7	11,3	10,2		
	Varhaiskasvatus	19,4	17,65	18,4		
	Muu sivistystoimi	11,4	15,6	18,8		
	Tekninen toimiala	13,2	17,8	18,7		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	27,1	26,1	20,4		
	Konsernihallinto ja hallintopalvelut	9,3	7,8	7,0		
Työtapaturma- kalenteripäivät/hlö	Koko kunta	0,40	0,30	0,58		
	Opetustoimi	0,4	0,07	0,27		
	Varhaiskasvatus	0,5	0,12	1,0		
	Muu sivistystoimi	1,4	0,4	0,3		
	Tekninen toimiala	1,8	1,2	0,7		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	1,8	0,5	0,45		
	Konsernihallinto ja hallintopalvelut	-	-	-		
Varhe-maksut €/ %-osuus palkkasummasta(Koko kunta	243 236	255 145	214 008 €		
	Opetustoimi	€/0,5%	€/0,53%	/ 0,59 %		
	Varhaiskasvatus	1.878	5.080	9 761		
	Muu sivistystoimi	113.378	111.317	81 588		
	Tekninen toimiala	14	67	105		
	Ateria- ja puhdistuspalvelu	57.398	65.250	44 619		
	Konsernihallinto ja hallintopalvelut	56.438 14.130	60.054 13.377	72 927 -		

1.3 YLEINEN KEHITYS MAASSA JA HELSINGIN SEUDULLA

Vuonna 2015 bruttokansantuote kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 0,5 %. Huolimatta tuotannon lievästä kasvusta, kansantalouden kysyntä väheni viime vuonna 0,4 prosenttia. Kysyntää vähensivät investointien, julkisen kulutuksen ja varastojen supistuminen. Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan vuoden 2016 kasvuksi muodostuu 1,2 %. Kasvun taustalla on pitkälti yksityisten investointien suotuisa kehitys. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu hieman.

Verotukseen tehtyjen muutosten johdosta inflaatio vuonna 2016 kiihtyy lähelle yhtä prosenttia, kun se vuonna 2015 oli 0-tasoa. Teollisuustuotannon ennustetaan kääntyvän maltilliseen 1,7 prosentin kasvuun. Taloudellisen aktiviteetin virkoaminen on kuitenkin niin vaatimatonta, että työmarkkinoiden tilanne ei tule olennaisesti paranemaan.

Työttömyysaste oli vuonna 2015 ennakkotiedon mukaan 9,4 % ja sen ennustetaan jatkuvan samalla tasolla. Pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän kasvu on hidastunut alkuvuoteen 2015

verrattuna, mutta tilanne on edelleen vakava. Suhdannetilanteen parantuessakin suuri rakenneyöttömyys tulee hidastamaan työttömyyden vähenemistä.

Julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä pitkittyneen matalasuhdanteen sekä talouden rakenteellisten ongelmien vuoksi. Toteutetut sopeutustoimet ovat rajoittaneet julkisten menojen kasvua, mutta eivät ole pysäyttäneet sitä mm. väestön ikääntymisestä aiheutuvan kuntiin kohdistuvan menopaineen vuoksi. Heikon tulokehityksen vuoksi myös alijäämä on kasvanut. Kolmen prosentin alijäämärajan arvioidaan rikkoutuneen viime vuonna. Alijäämä kuitenkin kääntyy hienoisen laskuun. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen jatkaa kasvuaan ja ylitti 60 prosentin rajan vuonna 2015. Vuoden takaiseen verrattuna julkisyhteisöjen velka kasvoi yhteensä 9,0 miljardia euroa ja velan suhde bruttokansantuotteeseen nousi 59,3 prosentista 63,1 prosenttiin.

Tilastokeskuksen kokoamien kuntien viime vuoden tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 tilikauden tulos oli 0,27 miljardia ylijäämäinen. Kun tilinpäätöstiedoista oikaistaan kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämisistä aiheutuneet vaikutukset, yhteenlaskettu tulos pysyi lähes edellisvuosien tasolla eli lievästi plussalla. Kuntien lainakanta kasvoi tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 0,5 miljardia euroa ja on nyt 17,0 miljardia, kasvua edellisestä vuodesta on kolme prosenttia. Kuntien keskimääräinen lainakanta asukasta kohden on ennakkotiedon mukaan lähes 2 800.

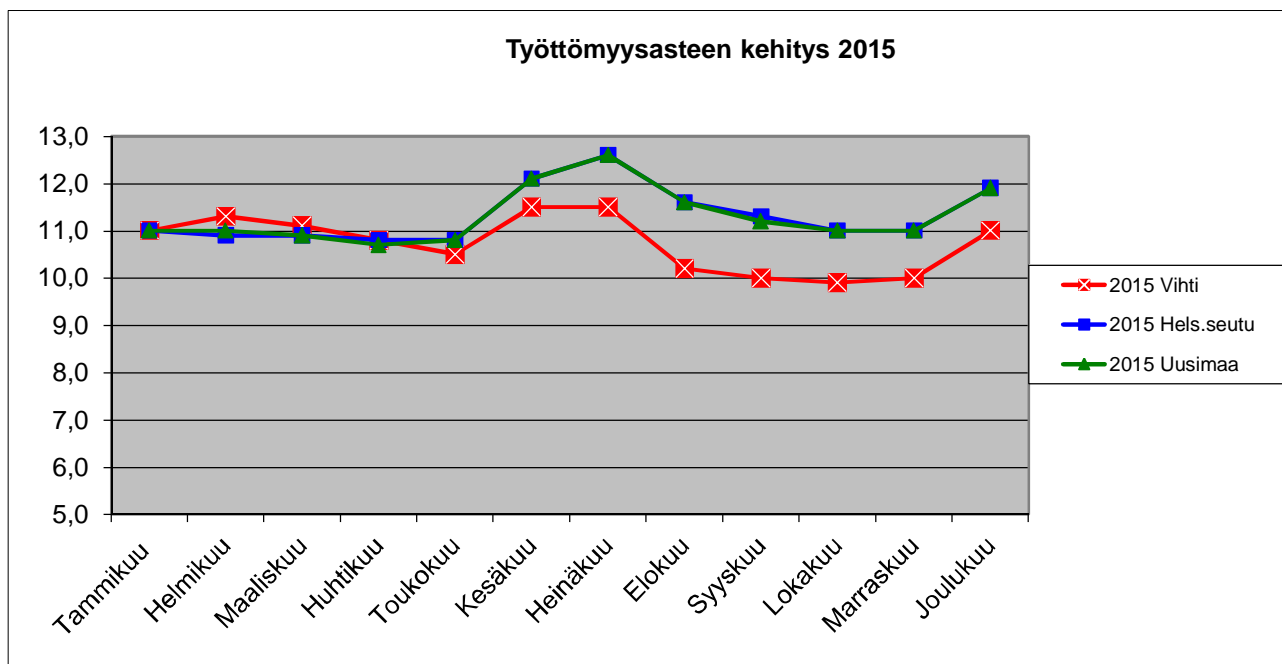
Tilinpäätösten ennakkotiedot osoittavat, että kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot laskivat noin yhdellä prosentilla. Menojen kasvua hidastivat yhtiöittämiset sekä erilaiset kuntien säästötoimet. Kun näiden toimenpiteiden vaikutuksen laskee pois, oli toimintamenojen kasvu noin yksi prosentti.

Kuntien talous on kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden noususta ja työttömyysvastuiden kasvusta sekä viime vaalikaudella tehdyistä poikkeuksellisen suurista valtionosuusleikkauksista. Kuntatalouden kokonaiskuva näyttää kohtuulliselta, mutta kuntakohtaiset erot ovat hyvin suuria. Tilikauden tulos oli negatiivinen yli 120 kunnassa.

Yhteenlasketut verotulot kasvoivat 2,8 prosenttia. Kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,8 prosenttia, vaikka 98 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015. Muut verot, kuten yhteisö- ja kiinteistövero, kasvoivat kuitenkin nopeammin. Kiinteistöverotuotot kasvoivat 6,1 prosenttia. Yhteisöveron kasvua selittää työmarkkinatuen kuntaosuuden korotuksen kompensoiminen 75 miljoonalla eurolla. Kiinteistöveron kasvu johtui pääasiassa kiinteistöverouudistuksesta, jossa muun muassa nostettiin veroprosenttien ala- ja ylärajoja.

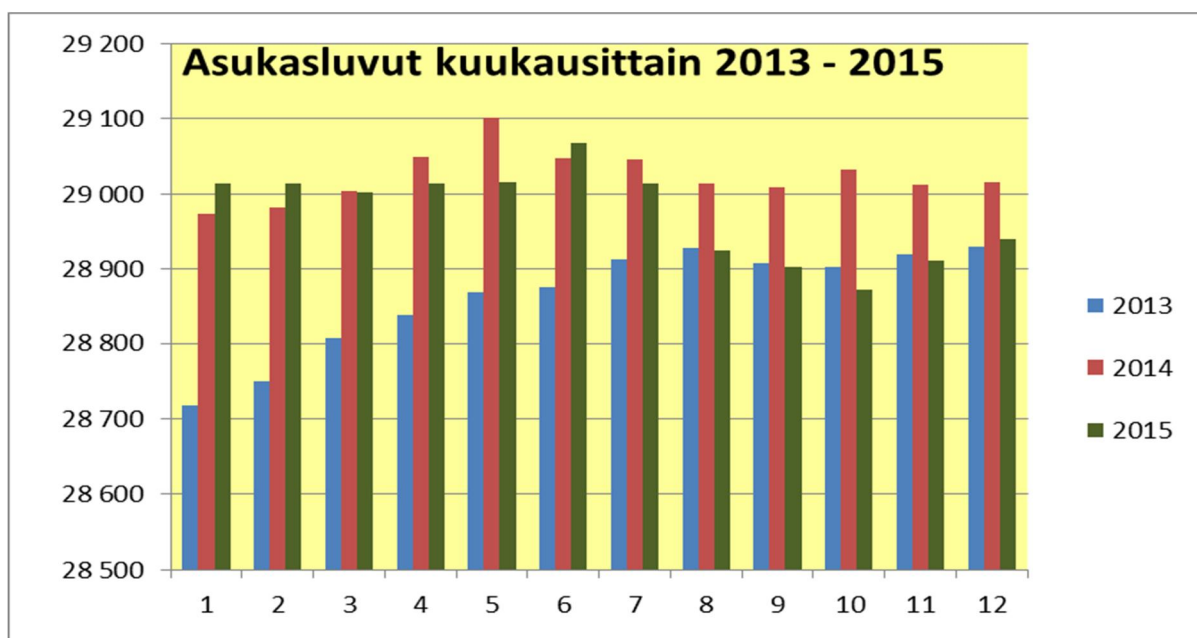
Valtionosuusleikkauksista johtuen valtionosuudet pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Investoinnit pienenivät 100 miljoonaa euroa. Kuntien osuus työmarkkinatuen rahoituksesta kasvoi edellisestä vuodesta 160 miljoonaa ja oli viime vuonna yli 400 miljoonaa euroa. Tulevaisuudessa lisämenopaineita aiheuttavat kasvava työttömyys, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, turvapaikkahakijoiden määrä, lisääntyvä palveluiden kysyntä ja huomattavat investointitarpeet.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) työllisyyskatsauksen mukaan koko maan työttömyysaste oli joulukuun 2015 lopussa 14,4 %. Vuoden 2014 joulukuuhun verrattuna työttömyys lisääntyi koko maassa 14 658 henkilöllä, eli 4 %. Uusia avoimia työpaikkoja koko maassa ilmoitettiin joulukuun 2015 aikana 35 426.

Helsingin seudun työttömyysaste oli vuoden 2015 lopussa 11,9 % ja koko Uudenmaan ELY-keskuksen alueella 11,9 %. Vuoden 2014 lopussa työttömyysaste Uudenmaan ELY-keskuksen alueella oli 11,1 % ja Helsingin seudulla oli 11,0 %.

Vuoden 2015 lopussa Vihdin työttömyysaste oli 11,0 %, kun vuoden 2014 lopussa vastaava luku oli 10,9 %. Keskimääräinen työttömyysaste Vihdissä vuonna 2015 oli 10,7 %, kun se vuonna 2014 oli 9,9 %. Avoimia työpaikkoja joulukuun 2015 lopussa oli 77 kappaletta

Vihdissä oli vuoden 2015 lopussa 28 922 asukasta, kun asukasmäärä vuoden 2014 lopussa oli 28 995 henkilöä. Asukasluku pieneni 0,3 %. Kuntien välinen nettomuutto oli ennakkotiedon mukaan -175, ulkomainen nettomuutto oli plussalla 17 henkilöä. Muuttoliike vaihtelee vuosittain huomattavasti. Syntyvyyden enemmisyys oli 85.

Viimeksi kuluneella vuosikymmenellä Vihti on ollut yksi Suomen nopeimmin kasvavista kunnista ja pitkällä tähtäimellä kasvun odotetaan jatkuvan. Yleinen muuttotrendi pääkaupunkiseudulta ympäristökuntiin saattaa hidastua ja tämä tulee ottaa huomioon palveluverkkoa ja investointeja suunniteltaessa. Työpaikat paikkakunnalla nousevat tärkeään asemaan Vihtiin muuttoa harkittaessa.

1.4 KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

Vuoden 2015 alkuperäinen talousarvio oli 3,2 miljoonaa euroa alijäämäinen ja muutettu talousarvio 5 miljoonaa alijäämäinen. Toimintakulujen kasvu talousarviossa oli 3,1 % vuoden 2014 toteutuneista toimintakuluista. Peruskunnan ja vesihuoltolaitoksen väliset erät tilinpäätöksessä eliminoidaan ja talousarviossa menot lasketaan yhteen. Tämä tuo talousarvioon ja tilinpäätöksen välille noin 0,7 prosenttiyksikön vertailuvirheen. Tilinpäätöksen mukaan toimintakulut vuodesta 2014 vuoteen 2015 kasvoivat 1,5 %.

Verotuloja kertyi kokonaisuutena n. 119,9 milj. euroa. Kasvu edellisvuodesta oli 1,2 %. Kunnallisverokertymä oli 109 milj. euroa, kasvua edellisvuodesta oli 1,1 %. Yhteisöverokertymä oli n. 3,5 milj. euroa, jossa kasvua oli 5,1 %. Kiinteistöverokertymä oli 7,3 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 1 %.

Valtionosuudet supistuivat edellisestä vuodesta 3,7 %, joka on noin 0,9 milj. euroa, kokonaissumma on n. 22,9 milj. euroa. Kokonaisuutena verorahoitus eli verotulot ja valtionosuudet yhteensä kasvoivat 0,4 % vuodesta 2014.

Kunnan ulkoiset tuotot kasvoivat edellisvuodesta noin 1,3 miljoonaa euroa, joka on 6,8 %. Muutos johtui pääosin myyntivoittojen lisääntymisestä.

Toimintavuoden aikana oli nähtävissä, että toimintakulut jäivät selvästi alle talousarvion. Talousarviomuutoksilla tätä jonkin verran korjattiin, mutta ennusteissa menojen kasvun pienenemistä ei osattu riittävästi ennakoita. Kunnan ulkoiset toimintakulut vuonna 2015 olivat n. 155 milj. euroa, kasvua edellisvuodesta on 2,3 milj. euroa eli 1,5 %. Vuonna 2014 menojen kasvu oli 0,4 %. Vuonna 2014 HUS palautti kunnille ylijäämää niin, että se otettiin huomioon jo vuoden 2014 tilinpäätöksessä. Vuonna 2015 Vihdin osuus ylijäämästä oli lähes 1,1 miljoonaa, koska HUS-kuntayhtymä päättää ylijäämän käsittelystä vasta tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä, sitä ei voitu ottaa huomioon kuntien vuoden 2015 tilinpäätöksissä. Tällaiset vuosittain vaihtelevat käytännöt vaikeuttavat eri vuosien tilinpäätösten vertailua.

Henkilöstökulut kokonaisuutena pienenivät edellisestä vuodesta miljoona euroa eli 2,1 %. Tarkempi analyysi henkilöstökuluista on henkilöstöosiossa.

Kunnan vuosikate vuoden 2015 talousarviossa oli 4,3 milj. euroa. Vuosikate on tilinpäätöksen mukaan 7,9 milj. euroa, joka on asukasta kohden 273 euroa (275 euroa vuonna 2014). Vuosikatteen sisältyy yhteensä 4 miljoonaa euroa myyntivoittoja ja kaavoituskorvauksia. Poistojen määrä oli 9,3 milj. euroa (8,3 milj. euroa), jolloin vuosikate on 84,6 % poistoista (96 % poistoista). Yleisesti tarkastellaan vuosikatteen riittävyttä poistoihin, jolloin poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista korvausinvestointitarvetta. Kuitenkin kasvavan kunnan kuten Vihdin, tulisi tarkastella ensisijaisesti vuosikatteen riittävyttä rahoitusosuuksilla vähennettyjen investointien kattamiseen eli investointien tulorahoitusprosenttia, joka Vihdillä oli 65,6 % (43,5 %). Tunnusluku on liian alhainen. Edellisvuotta parempaa tunnuslukua selittää investointien vähäisyys, tulevina vuosina investointien määrä kasvaa.

Käyttötalouden netto eli toimintakate oli -134,3 milj. euroa (-133,4 milj. euroa), jossa oli kasvua edellisvuoteen 0,75 % (0,7 %). Toimintakate oli 94,1 % verorahoituksesta.

Tilikauden tulos on -1 443 000 euroa (-139 000 euroa). Vesihuoltolaitoksen ylijäämä oli 0,47 milj. euroa (0,54 milj. euroa). Kun otetaan huomioon tilinpäätöskirjauksena poistoero noin 190 000 euroa, on tilikauden alijäämä 1 253 000 euroa. Tilikauden tulos on ennakko-odotuksia parempi. Kunnan investointien riittävä omarahoitus edellyttää selvästi ylijäämäisiä tuloksia tulevina vuosina. Kunnan taseeseen jää nyt ylijäämää 9,4 miljoonaa euroa.

Investoinnit olivat 13,1 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 15,6 miljoonaa. Investointien toteutus lykkääntyi eri syistä, ne kuitenkin toteutetaan. Kunnan palvelujen tarjontaa ja tarvetta kokonaisuutena ja pitkällä suunnittelunäkemyksellä tarkastellen investointien määrä säilyy varsin korkeana myös tulevina vuosina.

Vuoden aikana lainoja lyhennettiin noin 11,2 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 30 miljoonaa, lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 22 miljoonaa. Lainamäärä väheni siten 3,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 lopussa lainakanta oli 81,6 milj. euroa (84,8 milj. euroa). Lainaa asukasta kohden oli vuoden 2015 lopussa 2 822 euroa kun se vuonna 2014 oli 2 925 euroa. Omavaraisuusaste oli 38,4 prosenttia (38,5 prosenttia). Merkittävän suuresta velkarasituksesta voidaan kuntien osalta puhua, kun omavaraisuusaste on pienempi kuin 50 %. Viimeksi kunnan omavaraisuusaste oli yli 50 % vuonna 2004. Investointeihin tulee kiinnittää erittäin suurta huomiota, varsinkin kun tulojen voimakasta kasvua ei ole näköpiirissä. Lainanhoitokate on heikolla tasolla eli 0,74 (0,81), tyydyttävän tason alarajan ollessa 1.

1.5 OLENNAISET MUUTOKSET JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden 2016 talousarvio on 2,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ennusteiden mukaa talouskehityksessä ei ole merkittävää muutosta talousarvion laadintavaiheeseen verrattuna. Valtionosuudet näyttävät kertyvän noin 1,5 miljoonaa arvioitua suurempina, toisaalta verotulot saattavat jäädä tuotakin enemmän alle arvion.

Vuonna 2015 kunnan ulkoiset menot jäivät noin 2,2 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Tähän vaikutti osaltaan sääolosuhteet, jotka alensivat lämmitys ja sähkömenoja. Nämä eivät ole välttämättä toistuvia ilmiöitä. Menojen hitaaseen kasvuun ja jäämiseen alle talousarvion liittyy myös useita toiminnallisia muutoksia, jotka yhdessä näkynevät myös vuonna 2016 ja sen jälkeen. Näin on mahdollista, että myös vuonna 2016 menot jäävät alle arvioitun. Kehitystä toki otettiin huomioon jo vuoden 2016 talousarviossa. Normien purkuun liittyvä lainsäädäntö mahdollistaa kunnille maksujen korotuksia, ryhmäkokojen suurennuksia yms. Näiden toimenpiteiden käyttämisellä on mahdollista saada tulolisäyksiä ja säästöjä menoihin jo vuonna 2016 ja erityisesti sen jälkeen.

Verotus Vihdissä on varsin korkealla tasolla, joten veroprosenttien nostamisella ei ole saatavissa vaikutusta talouden tasapainottamiseen. Työpaikkojen lisääntymisen kautta verotulojen kasvattaminen on varsin hidasta. Valtionosuuksien kehitystä on vaikea ennakoida.

Myös pidemmällä aikavälillä talouden kasvun ennustetaan olevan hidasta. Taloussuunnitelman alijäämien poistamiseen vaaditaan edelleen toimintakulujen kasvun hillitsemistä kunnan omin päätöksin. Kunnan talouden kääntäminen ylijäämäiseksi on välttämätöntä, jotta kunnan palvelut pystytään järjestämään. Talouden tasapainotustarve on niin suuri, että kaikki mahdolliset keinot on otettava käyttöön. Uuteen kuntalakiin perustuva julkisen talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma edellyttävät entistä parempaa kuntatalouden tasapainoa. Jos investointien rahoitusta tarkastellaan kansantalouden tilinpidon termein ja edellytetään investointien rahoittamista tulorahoituksella, tulee kuntien, niin myös Vihdin, parantaa tulostaan merkittävästi.

Pidemmällä aikavälillä sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistus ja maakuntahallinto muuttavat kuntien tehtäviä, roolia ja rahoitusta merkittävästi. Nykytiedolla muutoksen vaikutusta on vaikea ennakoida. Muutokseen liittyy uhkia, mutta myös mahdollisuuksia, muutos voi olla kunnille merkittävä mahdollisuus alueensa elinvoiman kehittämiseen.

1.6 ARVIOITA MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Kunnan toimintaympäristössä on vireillä merkittäviä muutoksia, sote-uudistus ja maakuntahallinto. Uudistuksiin liittyvät monet avoimet asiat aiheuttavat epävarmuutta ja lykkäävät kunnan omien kehittämishankkeiden toteuttamista. Merkittävä kehittämispanostuksia ei kannata tehdä muutaman vuoden aikajänteellä.

Iso osa kunnan toiminnasta on kuntayhtymissä ja kuntien yhteisissä yhtiöissä. Toimintatapa antaa mahdollisuuksia tehokkuuden ja synergiaetujen kasvattamiseen. Toimintatapaan liittyy kuitenkin myös riskejä. Toimintaa ohjataan aikaisempaa enemmän omistajaohjauksen ja sopimusohjauksen keinoin. Tämä vaatii paljon omistaja- ja sopimusohjaukselta. Isommat organisaatiot vähentävät ohueen organisaatioon liittyvää toiminnan haavoittuvuusriskiä. Ohjauksen painopiste on siirtynyt lähes kokonaan sopimusohjukseen.

Kunnan henkilöstöresurssi on mitoitettu varsin tiukasti. Sijaisten järjestäminen avaintehtäviin on vaikeutunut. Avainhenkilöiden nopea poisjäänti kunnan palveluksesta aiheuttaa järjestelyjä ja mahdollisesti toiminnallisia häiriöitä. Kokonaisuutena ajatellen tämä on kuitenkin vielä hallittavissa oleva riski.

Kunnan lainamäärä on kasvanut viime vuosina huomattavasti. Vuonna 2015 lainakanta tosin pieneni n. 3,2 milj. euroa. Omavaraisuus on koko ajan heikentynyt. Viimeisen kymmenen vuoden aikana on lainakanta kasvanut 63,7 milj. euroa. Lisääntynyt velkaisuus tuo mukanaan myös suuremman altistumisen korkoriskille. Korko on ollut pitkään alhaisella tasolla ja ennusteiden mukaan tilanne jatkuu samanlaisena vielä muutaman vuoden. Yleisen taloudellisen tilanteen elpyessä tai laajemman rahoituskriisin seurauksena korkotasoa voi lähteä nousuun. Lainakannan rakenteesta noin 78 % on sidottu muuttuvaan korkoon, joka tuo etua korkotason ollessa alhainen. Kunta on kuitenkin varautunut lainojen korkosuojauksiin ja niitä on tarkoitus tehdä alkuvuonna 2016.

Korkoriskin lisäksi kunnalla ei ole muita merkittäviä rahoitusriskejä. Kunnan lainakannasta noin 12,5 miljoonaa on lyhytaikaista lainaa, jonka takaisinmaksuaika on alle 3 kuukautta. Nopea laajempi häiriö rahoitusmarkkinoilla, veisi nopeasti likviditeettivaikkeuksiin ja korkotasoa nousisi mahdollisesti hyvinkin paljon. Tällaisen kriisin todennäköisyys tuntuu kuitenkin hyvin pieneltä.

Kunta on taannut konserniyhteisöjensä ja kunnan toimintaa lähellä olevien yhteisöjen lainoja. Vuoden 2015 loppuessa takausvastuut olivat yhteensä noin 5,7 miljoonaa euroa, tästä muille kuin konserniyhteisöille oli 5,1 miljoonaa euroa. Euromääräisesti suurin taattu yhteisö on Kunta-aravat Oy, jonka lainoja on taattu vuoden 2015 lopussa noin 3,2 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2015 lopussa olleiden tietojen perusteella takauksiin ei sisälly nopeasti realisoituvia riskejä. On kuitenkin tunnistettava, että takauksiin sisältyy aina riski, siksi taattujen yhteisöjen toimintaa ja taloudellista tilannetta tulee seurata säännöllisesti.

Kunnan kulu- ja palvelurakenne ovat varsin joustamattomia. Tämä muodostaa vakavan riskin, jos verotulojen kasvu jatkuu matalana ja samanaikaisesti valtionosuudet vähenevät. Taloutta on vai-

kea saada tasapainoon ilman suuria muutoksia, jos verorahoituksen kasvu on pienempi kuin yleinen kustannustason nousu.

Kunnan kiinteistökannan kunto muodostaa yhden riskitekijän. Kiinteistöjen peruskorjauksiin ei ole pystytty investoimaan riittävästi. Rakennusten laskennallinen korjausvelka on noin 11 miljoonaa ja rakennusten peruskorjaustarve noin 18 miljoonaa euroa. Uudisinvestointien myötä korjausvelka on pienentynyt, mutta korjausinvestointien määrää tulisi pystyä kasvattamaan. Huonokuntoisista kiinteistöistä luopuminen vähentää korjausvelkaa merkittävästi.

Mahdolliset jätevedensiirtoratkaisut saattavat tulla erittäin kalliiksi, varsinkin jos ne jäävät yksinomaan Vihdin kustannettaviksi. Muita edullisempia vaihtoehtoja on selvitetty ja ne vaikuttavat mahdollisilta. Vaihtoehtojen kustannusarviot laaditaan ennen päätöksentekoa.

Konserniohje päivitettiin syksyllä 2012 ja sen implementointi yhteisöihin tapahtui vuosina 2013 ja 2014. Yhteydenpito konserniyhteisöjen ja omistajan välillä on lisääntynyt, tämä parantaa mahdollisuuksia konserniyhteisöjen ohjaukseen. Uuden kuntalain myötä konserniohjetta tulee tarkistaa ja samalla arvioida myös kunnan omistajapolitiikka uudelleen.

Syksyllä 2012 käynnistettiin sisäisen valvonnan kehittämisen projekti. Ohje hyväksyttiin vuonna 2014. Projektin aikana tehty prosessien tarkastelu, selkeyttäminen ja kuvaaminen pienentää toiminnallisia riskejä ja parantaa kunnan toiminnan lain- ja säännöstenmukaisuutta. Ohjetta on jalautettu organisaatioon sisäisin koulutuksin. Prosesseja tulee kuitenkin kehittää ja tarkastella säännöllisesti.

Jotta talousarvion ohjausvaikutus ja luotettavuus parantuisi, suunnitteluun, seurantaan, raportointiin ja sopimuksiin tulee kiinnittää erityistä huomioita. Tulevien investointien pitkäjänteiseen ja huolelliseen suunnitteluun tulee panostaa, jotta lainamäärä ei kasva liiallisesti ainakaan virheinvestointien takia.

Riskeistä aiheutuvien taloudellisten vahinkojen ja mahdollisten korvausvelvollisuuksien kattamiseen Vihdin kunta käyttää vakuutuksia. Kunnan kiinteistöt ja irtaimisto on vakuutettu 10 000 euron omavastuulla, tärkeimpien palvelujen osalle on keskeytysvakuutus, osassa ajoneuvoja on liikennevakuutuksen lisäksi Kasko ja johtaville luottamushenkilöille ja henkilöstölle on vastuuvakuutus. Vakuutusmaksuja maksettiin omaisuus- ja keskeytysvakuutuksista noin 83 000 euroa, vastuuvakuutuksista noin 24 000 euroa, ajoneuvovakuutuksista noin 13 000 euroa sekä vapaaehtoisista tapaturma- ja matkavakuutuksista noin 10 000 euroa. Vakuutusten kilpailuttaminen toteutettiin vuonna 2014 ja uudet vakuutukset tulivat voimaan vuoden 2015 alusta. Vakuutusten kilpailuttamisessa ja vakuutusten ylläpidossa käytetään vakuutusmeklaria.

Kunta ei ole osallisena sellaisissa oikeudenkäynneissä tai riita-asioissa, joista kunnalle voisi aiheutua merkittävä korvausvelvollisuus.

1.7 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö on Vihdin keskeinen vetovoimatekijä. Tämä on nostettu keskeisesti esille myös kunnan strategiassa. Luonnonläheisen ympäristön ja asumisviihtyisyyden säilyttäminen on tärkeää kunnan asukaskehityksen ja kunnan maineen kannalta.

Vihdissä on hyvät pohjavesialueet pääosin lähellä asutusta. Pohjavesien suojeleminen on tärkeä asia ja se joudutaan ottamaan huomioon teollisuuden, ympäristöuhkia tuotavien kaupallisten palvelujen ja myös asutuksen sijoittautumisessa. Liikenne aiheuttaa oman riskinsä Nummelan herkällä harjualueella, koko valtatie 25:n alueelle ei ole vielä tehty riittäviä suojaustoimenpiteitä.

Jätevesien käsittelyratkaisut ovat erittäin tärkeitä. Eri vaihtoehtoja on selvitetty ja ensisijaiseksi vaihtoehdoksi on noussut jätevesien käsittely oman kunnan alueella. Tämä on ympäristön kannalta paras ratkaisu ja myös taloudellisin ratkaisu. Toteutus riippuu kuitenkin luparatkaisuisista. Joka tapauksessa jätevesien käsittelyyn tulee tehdä merkittäviä investointeja.

Vihdin kunta on hyväksynyt ilmastostrategian vuosille 2010 - 2020. Vihdin ilmastostrategian tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ainakin 20 % v. 1990 tasosta (212 000 tn CO₂-ekv) v. 2020 mennessä. Tämän saavuttamiseksi on asetettu 7 toiminnallista tavoitetta:

1. Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään
2. Yhdyskuntarakennetta eheytetään
3. Sähkö- ja lämmitysenergian kulutuksen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään
4. Hankinnat ja kuluttaminen ovat kestäväällä tasolla
5. Kouluissa ja päiväkodeissa lisätään ilmastonsuojelutietoisuutta
6. Kunnan ilmastostrategia jalkautetaan kunnan päättäjille, työntekijöille, kuntalaisille, yrityksille ja vapaa-ajan asukkaille
7. Varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin

Kunnanhallituksen asettama työryhmä on kertomusvuoden aikana seurannut ilmastostrategian toteutumista. Vuonna 2015 päädyttiin siihen, että panostetaan strategiaa toteuttavan toimenpideohjelman laatimiseen. Toimenpideohjelma eteni varsin pitkälle ja se valmistuu vuoden 2016 puolella.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Vuoden 2015 talousarviossa vuosikate oli 4,3 milj. euroa ja tulos -5,2 milj. euroa. Vuosikate on tilinpäätöksessä 7,9 milj. euroa ja tulos -1 443 000 euroa. Ennakoitua parempi tulos johtuu kunnan menojen ennakoitua huomattavasti pienemmästä kasvusta ja toimintatuottojen ylittymisestä noin 1,7 miljoonalla eurolla. Tähän vaikuttaa monet tekijät. Osa niistä johtuu ulkoisista olosuhteista, kuten edulliset sääolosuhteet, tällaiset tekijät eivät jää pysyviksi. Osa johtuu matalista palkkaratkaisuksista ja matalasta inflaatiosta, näillä näkymin kehitys jatkuu suunnilleen samankaltaisena muutaman vuoden. Osaan menojen matalaa kasvua vaikuttivat tehdyt kehittämistoimenpiteet ja toiminnalliset muutokset, nämä tekijät jäävät pysyviksi, jos toimintatavat ja toimintakulut pidetään jatkuvassa tarkkailussa.

Poistojen määrä kasvoi miljoona euroa. Poistoaikojen lyheneminen alkaa vaikuttaa poistoihin. Tästä johtuen tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi, vaikka vuosikate pysyi edellisvuoden tasolla. Vuosikate poistoista oli 84,6 %, joten vuosikatteen olisi tullut olla lähes 1,5 miljoonaa korkeampi, jotta sillä olisi katettu poistot. Poistojen määrän kasvaessa vuosikatetta tulee pystyä kasvattamaan huomattavasti. Koska tulot eivät ennusteiden mukaan kasva merkittävästi, tulee toimintakulut pystyä pitämään nykytasolla tai jopa tätä alempana.

Tilinpäätöksen mukainen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
Ulkoiset toimintatuotot ja -kulut	2015 1000 €	2014 1000 €	2013 1000 €
Toimintatuotot	20 418	19 118	19 386
Valmistus omaan käyttöön	205	281	241
Toimintakulut	-154 969	-152 750	-152 077
Toimintakate	-134 346	-133 351	-132 450
Verotulot	119 854	118 451	114 135
Valtionosuudet	22 891	23 768	24 533
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	28	20	28
Muut rahoitustuotot	463	385	546
Korkokulut	-826	-1 145	-1 345
Muut rahoituskulut	-159	-156	-95
Vuosikate	7 905	7 972	5 351
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 348	-8 300	-8 122
Arvonalentumiset			
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot		189	416
Satunnaiset kulut			
Tilikauden tulos	-1 443	-139	-2 355
Poistoeron lisäys-/vähennys+	190	190	190
Varausten lisäys-/vähennys+			
Rahastojen lisäys-/vähennys+			
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 253	51	-2 165
Tuloslaskelman tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	13,2	12,5	12,8
Toimintakate % verorahoituksesta	94,1	93,8	95,5
Vuosikate % poistoista	84,6	96,0	65,9
Vuosikate, €/asukas	273	275	185
Asukasluku	28 922	28 995	28 929

3 TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
	2015	2014	2013
	1000 €	1000 €	1000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	7 905	7 973	5 351
Satunnaiset erät		189	416
Tulorahoituksen korjauserät	-2 032	-1 166	-2 178
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-13 083	-19 389	-11 171
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 037	1 063	110
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	2 675	1 592	3 149
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 498	-9 738	-4 323
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-46	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	1	1	1
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisen lainojen lisäys	30 000	0	
Pitkäaikaisen lainojen vähennys	-11 175	-10 175	-10 175
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 000	18 000	15 000
Oman pääoman muutokset		0	252
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 602	931	1 644
Rahoituksen rahavirta	-618	8 757	6 722
Rahavarojen muutos	-4 116	-981	2 399
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	2 766	6 882	7 863
Rahavarat 1.1.	6 882	7 863	5 464
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus, %	65,6	43,5	48,4
Pääomamenojen tulorahoitus, %	34,0	28,0	25,2
Lainanhoitokate	0,74	0,81	0,58
Kassasta maksut/vuosi milj.€	180,1	183,3	174,6
Kassan riittävyys päivää	5,6	13,7	16,4
Asukasmäärä	28 922	28 995	28 929

Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon kunnan toiminnan ja investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen ja miten mahdollinen alijäämä rahoitetaan. Tulorahoituksen määrä on 5,9 milj. euroa (7 milj. euroa), joka muodostuu vuosikatteesta, satunnaisista eristä ja tulorahoituksen korja-

useristä. Vuosikatteessa on mukana maanmyynneistä saadut myyntivoitot ja maankäyttösopimukset, noin 4 milj. euroa. Toiminnan ja investointien kassavirta oli 3,5 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirta ei voi terveessä kuntataloudessa olla pitkää aikaa yhtäjaksoisesti negatiivinen. Vihdissä näin on kuitenkin ollut jo yli kymmenen vuoden ajan.

Investointien rahoituslaskelman mukainen toteutuma oli 13,1 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi muodostui 9,4 milj. euroa, kun otetaan huomioon investointien rahoitusosuuksien lisäksi myös käyttöomaisuuden myyntituotot.

Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 65,6. Tulo-rahoitusprosentti parani edellisvuodesta alhaisen investointitasen johdosta. Strategian tavoitteen mukainen 60 %:n investointien tulo-rahoitus 20 miljoonan investointitasolla vuonna 2017 edellyttää noin 4 miljoonan euron parannusta vuosikatteen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että toimintakulujen tulee jäädä nykyistä pienemmiksi, koska tulojen kasvu ennusteiden mukaan jää huomattavasti alle 4 miljoonan. Kunnan rahoitustarvetta ajatellen strategian mukainen tavoite on varsin alhainen. Tavoitteen mukaan edeten kunnan velkaantumisen jatkuu varsin suurena edelleen.

Vuoden 2015 talousarviossa varauduttiin ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa 35 milj. euroa ja lyhentämään lainoja 11,2 milj. euroa. Lyhytaikaisia lainoja varauduttiin vähentämään 15,6 miljoonaa, jolloin lainakannan kasvu olisi ollut 8,2 milj. euroa. Vuonna 2015 nostettiin talousarviolainaa 30 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin n. 11,2 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa oli vuoden lopussa 22 miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2014 lopussa. Lainakanta väheni siten 3,2 miljoonaa.

Lainakanta oli vuoden lopussa 81,6 milj. euroa eli 2 822 euroa/asukas. Korkotasoa oli alhaalla koko vuoden. Lainanhoitokulut jäivät alhaisen korkotason ansiosta alle suunnitellun. Lainanhoitokate, jolla kuvataan tulo-rahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, heikkeni hiukan. Lainanhoitokatteen tunnusluku 0,74 on heikko. Tyydyttävästä tulo-rahoituksen riittävydestä voidaan puhua, kun lainanhoitokate on 1-2 välillä. Korkotason nousu heikentäisi tunnuslukua oleellisesti, tulo-rahoitusta tulisi joka tapauksessa pystyä kasvattamaan merkittävästi.

Muita maksuvalmiuden muutoksia oli 2,6 miljoonaa euroa, tässä tekijöinä ovat mm. maankäyttösopimukset ja ostovelat. Rahavarat vähenivät vuoden aikana noin 4,1 miljoonaa euroa.

4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan omavaraisuusaste, jolla mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista, oli 38,4 % ja on huolestuttavan alhainen. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman poismaksuun. Tämä tunnusluku vuoden 2015 lopussa on 62,7. Tämä tunnusluku on kuntien välisissä vertailuissa käytökelpoisempi, koska pysyvien vastaavien ikä, niiden arvostus ja poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Taseeseen kertynyt ylijäämä aleni 1,25 miljoonaa ja oli 9,4 milj. euroa. Lainakanta pieneni 81,6 milj. euroon, joka merkitsee 2 822 euron lainamäärää asukasta kohden.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT			
	Vuosi 2015	Vuosi 2014	Vuosi 2013
	1000 €	1000 €	1000 €
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	648	1 661	981
Aineettomat oikeudet	35	24	31
Muut pitkävaikutteiset menot	613	1 637	950
Aineelliset hyödykkeet	141 578	138 468	129 355
Maa- ja vesialueet	32 009	31 124	27 322
Rakennukset	71 161	67 749	65 799
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 738	24 509	23 270
Koneet ja kalusto	1 730	1 845	931
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 940	13 241	12 033
Sijoitukset	20 663	20 660	20 853
Osakkeet ja osuudet	20 461	20 504	20 696
Lainasaamiset	3	3	4
Muut saamiset	199	153	153
ARVOSTUSERÄT			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	57	78	756
Muut toimeksiantojen varat	28	9	646
	29	69	110
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	174	202	249
Saamiset	3 446	4 448	5 492
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	405	270	270
Lainasaamiset			0
Muut saamiset	255	460	665
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	1 425	1 520	1 849
Lainasaamiset	1	1	0
Muut saamiset	1 220	1 812	965
Siirtosaamiset	139	385	1 743
Rahoitusomaisuusarvopaperit	851	850	851
Osakkeet ja osuudet	10	9	10
Joukkovelkakirjalainasaamiset	841	841	841
Rahat ja pankkisaamiset	1 915	6 031	7 013
VASTAAVAA YHTEENSÄ	169 332	172 398	165 550

	Vuosi 2015 1000 €	Vuosi 2014 1000 €	Vuosi 2013 1000 €
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	60 440	61 693	61 641
Peruspääoma	50 993	50 992	50 993
Arvonkorotusrahasto	33	33	32
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	10 667	10 617	12 782
Tilikauden yli- / alijäämä	-1 253	51	-2 165
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	3 239	3 428	3 618
Poistoero	3 239	3 428	3 618
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0	0
Muut pakolliset varaukset			0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	31	73	740
Valtion toimeksiantojen pääomat	2	4	630
Muut toimeksiantojen pääomat	29	69	110
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	69 175	51 169	59 566
Joukkovelkakirjalainat			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 138	40 607	50 777
Lainat julkisyhteisöiltä	10	16	21
Saadut ennakot	2 613	2 462	1 139
Muut velat	8 414	8 084	7 630
Lyhytaikainen	36 447	56 035	39 984
Joukkovelkakirjalainat	12 000	34 000	16 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 470	10 169	10 169
Lainat julkisyhteisöiltä	5	5	5
Lainat muilta luotonantajilta			
Saadut ennakot	674	793	247
Ostovelat	4 938	3 424	4 404
Muut velat	1 111	1 141	1 103
Siirtovelat	6 249	6 503	8 056
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	169 332	172 398	165 550
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuusaste, %	38,4	38,5	39,8
Suhteellinen velkaantuneisuus %	62,7	64,4	62,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 414	10 668	10 617
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	325	368	367
Lainakanta 31.12., 1 000 €	81 623	84 797	76 972
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 822	2 925	2 661
Lainasaamiset, 1 000 €	3	3	4
Asukasmäärä	28 922	28 995	28 929

5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaismenot vuonna 2015 olivat 201,9 miljoonaa ja kokonaistulot 194,6 miljoonaa euroa. Kokonaismenot kasvoivat edellisestä vuodesta 10 %. Kokonaismenojen kasvu johtui lyhytaikaisten lainojen poismaksusta.

KOKONAISTULOT JA MENOT				
	2015	2015	2014	2014
	milj. €	%	milj. €	%
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	20,4	10,5	19,1	10,5
Verotulot	119,8	61,6	118,5	65,3
Valtionosuudet	22,9	11,8	23,8	13,1
Korkotuotot	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0	0,4	0,2
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,2	0,1
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-2,2	-1,1	-1,2	-0,7
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointeihin	1,0	0,5	1,1	0,6
Pysyvien vastaavien myyntituotto	2,7	1,4	1,6	0,9
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	15,4	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	18,0	9,9
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	194,6	100,0	181,5	100,0
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	154,8	76,7	152,7	83,3
Valmistus omaan käyttöön	-0,2	-0,1	-0,3	-0,2
Korkokulut	0,8	0,4	1,1	0,6
Muut rahoituskulut	0,2	0,1	0,2	0,1
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot				
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	13,1	6,5	19,4	10,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11,2	5,5	10,2	5,6
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	22,0	10,9		
Oman pääoman vähennykset	0,0			
Kokonaismenot yhteensä	201,9	100,0	183,3	100,0

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 YLEISTÄ

Vihdin kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöinä Nummelan Teollisuustalo Oy, Veikkoinkorpi I Oy, Palman tieto-taito-keskus Oy, Nummelan Aluelämpö Oy, sekä Kiinteistö Oy:t Härköiläntie 1, 2 ja 3.

Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt ovat melko pieniä, kaikilla Palman tieto-taito-keskusta lukuun ottamatta oli vuonna 2015 positiivinen tulos. Yhtiöiden vaikutus konsernilaskelmissa on melko pieni. Kuntayhtymien yhdistely vaikuttaa selvästi enemmän, vaikka kunnan osuus Karviaista lukuun ottamatta on niissä melko pieni. Myös kuntayhtymien tulokset olivat positiivisia.

Vuoden 2015 aikana Vihdin Yrityskeskus Oy sulautui Nummelan Teollisuustalo Oy:öön. Veikkoinkorpi I Oy myi kiinteistönsä, joten yhtiön jatkamisesta tai muista toimenpiteistä tulee päättää vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2015 loppuessa kunnalla oli takauksia Nummelan Aluelämmön lainoille noin 567 000 euron arvosta. Muille konserniyhteisöille ei ole takauksia.

Vuoden 2015 konsernitilinpäätös on laadittu uusien laadintaohjeiden mukaan ja vuoden 2014 vertailutiedot ja tunnusluvut on korjattu. Uusien ohjeiden mukaan kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset kunta merkitsee konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään. Toimintakertomuksen konsernitaulukoissa esitetään vain vuodet 2015 ja 2014, jotta vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia.

Konsernin tulos on 369 000 euroa ylijäämäinen, vuonna 2014 tulos oli noin miljoona euroa ylijäämäinen. Toimintatuottojen suhde toimintakuluihin on 40,8 %, kun se kunnalla on 13,2 %. Konsernin vuosikate % poistoista on 103,9 %, kunnalla se on 84,6 %. Investointien tulo-rahoitus on 81,7 % (kunnalla 65,6 %).

Konsernin omavaraisuusaste on 35,8 %, kunnan omavaraisuusaste on lähes sama 38,4 %. Konsernin lainat per asukas ovat 3 083 euroa, kunnan lainamäärä per asukas on 2 822 euroa. Vihdin kuntakonsernin lainamäärä asukasta kohden on huomattavasti maan keskimääräistä pienempi, vaikka kunnan lainamäärä asukasta kohden on hieman suurempi kuin kunnissa keskimäärin. Kuntien keskimääräinen konsernilainojen määrä asukasta kohden oli vuonna 2014 jo 5 768 euroa.

Vihdin konsernitaseessa suhteellinen velkaantuneisuus on 53 %, Vihdin kunnan suhteellinen velkaantuneisuusaste on 62,7 %.

Yhdistettyjä kuntayhtymiä ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä, Perusturvakuntayhtymä Karviainen, Uudenmaan erityishuoltopiirin kuntayhtymä, Uudenmaan Liitto ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista. Kuntayhtymillä ei ole Karviaista lukuun ottamatta kattamatonta alijäämää taseessaan. Karviaisenkin alijäämä on varsin pieni.

Kunnan konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjä valvoo kunnanhallitus. Jokaisen konserniyhteisön valvontaa varten on nimetty vastuullinen viranhaltija. Uuden kuntalain myötä tulee konserniohjetta tarkistaa. Samalla tulee arvioida kunnan omistajapolitiikka.

Konsernitilinpäätöksen merkitys on kasvanut uuden kuntalain myötä. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kuntakonsernin asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.

Samoin arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Arviointimenettely voidaan käynnistää myös, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää Kuntalain 110 §:ssä säädettyssä neljän vuoden määräajassa.

Vihdin kunnalla edellä mainituista tekijöistä täyttyy ainoastaan kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus, joka ylittää lievästi 50 prosenttia.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	93 053	89 259
Toimintakulut	-228 504	-224 581
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-8	35
Toimintakate	-135 459	-135 287
Verotulot	119 854	118 451
Valtionosuudet	29 468	30 473
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	65	66
Muut rahoitustuotot	419	369
Korkokulut	-927	-1 245
Muut rahoituskulut	-352	-412
Vuosikate	13 068	12 415
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 574	-11 394
Arvonalentumiset		-4
Satunnaiset tuotot ja kulut		189
Tilikauden tulos	494	1 206
Tilinpäätössiirrot	-1	
Tilikauden verot	-57	-91
Laskennalliset verot	2	-3
Vähemmistöosuudet	-69	-94
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	369	1 018
Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut:		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	40,8	39,8
Vuosikate % poistoista	103,9	108,9
Vuosikate, €/asukas	452	428
Asukasluku	28 922	28 995

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirata		
Vuosikate	13 068	12 415
Satunnaiset erät		189
Tilikauden verot	-57	-91
Tulorahoituksen korjauserät	-2 092	-1 037
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 057	-23 863
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 055	1 064
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 106	1 621
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 977	-9 702
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	21	8
Antolainasaamisten lisäykset	21	0
Antolainasaamisten vähennykset		8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 026	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 677	-10 348
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 000	18 000
Oman pääoman muutokset	-470	-49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37	55
Vaihto-omaisuuden muutos	-55	102
Saamisten muutos	771	649
Korottomien velkojen muutos	1 543	1 538
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 222	2 344
Rahoituksen rahavirta	-878	9 955
Rahavarojen muutos	-2 855	253
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 774	18 629
Rahavarat 1.1.	18 629	18 376
	-2 855	253
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	81,7	54,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	47,2	37,5
Lainanhoitokate	1,1	1,2
Kassan riittävyys (pv)	22	26
Asukasluku	28 922	28 995

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITASE	2015	2014
	1000 €	1000 €
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 577	2 746
Aineettomat oikeudet	126	217
Muut pitkävaikutteiset menot	1 448	2 529
Ennakkomaksut	3	
Aineelliset hyödykkeet	169 791	165 933
Maa- ja vesialueet	32 744	31 913
Rakennukset	93 472	87 052
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 601	24 750
Koneet ja kalusto	4 685	4 570
Muut aineelliset hyödykkeet	66	21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 223	17 627
Sijoitukset	6 108	6 190
Osakkuusyhteisöosuudet	331	327
Muut osakkeet ja osuudet	5 768	5 833
Muut lainasaamiset	4	5
Muut saamiset	5	25
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	177 476	174 869
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240	236
Valtion toimeksiannot	63	61
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	148	101
Muut toimeksiantojen varat	29	74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	987	1 043
Aineet ja tarvikkeet	631	685
Keskeneräiset tuotteet	355	356
Valmiit tuotteet/tavarat	1	
Muu vaihto-omaisuus		2
Saamiset	8 721	9 492
Pitkäaikaiset saamiset	774	800
Myyntisaamiset	405	270
Lainasaamiset	20	
Muut saamiset	349	530
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	7 947	8 692
Myyntisaamiset	4 943	4 677
Lainasaamiset	4	1
Muut saamiset	2 166	2 804
Siirtosaamiset	834	1 210

	2015	2014
	1000 €	1000 €
Rahoitusarvopaperit	3 327	3 114
Osakkeet ja osuudet	12	12
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 474	2 261
Joukkovelkakirjalainasaamiset	841	841
Rahat ja pankkisaamiset	12 447	15 515
VAHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	25 482	29 164
VASTAAVAA YHTEENSÄ	203 198	204 269
VASTATTAVAA		
OMAPÄÄOMA	71 430	71 012
Peruspääoma	50 992	50 993
Osuus kuntayht. oman pääoman lisäyksestä		
Arvonkorotusraho	183	183
Muut omat rahastot	844	843
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 042	17 975
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	369	1 018
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 005	935
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	0	0
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	1 089	1 119
Eläkevaraukset	31	49
Muut pakolliset varaukset	1 058	1 070
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	274	308
Valtion toimeksiannot	36	55
Lahjoitusrahastojen pääomat	146	100
Muut toimeksiantojen pääomat	92	153
VIERAS PÄÄOMA	129 400	130 895
Pitkäaikainen	77 950	59 594
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 255	47 130
Lainat julkisyhteisöiltä	11	23
Saadut ennakot	8	2 478
Ostovelat	2 621	9 525
Muut velat	9 976	
Siirtovelat	29	
Laskennalliset verovelat	50	438

	2015	2014
	1000 €	1000 €
Lyhytaikainen	51 450	71 301
Joukkovelkakirjalainat	12 000	34 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 900	10 671
Lainat julkisyhteisöiltä	5	5
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	1 045	1 259
Ostovelat	9 408	8 545
Muut velat	2 359	2 212
Siirtovelat	14 733	14 609
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	203 198	204 269
Konsernitaseen tunnusluvut		
Konsernin omavaraisuusaste, %	35,8	35,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	53,0	53,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	19 411	18 993
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	671	655
Konsernin lainat, €/asukas	3 083	3 167
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	89 171	91 829
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	4	5
Kunnan asukasmäärä	28 922	28 995

6.2 TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTA

Talousarviossa on kunnan tytäryhteisöille asetettu joitakin tavoitteita. Tässä osiossa selvitetään lyhyesti tavoitteiden saavuttaminen. Kuntayhtymille asetetut tavoitteet ja niiden toiminta on tarvittaessa selostettu kunkin toimialan kohdalla.

KIINTEISTÖ OY HÄRKÖILÄNTIE 1,2 JA 3

Kiinteistö Oy Härköiläntie 1, 2 ja 3 jäivät vuokra-asuntokauppojen yhteydessä kunnalle. Alueella on käynnistetty kaavoitustyö, minkä yhteydessä selvitetään vuokratilojen jatkokäyttö.

Härköiläntie 1 on perustettu ja merkitty kaupparekisteriin 4.6.1971. Yhtiöön kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1 800 m³, sekä lämpökeskusrakennus, jonka tilavuus on 36 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 476 m². Yhtiön hallinnassa on 5 huoneistoa. Yhtiöllä ei ole lainaa. Tilikaudella tehtiin yhden asunnon vesivahinkokorjaus. Tilikaudella 2015 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Tilikauden tulos oli 5 022 euroa. Yhtiön hallitus esittää, että vuodelta 2015 jaetaan osinkoa 5 000 euroa, ja että tilikauden tulos kirjataan taseen oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 91 280 euroa. Toiminnan arvioidaan jatkuvan entisen kaltaisena. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään maltillisesti kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

Härköiläntie 2 kiinteistöosakeyhtiöön kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1 800 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 504 m². Yhtiön hallinnassa on 6 huoneistoa. Yhtiöllä ei ole lainaa. Kertomusvuoden aikana jaettiin iso soluasunto kahdeksi erilliseksi asunnoksi. Tilikaudella 2015 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Tilikauden tulos oli 11 088 euroa. Yhtiön hallitus esittää, että vuodelta 2015 jaetaan osinkoa 10 000 euroa, ja että tilikauden tulos kirjataan taseen oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 173 637 euroa. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään maltillisesti kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

Härköiläntie 3 kiinteistöosakeyhtiöön kuuluu rivitalo, jonka rakennustilavuus on 1 800 m³. Asuinhuoneistojen huoneistoala on 504 m². Yhtiön hallinnassa on 6 huoneistoa. Yhtiöllä ei ole lainaa. Merkittäviä korjauksia tai hankintoja ei ollut. Tilikaudella 2015 ei ole todettu mitään erityistä yhtiön toiminnassa, eikä tulevana tilivuonna ole tiedossa. Tilikauden tulos oli 4 962 euroa. Yhtiön hallitus esittää, että vuodelta 2015 jaetaan osinkoa 3 000 euroa, ja että tilikauden tulos kirjataan taseen oman pääoman eriin. Taseen loppusumma oli 86 200 euroa. Kiinteistön korjaus- ja kunnostustöitä tehdään kuntokartoitus ja kiinteistön arvioitu käyttöikä 5 – 10 vuotta huomioiden.

NUMMELAN TEOLLISUUSTALO OY

Yhtiön omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta. Yhtiö omistaa teollisuushallit osoitteissa Harjutie 14 ja Tehtaantie 4 – 6. Vuokrausaste oli tilikauden lopussa 100 %. Harjutie 14 on vuokrattu kokonaisuudessaan yrityksille, Tehtaantien hallissa on vuokralaisena myös kunnan kierrätyskeskus.

Yhtiöllä ei ole palveluksessaan henkilökuntaa. Hallintokuluja maksettiin 10 459 euroa, johon sisältyy mm. sulautumisesta aiheutuvia kuluja

Hallitus esittää, ettei osinkoa jaeta ja että tilikauden voitto 9 141,45 euroa kirjataan voitto- ja tappioliille. Taseen loppusumma oli 672 069 euroa.

Yhtiön tavoitteena on pitää yhtiön rakennukset vähintäänkin olemassa olevassa kunnossa.

VEIKKOINKORPI I OY

Yhtiön omistama teollisuushalli myytiin vuoden 2015 aikana. Yhtiön osakekannan omistaa kokonaisuudessaan Vihdin kunta.

Hallintokuluja maksettiin 15 277 euroa, johon sisältyy Vihdin kunnalle maksettavat korvaukset työpisteestä, tietotekniikasta, tietoliikenneyhteyksistä, postista, kopioinnista ja kokousten käytöstä.

Hallitus esittää, ettei osinkoa jaeta ja että tilikauden ylijäämä 5 347,97 euroa kirjataan vapaaseen omaan pääomaan. Taseen loppusumma oli 407 537 euroa.

Yhtiön tulevaisuudesta tulee päättää vuoden 2016 aikana.

PALMAN TIETO-TAITO-KESKUS OY

Kiinteistöyhtiön toimialana on omistaa ja hallita Vihdin kunnan Nummelan rakennuskaava-alueella korttelissa 4 sijaitsevia kiinteistöjä. Yhtiö voi rakentaa tähän kortteliin tai muualle Vihdin kunnan alueella tarvitsemiaan toimitiloja. Yhtiön omistaa Vihdin kunta (55,3 %) ja Luksia. Yhtiön tuotot ovat koostuneet osakkeenomistajien maksamista hoito- ja korjausvastikkeista sekä vuokratuotoista,

jotka on kirjattu tulosvaikutteisesti yhtiön kirjanpitoon. Yhtiön toiminta jatkuu entisellään ja tuleva vuosi edetään laaditun talousarvion puitteissa. Yhtiön maksuvalmius oli tilikauden aikana hyvä.

Tilikauden tulos oli -31 499 euroa ja taseen loppusumma 1 182 381 euroa. Yhtiöllä ei ole lainoja, lyhytaikainen vieras pääoma oli 13 068 euroa. Yhtiön hallitus ehdottaa, että tilikauden tappio kirjataan yli-/alijäämätalille, eikä osinkoa jaeta. Vuoden lopussa yhtiöllä oli taseessa rakennuksia ja rakennelmia 765 417 euroa.

Tiloja yhtiön rakennuksissa on tyhjänä ja niitä vapautunee edelleen, joten omistajien tulee järjestää tiloihin uutta käyttöä tai tehdä toimenpiteitä, joilla vähennetään kiinteistöjen ylläpitokuluja. Kiinteistöjen käyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueen meneillään oleva kaavoitustyö.

NUMMELAN ALUELÄMPÖ OY

Vuosi 2015 oli yhtiön 30. toimintavuosi, joka oli tuloksellisesti varsin hyvä. Yhtiön toiminnassa on ollut vahvaa kasvun kautta viime vuodet. Toimintavuonna energian myynnin kasvu perustui tosin enemmän aiemmin tehtyjen sopimusten käyttöönottoon ja isojen kuluttajien koko vuoden käyttöön kuin uusiin sopimuksiin. Lämmityskausi ei myöskään tukenut kasvua energian myynnin määrässä.

Yhtiön talous on vakaa ja talouden tunnusluvut ovat kehittyneet suotuisasti. Vuodelle 2015 energian hintaa ei nostettu. Myöskään vuodelle 2016 ei energian hintaa nostettu vaan se säilytettiin ennallaan. Yhtiön kasvu on myydyllä energian määrällä mitaten ollut hyvä. Vuonna 2015 ei solmittu kuin yksi sopimus, mutta samalla hoidettiin aiemmin solmitut sopimukset kaukolämmön piiriin. Yhtiön kassavirtaa ei kasvu ole vaarantanut ja investointeja on kaukolämmön toimittaja tehnyt siten, että mahdollisimman paljon kaukolämmöstä tuotetaan hakeella. Lämpölaitokseen on Adven tehnyt muutoksia, jotta hakeella tuotetun energian määrä on mahdollisimman suuri. Tämä mahdollistaa maltillisen hintatason säilyttämisen ja jopa sen alentamisen, mikä onkin hallituksessa päätetty 1.5.2016 toteuttaa. Yhtiö siis alentaa energian hintaa silloin yli 7 %.

Yhtiön omistavat Vihdin kunta 60 % ja Adven Oy 40 %, joten yhtiö on Vihdin kunnan tytäryhtiö. Hallitus on toiminut omistajien tahtotilaa noudattaen ja kannattavan kasvustrategian mukaisesti. Tässä voidaan katsoa yhtiön onnistuneen hyvin vallitseva markkina- ja kilpailutilanne huomioiden. Yhtiöllä on sivutoiminen toimitusjohtajana ja yhtiö ostaa tekniset palvelut ostopalvelusopimuksena Adven Oy:lta.

Yhtiön verkostoon liitettyjen asiakkaiden lukumäärä oli vuoden 2015 lopussa Nummelassa 102 asiakasta. Asiakkaiden määrä kasvoi vuoden aikana yhdellä asiakkaalla ja sopimuksia on kaikkiaan 111 kpl vuoden lopussa. Kaukolämpöputkistoa ei rakennettu lisää kuin yhden liittytjän osalta ja koko putkiston pituus on noin 19,0 km.

Energiaa ostettiin vuoden aikana 35.327 MWh (33.324 MWh v.2014)
Energiaa myytiin vuoden aikana 30.112 MWh (28.270 MWh v.2014)

Energiahävikki oli 5.215 MWh (14,7 %) ostetun energian määrästä. Neljän vuoden keskiarvona energiahävikki on yli 10 %. Energiämäärän osto kasvoi 6,0 % ja myynnin kasvu oli 6,5 %. Energian myynti kasvoi, mutta tulos pysyi ennallaan. Yhtiön kasvu näkyy liikevaihdossa tulevina vuosina toki riippuen pitkälti lämmityskauden energian tarpeesta. Yhtiön myynnin volyyymi on kasvanut viime vuosina huomattavasti ja se vaikuttaa koko yhtiön toimintaan positiivisesti. Vuosierot energian ostossa eivät ole aivan vertailukelpoiset, koska yksi lisälasku vuodelta 2014 siirtyi vuodelle 2015 ja se tekee hienoisen virheen vertailuun.

Energiasta, tehomaksusta ja lämpökalustosta maksettiin Adven Oy:lle 2.351 t€ (2.189 t€ v. 2014), joten kasvua oli 7,4 %. Asiakkailta laskutettiin yhteensä 2.894 t€ (2.712 t€ v. 2014), joten liikevaihto

kasvoi 6,7 %. Liittymismaksurahasto oli tilikauden lopussa 1.812.234,64 €, jossa kasvua on 7,9 %. Tämä johtuu siitä, että vuonna 2014 solmitut liittymät tulivat laskutettavaksi pääasiassa vuoden 2015 aikana.

Käytössä ovat metsähakkeella toimiva päälämpölaitos Nummelassa ja Lankilan sekä Ojakkalan tien laitokset, jotka toimivat huippu- ja varalämpölaitoksina. Vihdin kirkonkylässä oli kaukolämpö yhdellä asiakkaalla, mutta kaukolämpöverkkoa ei rakennettu, vaan tämäkin liittymä lopetettiin 26.2.2015. Yhtiö päätti vetäytyä kirkonkylästä, koska toiminta siellä oli tappiollista ja kysyntää ei ollut kaukolämmölle.

Tariffit olivat energiamaksun osalta Nummelassa 69,40 €/Mwh alv 0 % ja kirkonkylässä 112,40 €/MWh alv 0 % (26.2.2015 asti).

Tilikauden lopussa yhtiön oma pääoma on 1.348.328,88 € ja taseen loppusumma 4.036.646,34 €. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa ja tarpeelliset investoinnit on pystytty suorittamaan kassavaroin. Yhtiön kasvu vaatii rahoitusaseman pitämistä vakaana. Kasvun osalta on siis pyritty hallittuun kasvuun, jotta yhtiön rahoitusasema ei vaarannu.

Hallitus esittää, että tilikauden voitto 200.768,57 € (214.312,97 €) siirretään tilikauden voitto ja tappio tilille. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 50,00 €/osake (600 osaketta) eli 30.000 €. Yhtiökokous päättää osingonjaosta huhtikuussa 2016.

Yhtiön taloudellista asemaa kuvataan viidellä eri tunnusluvulla.

	2015	2014	2013
Myyntikate	18,8 %	19,3 %	16,5 %
Liikevoitto	6,9 %	10,7 %	7,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto	6,9 %	12,5 %	12,3 %
Omavaraisuusaste	33,4 %	29,5 %	25,3 %
Quick ratio (maksuvalmius)	1,1	1,0	0,9
Osinko €/osake	50,00	66,67	

7 SELONTEKO SISÄISESTÄ VALVONNASTA JA KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

7.1. SISÄINEN VALVONTA

Vihdin kunnassa on voimassa valtuuston hyväksymät yleissäännöt ja ohjeet, nämä yhdessä hallintosäännön sekä keskusten toimintasääntöjen kanssa luovat perustan sisäiselle valvonnalle. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeet on tarkistettu vuonna 2013 ja ne hyväksyttiin kunnanhallituksessa ja valtuustossa alkuvuonna 2014. Konserniohje päivitettiin syksyllä 2012.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on parantaa kunnan toiminnan lain- ja säännöstenmukaisuutta sekä vähentää toiminnallisia riskejä. Ohjeistoa uusittaessa käytiin läpi tärkeimmät prosessit ja tämän jälkeen päivitettiin sisäisen valvonnan ohjeistus sekä varmistettiin, että siinä edellytetyt toimitamallit ovat käytössä.

Kunnassa seurataan kuukausiraportoinnin avulla taloudellisen tilanteen kehitystä tulosalueittain. Puolivuosikatsauksessa käydään tarkemmin läpi tuloskortein toiminnallisten tavoitteiden tilanne ja ennusteet vuoden lopun tilanteesta sekä taloustilanne ja ennusteet tulosalueittain. Seurantaraportissa syksyllä käydään läpi kuukausiraporttia tarkemmalla tasolla tulosalueittain toteutumat ja ennusteet. Toiminnallisten tavoitteiden seurannassa ja varsinkin mittaamisessa on edelleen kehittämistä. Kunnan strategia on varsin yleisellä tasolla, joten sen toteutumista on vaikea seurata.

Määrärahabudjetoinnissa ja toteumisissa on ollut vaihtelevuutta vuosittain. Tiukkaan kulukuriin ja kysynnän parempaan ennakkointiin sekä omistajaohjaukseen tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota. Vuonna 2015 määrärahaylityksiä ei juurikaan tapahtunut, suuri osa tulosalueista alitti talousarvionsa merkittävästi. Alituksia ei pystytty vuoden aikana ennakoimaan riittävästi, jotta vuoden 2015 tulos olisi pystytty ennustamaan riittävän tarkasti. Vuoden aikana tapahtuvaa ennakkointia tulee parantaa.

Kunnassa ei ole sisäistä tarkastusta. Tarvittaessa on ostettu tarkastuspalveluja, jotka pääsääntöisesti kohdistuvat johonkin määritellyn tehtäväkokonaisuuteen. Vuonna 2015 ei tällaisia tarkastuksia ollut.

Kunnassa tehtiin laajempi riskikartoitus viimeksi 2008 – 2009 toimintojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä. Riskikartoitus päivitettiin vuonna 2010. Vuonna 2014 toteutettiin vakuutusten kilpailutus ja tehtiin kilpailutuksen perustaksi riskikartoitus. Vakuutusyhtiö raportoi kunnalle vahingoista ja korvautuista vahingoista, tätä raportointia seurataan säännöllisesti. Vuoden 2015 aikana ei tapahtunut merkittäviä vahinkoja.

Vuoden 2015 aikana seurattiin ja arvioitiin rahoitusriskejä. Tietoisesti hyödynnettiin edullista korkokantaa. Korkoennusteita ja korkoihin vaikuttavia tekijöitä on seurattu jatkuvasti. Näköpiirissä ei ole nopeita muutoksia korkokehityksessä, joten korkosuojauksiin ei ole vielä ryhdytty. Mahdollisen yllättävän rahoitushäiriön riski on kuitenkin tunnistettu.

Tarve laajempaan ja kokonaisvaltaiseen riskien arviointiin ja riskien hallintaan on olemassa. Laajempi riskien arviointi ja riskien hallinnan suunnitelman teko oli tarkoitus aloittaa vuonna 2015, mutta resurssipulasta johtuen se siirtyi vuoteen 2016.

7.2. KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Vihdin kunnan tytäryhteisöjen määrä on supistunut huomattavasti viime vuosina omaisuuden myyntien vuoksi. Suurimpana tytäryhteisönä (tase) on Nummelan aluelämpö Oy, muut tytäryhteisöt ovat kiinteistöjen omistusyhteisöjä.

Konserniyhteisöjen valvontavastuut ohjeineen on päivitetty syksyllä 2012. Valvontavastuut on päivitetty myös henkilövaihdosten yhteydessä. Ohjeissa on listattu toimenpiteet tavoitteiden asettamisesta, kokousedustajien ohjeistamisesta sekä raportoinnista ja valvonnasta. Ohjeiden noudattamista valvoo valvontavastuullinen viranhaltija. Karviaisen johtaja osallistuu kunnan johtoryhmän kokouksiin oman alueensa osalta ja asioissa.

Tilinpäätöksen yhteydessä käydään läpi tytäryhteisöjen taloudellinen tilanne ja toiminta edelliseltä vuodelta. Konserniin kuuluvat yhtiöt raportoivat vuoden aikana säännöllisesti valvontavastuullisille ja lähettävät talousraporttinsa myös kunnan taloushallintoon. Kokonaisuutena voidaan todeta, että konsernivalvonnan ohjeet on varsin hyvin jalkautettu tytäryhteisöihin.

8 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Vuoden 2015 tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on -1 442 778,50 euroa.

Vesihuoltolaitoksen tilikauden ylijäämä on 467 617,38 euroa. Tässä tuloksessa on mukana vesihuoltolaitoksen peruspääoman tuottovaatimuksena kunnan tuloslaskelmaan tuloutettu 392 998,00 euroa.

Vesihuoltolaitoksen ylijäämä 467 617,38 euroa jätetään vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä tilikauden voitto/tappio tilille.

Kunnanhallitus esittää tilikauden -1 442 778,50 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan aikaisemmin tehdystä poistoerosta poistoerohankkeiden tilikauden suunnitelmapoistoja vastaava määrä, 189 587,16 euroa,
- tilikauden 2015 näin muodostuva alijäämä 1 253 191,34 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämätilille

Vihdin kunnan taseessa on tämän jälkeen yli-/alijäämä tilillä ylijäämää:

edellisten vuosien ylijäämää	10 667 679,55 euroa
tilikauden alijäämä	1 253 191,34 euroa
Yhteensä	9 414 488,21 euroa.

9 PALVELUKESKUSTEN TOIMINTA JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET

9.1 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Strategian tarkoituksena on ohjata Vihdin kunta kohti haluttua tulevaisuuden tilaa. Strategia on luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteinen näkemys kuntaorganisaation olemassaolon tarkoituksesta, päätöksentekomme arvopohjasta, tavoiteltavasta kehityksestä sekä niistä toimenpiteistä, joilla tavoitteisiin päästään.

Käyttötaloutta, sen tavoitteita, toimenpiteitä ja määrärahoja tarkastellaan, suunnitellaan, seurataan ja ohjataan tarkennetuin kuntastrategiaan perustuvien tulokorttien avulla. Tulokortti on rakenteeltaan kaksitasoinen: keskus- ja tulosaluetaso. Kortin ensimmäisellä sivulla on yleistä osio, joka on varattu talousarvion yleistekstille. Sen jälkeen tulevat varsinaiset tulokortit, joissa on valtuustokauden ja talousarviovuoden tavoitteet, mittarit sekä selvitys tavoitteiden toteutumisesta. Tuloslaskelmat ja niiden toteumat on tarkasteltu käyttötalousohjassa.

Talousarviossa olevilla määrärahoilla ja asetettavilla tavoitteilla on selkeä yhteys. Tavoite on tehtäväkokonaisuudelle asetettu määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää, laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa kuvaava sitova ohje.

Vuoden lopun tilannetta verrattiin tavoitearvoihin. Toteutumalla oli käytännössä kaksi vaihtoehtoista tulemaa vuoden lopussa: tavoite toteutui tai tavoite ei toteutunut. Tavoitteen osittaista toteutu-

maa tai toteutumattomuutta on aina tarkasteltava kriittisesti ja samalla on huomioitava tavoitteen tarkoitus ja luonne. Tavoitteiden kommenttikentissä on tehty selvyyttä osittaisiin toteutumisiin tai muihin olennaisiin seikkoihin tavoitteiden toteutumisissa. Toiminnallisten tavoitteiden määrittelyyn ja mittaamiseen tulee edelleen kiinnittää huomioita, jotta voitaisiin yksiselitteisesti mitata ja analysoida saavutettuja tavoitteita ja kuntalaisille tuotettuja palveluja.

Toiminnalliset tavoitteet Vihdin kunnassa 2015				
KESKUS	TULOSALUE	Tavoite toteutui	Ei toteutunut	Yhteensä
Konsernihallinto		2	3	5
	Konsernijohto	2	2	4
	Sosiaali- ja terveystalouden os		1	1
Hallintokeskus		8	1	9
	Keskus			
	Hallinto ja talous	5	1	6
	Ruoka- ja siivouspalvelut	3		3
Sivistyskeskus		8	3	11
	Keskus			
	Koulutus	2	2	4
	Varhaiskasvatus	2		2
	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	4	1	5
Tekninen ja ympäristökeskus		11	2	13
	Keskus	1		1
	Tukipalvelut	1		1
	Kunnallistekniset palvelut		1	1
	Maankäyttöpalvelut	3	1	4
	Ympäristöpalvelut	4		4
	Tilapalvelu	2		2
Vihdin Vesihuoltolaitos		2	1	3
Yhteensä		31	10	41

Kunnalla oli vuodelle 2015 asetettu yhteensä 41 (vuonna 2014 tavoitteita oli 48) toiminnallista tavoitetta. Tavoitteista toteutui 31 kpl eli 75,6 %, toteutumatta jäi 10 kpl eli 24,4 %.

9.2 VIHDIRIN KUNTA TULOSKORTIT

9.2.1 KONSERNIHALLINNON KESKUS

Konsernijohto

Espoon, Kauniaisten, Kirkkonummen ja Vihdin kuntaliitosselvitys valmistui ja selvityksen perusteella kunnat päättivät, että selvitys ei johda kuntaliitokseen. Kunnat hyväksyivät selvityksessä esiin tulleiden yhteistyökohteiden perusteella yhteistyösopimuksen, jonka perusteella sovitaan konkreettisista yhteistyökohteista.

Sote-uudistuksen valmistelu käynnistyi uudelleen. Uudistus etenee nyt laajempaan maakuntahallinnon uudistuksena. Periaatelinjauksen mukaan kunnat eivät toimi vuoden 2019 alusta lukien enää sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjänä, tuottajana eikä rahoittajana. Kyseessä on siten merkittävä kunnallishallintoon vaikuttava uudistus. Konkreettisia askelmerkkejä etenemisestä saadaan kuitenkin vasta vuoden 2016 puolella. Vihti on maakuntien määrittelyä koskevassa vuoden 2016 alussa antamassaan lausunnossa pitänyt Uudenmaan maakuntaa sopivana maakunnallisen itsehallinnon alueena ja samalla ilmoittanut ensisijaiseksi yhteistyösunnakseen Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen kuntien alueen. Kuntia kannustetaan yhteistyöhön ja aloitteellisuuteen asian valmistelussa.

Hankintakalenteri on valmistunut ja se julkistettiin elokuussa. Näin tehdään kunnan vuosittaiset hankinnat yrittäjille läpinäkyviksi. Kunnan tekemiä hankintoja suoritetaan nykyistä enemmän omalla työllä KL-Kuntahankintojen sijaan.

Kunnan näkyvyyttä on parannettu tunnettuuden lisäämiseksi. Vihti osallistui maaliskuussa ensimmäistä kertaa Helsingissä pidetyille Oma Koti -messuille, joilla vieraili neljän päivän aikana lähes 55 000 henkilöä. Messuhoukuttimena toimi ilmainen rakennuslupa, joka edellytti sitovan pientalontonttivarauksen tekemistä huhtikuun aikana. Edun hyödynsi yksi kunnan vuokratontille rakentaja ja kaksi kunnan tontin omakseen ostavaa rakentajaa. Vihti sai messuilla hyvin näkyvyyttä ja yhteistyössä luottamushenkilöiden kanssa hoidettu messuosastopäivystys huomioitiin hyvin sekä messuilla että paikallismediassa. Messuista saadun erittäin positiivisen palautteen myötä Vihti osallistuu messuille myös huhtikuussa 2016.

Kunta oli elokuussa mukana kirkonkylässä järjestetyillä Vuosisatamarkkinoilla. Markkinoilla oli toista kertaa suuren suosion saanut Tontinmetsästyskisa. Kisan oikein suorittaneiden joukosta arvottiin voittaja, joka saa kunnalta 20 % alennuksen yhden vapaavalintaisen, jatkuvassa haussa olevan, omakotitontin myyntihinnasta. Vihti oli esillä myös Myyrmäen omakotimesseilla 23. - 25.10.

Verkkoviestinnän kehitysprojektina on aloitettu kunnan internet-sivujen uudistaminen. Projekti eteni varsin pitkälle vuonna 2015. Uusitut www-sivut julkistetaan keväällä 2016. Vihdin matkailuyhdistyksen kanssa sovittiin matkailusivujen ylläpidosta. Yhdistys ylläpitää sivut ja näin kaikki matkailutiedot löytyvät yhdestä paikasta.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Kuntastrategia jalkautetaan osaksi johtamisjärjestelmää
TAVOITE 2017	Kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen
TOIMENPIDE	Määritellään strategian pohjalta johdettavat alempiasteiset tavoitteet Parannetaan tiedonkulkua ja johtamista organisaatiossa Parannetaan sähköisiä palveluja
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kuntastrategian tavoitteista on toteutunut 80 % v. 2016
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Strategiatason tavoitteet ovat osittain varsin yleisluonteisia, joten niiden toteutumista on vaikea yksiselitteisesti todentaa. Tavoitteita on jalkautettu vuoden 2015 talousarviossa ja entistä selkeämmin määriteltiin painopisteet vuosien 2016 – 2018 talous-suunnitelmaan. Tarkkaa arviota tilanteesta on vaikea tehdä.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Yrittäjyyttä edistävä kunta
TAVOITE 2015	Yrittäjien tyytyväisyys kunnan elinkeinopolitiikkaa kohtaan parane
TAVOITE 2017	Yrittäjien tyytyväisyys kunnan elinkeinopolitiikkaa kohtaan parane
TOIMENPIDE	Yrityspalveluiden parantaminen ottamalla ne omaksi työksi Hankintakalenterin luominen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kunnan yrittäjille vuosittain tekemä kysely
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Hankintakalenteri on valmis ja julkistettiin elokuussa, Yritysten tyytyväisyyskyselyä ei ole tehty, joten tavoitteen toteutumista ei voi mitata. Yhteistyö yrittäjäjärjestöjen ja yrittäjien kanssa on ollut tiivistä.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Kunnan päätöksenteko on ennustettavaa ja johdonmukaista
TAVOITE 2017	Kunnan päätöksenteko on ennustettavaa ja johdonmukaista
TOIMENPIDE	Viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation yhteistyön kehittäminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Äänestysten ja pöydälle jääneiden asioiden määrä hallituksessa ja valtuustossa
EDELLISET TOTEUMAT	Vuosi 2013 Kunnanvaltuusto äänestyksiä 17, asioita ei jätetty pöydälle Kunnanhallitus äänestyksiä 6, asia jätettiin pöydälle 11 kertaa. Vuosi 2014 Kunnanvaltuusto äänestyksiä 13, yksi asia jätettiin pöydälle Kunnanhallitus äänestyksiä 14, asia jätettiin pöydälle 8 kertaa, näistä 5 liittyi talousarviota ja veroprosentteja koskevien asioiden siirtämisestä ennalta suunniteltuun jatkokokoukseen.
TOTEUMA	Vuosi.2015 Kunnanvaltuusto äänestyksiä 6, ei pöydälle jätettyjä asioita Kunnanhallitus äänestyksiä 1, pöydälle jätettyjä asioita 4
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoiva kuntalainen
TAVOITE 2015	Vihti on metropolialueen luonnonläheinen kasvukunta
TAVOITE 2017	Vihti on metropolialueen luonnonläheinen kasvukunta
TOIMENPIDE	Edunvalvonnassa huolehditaan Vihdin kuulumisesta metropolikuntien joukkoon
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Vihti kuuluu kaikissa suunnitelmissa metropolialueeseen. Vuonna 2015 väestömäärä väheni, joten kasvutavoite ei toteutunut.

TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei
--------------------------------	----

Sosiaali- ja terveyspalvelujen osto

Erikoissairaanhoidon määrärahat siirrettiin Karviaisen talousarvioon. Näin tavoitellaan erikoissairaanhoidon parempaa seurantaa paikallistasolta ja terveydenhuollon kokonaisuuden parempaa koordinoitua. Ostopalveluihin HUS-kuntayhtymältä Vihdille varattiin Karviaisen talousarvioon 30,8 miljoonaa euroa. Kunnanvaltuusto myönsi tarkoitukseen 1,3 miljoonan lisämäärärahan. Käyttö oli kuitenkin niin suurta, että alkuperäinen määräraha ylittyi 1,9 miljoonaa ja muutettu talousarvio siis 0,6 miljoonaa. HUS-kuntayhtymä tuotti kuitenkin yli 50 miljoonan ylijäämän, Vihdin kunnan laskennallinen osuus siitä on 1,065 miljoonaa. Ylijäämän käsittelystä kuntayhtymä päättää tilinpäätöksensä yhteydessä. Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2016 puolella Karviaisen talousarvioon 1,5 miljoonan lisämäärärahan.

Vihdin kunnan talousarviossa vähennettiin 539 000 euroa perusturvakuntayhtymä Karviaisen esittämästä perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen oston määrärahasta. Karviainen toteutti YT-neuvottelut säästön aikaansaamiseksi ja neuvottelujen tuloksen perusteella Karviaisen talousarvio muutettiin Vihdin osalta kunnan talousarvion mukaiseksi. Karviainen pysyi perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelujen osalta budjetissaan, joka Vihdin osalta oli 47,06 miljoonaa

Toiminnallisesti Karviainen on pysynyt talousarvion tavoitteissa ja normien mukaisissa käsittelyajoissa. Hoitotakuu toteutuu hyvin kaikilla vastaanotoilla.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistavan uudistuksen valmistelu käynnistyi uudelleen. Lain-säädäntö asiasta on valmistelussa ja palvelujen tuottamistapa ja rahoitus ovat auki. Valmistelun perusteella yksityiskohtaisempia suuntaviivoja asiasta saadaan vuoden 2016 keväällä. Periaatelinjauksen mukaan kunnat eivät toimi vuoden 2019 alusta lukien enää sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjänä, tuottajana eikä rahoittajana. Kuntia kannustetaan kuitenkin yhteistyöhön ja aloitteellisuuteen asian valmistelussa.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Riittävän hyvätasoiset ja taloudellisesti tehokkaat sosiaali- ja terveyspalvelut tuottava organisoititapa ratkaistu vuoden 2015 aikana.
TAVOITE 2017	Vihdin alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotantotapa turvaa asukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelut
TOIMENPIDE	Palvelujen tuotantotapojen selvittäminen ja yhteistyö lähikuntien kanssa
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Ratkaisu on tehty vuoden 2015 loppuun mennessä. Toimiva ratkaisu vuoden 2016 jälkeen otetaan käyttöön.

EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Asiaa valmistellaan uudelta pohjalta ja sen mukaan kunnat eivät vuoden 2019 alusta lukien vastaa sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämisestä, tuottamisesta eivätkä rahoituksesta.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei

9.2.2 HALLINTOKESKUS

Vuoden 2015 toimintaa hallintokeskuksessa leimasivat hyvin vahvasti alkuvuodesta käydyt yhteistoimintaneuvottelut ja niiden myötä toteutettu henkilöstösäästö. Hallintokeskus koordinoi neuvotteluja ja henkilöstösäästön täytäntöönpanoa koko kunnan tasolla. Henkilöstösäästönä vuonna 2015 vähennettiin kaikkiaan 27 tehtävää, näistä 5,7 hallinnon tehtävistä. Vähennykset johtivat mittaviin tehtävien uudelleenjärjestelyihin, joiden toteuttamista hallintokeskus teki koko kunnan osalta. Myös kunnanjohtajan viransijaisuuden järjestäminen ja hoitaminen oman työn ohessa kesäkuun alusta on näkynyt hallintokeskuksen työmäärässä.

Hallinto ja talous

Vuoden 2015 talousarviossa työmarkkinatuen kuntaosuus siirrettiin Karviaisen talousarviosta hallinnon ja talouden tulosalueelle, jolloin vastuu kunnan työllistämisestä siirtyi vahvemmin hallintokeskukselle. Työllisyyden kehittämiseksi perustettiin työllisyystyöryhmä, joka koordinoi työllisyyden kehittämistä yhdessä kunnan elinkeinotoimen, nuorisopalveluiden, Karviaisen, ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Työllisyyden kehittymiselle on asetettu tavoitteet ja mittarit vuoden 2016 talousarvioon. Konkreettisina työllisyyttä kehittävinä toimenpiteinä on tehostettu yhteistyötä TE-keskuksen kanssa, perustettu kierrätyskeskus, osallistuttu aktiivisesti työvoiman palvelukeskuksen toimintamallin suunnitteluun sekä valmisteltu muita työllisyyden hoidon tehostamistoimenpiteitä. Tavoitteena on työllisyyttä kehittävien toimenpiteiden avulla vähentää edelleen kunnan maksettavaksi tulevaa työmarkkinatuen kuntaosuutta, jonka toteuma vuonna 2015 oli 1,6 M€.

Hallinnon ja talouden tulosalueen tavoitteena ollut päätöksenteon valmistelun laadun ja päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin kehittämistä ei toteutettu suunnitelman mukaisesti. Syynä tähän oli ajanpuute, joka osittain johtui keväällä 2015 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen ja niiden kautta toteutettujen henkilöstösäästöjen aiheuttamasta työmäärästä sekä avainhenkilöiden poissaolosta. Toimialojen kanssa on käyty valmistelevat keskustelut asianhallinnan ja valmistelun sujuvoittamiseksi, mutta varsinainen päätöksenteon valmistelun kehittäminen ja päätösten ennakkovaikutusten arviointi mm. kuntalaisten hyvinvointiin ja kuntatalouteen toteutetaan vasta kuluvan vuoden puolella.

Sähköistä asiointia on viety eteenpäin kehittämällä tai ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja sekä sisäiseen käyttöön että kuntalaisten asiointia helpottamaan. Vuoden 2015 aikana on otettu käyttöön mm. sähköinen hankintakalenteri, ClouDia-hankintajärjestelmä, skype-pikaviesti- ja etäneuvotteluyhteys, taloussuunnittelujärjestelmä Budnetti, palvelusetelien ja ostopalvelujen hallinnointijärjestelmä sekä varhaiskasvatuksen mobiilikirjaus. Sähköisen asioinnin kehittämistä jatketaan sähköisen asioinnin alustan hankinnalla yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa.

Henkilöstötyössä yt-neuvottelujen myötä korostuivat osaava johtaminen sekä työhyvinvoinnin varmistaminen. Työhyvinvoinnin painopistealueena oli työn toimintaedellytysten varmistaminen muutuneissa työtehtävissä (mm. perustehtävän selkeys, työnjako, avoin tiedottaminen) sekä työterveysyhteistyön kehittäminen ja toimenpiteet sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän vaihtaminen siirtyi toteuttavaksi vuoden 2016 aikana.

Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustamiseen on kehitetty uusia tapoja. Kylien kehittämiseksi tarkoitettu yhteinen kyläfoorumi aloitti toimintansa maaliskuussa ja kyläasiamieheksi nimettiin hallintosihteeri. Kunnanhallituksen ja lautakuntien kokouksiin osallistuville nuorisovaltuuston edustajille on maksettu elokuun alusta kokouspalkkio. Vammaisneuvoston toiminnan käynnistämistä valmisteltiin yhteistyössä järjestöjen, kunnan ja perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa.

Talouden suunnittelun prosessia on uudistettu, jotta talous nykyisessä tiukassa tilanteessa pysyy entistä paremmin kontrollissa. Talousarvion valmistelutyötä on hajautettu samalla organisaatioon. Uudistettu prosessi testattiin vuoden 2016 talousarvion laadinnan yhteydessä ja sen perusteella tehdään vielä korjauksia vuoden 2017 taloussuunnitteluprosessiin. Taloussuunnittelun sitomisessa strategiaan ja suunnitelman esittämistavan selkeyttämisessä on edelleen kehitettävää. Seurantaan on kiinnitetty entistä enemmän huomioita ja samalla pyritään parantamaan talouden ennustettavuutta.

Joukkoliikenteen lippusubventiot jäivät odotettua pienemmiksi. Vihtilipun ja Länsi-Uudenmaan seutulipun myyntimäärät laskivat ja myös lippukohtainen matkustaminen väheni. Valtionavun määrä sen sijaan nousi hieman edellisvuodesta. Joukkoliikenteen valtionavustuspäätöksiin vaikuttaa edellisten vuosien toteumat, minkä vuoksi muutokset kunnan lippusubventioiden määrässä heijastuu joukkoliikenteen valtionavustuksiin viiveellä. HSL -alueen lippujen myyntimäärät ovat nousseet merkittävästi muutaman viime vuoden aikana ja kasvua edellisvuoteen oli nyt 19 %. Kunnan euroääräinen tuki oli 148 000 euroa, mikä on 8 % edellisvuotta enemmän.

Kokonaisuutena joukkoliikenteen tukemiseen varatuista määrärahoista jäi käyttämättä noin 67 000 euroa ja kustannukset pysyivät melko tarkkaan edellisvuoden tasolla. Joukkoliikenteen valtionavustus toteutui talousarvion mukaisena.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset, terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Päätöksenteon valmistelun laadun ja päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin kehittäminen
TAVOITE 2017	Päätöksenteon valmistelu on laadukasta ja sen vaikutukset kunnan asukkaiden hyvinvointiin sekä kuntatalouteen on arvioitu valmistelun yhteydessä kattavasti ja luotettavasti.
TOIMENPIDE	Luodaan päätöksenteon valmistelun laatukriteerit, jotka hu-

	mioivat päätösten vaikutusten arvioinnin kuntalaisten hyvinvointiin, kuntatalouteen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Valmistelijat koulutetaan päätöksenteon laatuvaatimuksiin.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Laatukriteerit on luotu ja valmistelijat koulutettu.
EDELLISET TOTEUMAT	Ei yhdessä sovittuja valmistelun laatukriteerejä.
TOTEUMA	Hanketta ei ehditty toteuttaa suunnitelman mukaisesti.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Sähköisten asiointitapojen kehittäminen
TAVOITE 2017	Sujuvat, tehokkaat ja oikea-aikaiset peruspalvelut kuntalaisten saatavilla
TOIMENPIDE	Kehitetään sekä ulkoisten että sisäisten asiakkaiden sähköisen asioinnin mahdollisuuksia sekä toimintatapoja.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kehitetään tai otetaan käyttöön vähintään viisi uutta sähköisen asioinnin toimintatapaa.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Vuoden 2015 aikana on otettu käyttöön mm. sähköinen hankintakalenteri, Clouidia-hankintajärjestelmä, skype-pikaviesti- ja etäneuvotteluyhteys, taloussuunnittelujärjestelmä Budnetti, palvelusetelien ja ostopalvelujen hallinnointijärjestelmä sekä varhaiskasvatuksen mobiilikirjaus.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Työllistämisen toimenpiteiden koordinointi yhdessä Karviaisen, TE-keskuksen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.
TAVOITE 2017	Tehokas työllistämisen toimenpidemalli
TOIMENPIDE	Kehitetään ja tehostetaan työllistämisen toimenpiteitä yhdessä Karviaisen, TE-keskuksen ja kolmannen sektorin toimijoiden

	kanssa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Työllistämisen toimintamalli on käytössä ja sille on asetettu euromääräiset tavoitteet työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta.
EDELLISET TOTEUMAT	Ei yhteistä toimintamallia eikä tavoitteita
TOTEUMA	Työllistämistä toteutetaan yhteistyössä kunnan eri toimijoiden sekä Karviaisen kanssa, ja yhteistyötä TE-keskuksen kanssa on tiivistetty. Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienenemiselle on asetettu euromääräiset tavoitteet sekä sovittu toimenpiteistä niiden toteuttamiseksi.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Osaava johtaminen
TAVOITE 2015	Tiukassa taloudellisessa tilanteessa johtaminen korostuu. Talousarviossa hyväksytyjen säästöjen läpivienti organisaatiossa johdettu laadukkaasti.
TAVOITE 2017	Johtaminen kehittynyt koko strategiakauden
TOIMENPIDE	Johtamista kehitetään systemaattisesti.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuonna 2015 uusittava johtamiskysely; sen tulokset vuosina 2015 ja 2017
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Sosiaalisen pääoman mittaus toteutettiin syksyllä 2015. Esi- miestyötä mittaavat kysymykset saivat kahdeksan kysymystä sisältävässä kyselyssä kyselyn parhaimmat pisteet. Talousarvion ja yt-neuvottelujen velvoittamat säästötoimenpiteet suunniteltiin pääosin yhdessä esimiesten kanssa, tukea muutosten läpiviemiseen annettiin tarpeen mukaan. Säästötavoite saavutettiin, osa säästöistä siirtyi neuvottelutuloksen mukaisesti toteutettavaksi vuonna 2016.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
TAVOITE 2015	Varhaisen tuen/varhaisen puuttumisen toimintamallista tullut osa kunnan toimintakulttuuria.

	Organisaatioon kehitetty innovatiivista, uutta työhyvinvointitoimintaa
TAVOITE 2017	Oikein suunnattu ja tehokas työhyvinvointitoiminta Hyvinvoiva henkilöstö
TOIMENPIDE	Kohdennetaan suunnatun työhyvinvoinnin toimenpiteet eniten tarvitseviin työyksiköihin ja esimiesten tukemiseen Varhaisen tuen toimintamalli Työterveyshuoltoyhteistyö
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Sairauspoissaolojen kehitys: koko kunta/”tulosalueet” Varhaiseläkemenoperusteiset maksut Varhaisen tuen keskustelujen määrä Koulutuspäivien määrä
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	<p>Sairauspoissaolot vähenivät koko kunnassa 0,7 kalenteripäivää/työntekijä edellisestä vuodesta. Vähenemistä tapahtui konsernihallinnossa ja hallinnon talouden tulosalueella, ateria ja puhdistuspalveluissa sekä koulutuksen tulosalueella. Sairauspoissaolot lisääntyivät varhaiskasvatuksessa, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa sekä teknisessä keskuksessa.</p> <p>Varhaiseläkemenoperusteisten maksujen osuus palkkakustannuksista tulee eläkelaitoksen ennakkotietojen mukaan olemaan 0,81 % (vuonna 2014: 0,94 %). Valtakunnallisesti alle 1 %:n osuutta pidetään hyvänä.</p> <p>Varhaisen tuen toimintamallin koulutusta jatkettiin koulutuksen ja ateria- ja puhdistus -tulosalueilla sekä esimiesvalmennuksena että työpaikkakoukuksissa. Varhaisen tuen keskustelujen määrä lisääntyi edellisestä vuodesta.</p> <p>Koulutuspäivien lukumäärä oli keskimäärin 1,2 päivää/työntekijä. Koulutukseen osallistuminen väheni edellisestä vuodesta 0,6 päivää/työntekijä. Koulutuksen sijasta vuonna 2015 pääpaino oli uusiin tehtäviin perehdyttämisellä. Vähenevän henkilöstön oli jossain määrin edellistä vuotta hankalampi pystyä osallistumaan koulutuksiin työtehtävien kärsimättä.</p>
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Toimiva ja kustannustehokas seuranta- ja suunnitteluprosessi
TAVOITE 2017	Kustannustietoinen henkilöstö
TOIMENPIDE	Suunnitteluprosessi käydään järjestelmällisesti lävitse ja kuva-

	taan. Vuoden 2016 talousarvionlaadintaa varten tehdään selkeät ohjeet ja prosessi käydään läpi talousarvion laatijoiden kanssa. Henkilöstölle annetaan koulutusta talousasioista kustannustietoisuuden lisäämiseksi.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Uudistettu prosessi on otettu käyttöön talousarvion 2016 laadintaan.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Suunnitteluprosessi käytiin järjestelmällisesti lävitse ja siihen tehtiin muutoksia. Yhteistyötä luottamushenkilöiden kanssa tiivistettiin. Talous on vakioaiheena henkilöstöinfoissa ja esimiestilaisuuksissa. Taloussuunnittelun sitomisessa strategiaan ja suunnitelman esittämistavan selkeyttämisessä on edelleen kehitettävää.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Vihdin Ateria ja Puhdistus on sopeuttanut toimintansa hyvin talousarvion muutosten mukaisesti. Vuoden aikana keskeistä on ollut yt-neuvotteluiden jälkeen toiminnan vakiinnuttaminen ja keskityminen perustehtäviin. Ateria- ja puhdistuspalveluita on lisätty mm. päiväkodin Luontolassa elokuussa. Karviaisen hoivaosaston lakkaamisen yhteydessä jokaiselle työntekijälle voitiin tarjota työtehtäviä muissa kohteissa.

Tulosalueella on järjestetty henkilöstölle kahdeksan erityyppistä ja eri kohde ryhmille suunnattua info- ja koulutustilaisuutta tyhy-päivien lisäksi. Koulutustyöpäiviä on ollut 81.8 päivää eli 0,61 henkilöä kohden.

Irtaimen omaisuuden hankinnoissa uusittiin Ojakkalan koulun keittiön astianpesukone 20 000 € ja suurkeittiö Otalammen keittopadat(3kpl) 50 000 €.

Oppilaiden ja päiväkotien ruokalistojen suunnitteluun ovat osallistuneet Vihdin Vanhemmat ry:n ja eri koulujen oppilastoimikuntien edustus. Lähiruokapäivä oli marraskuussa, jolloin syötiin ohrapuuroa.

Vihdin Puhdistus osallistui toimipisteissään SSSL Puhtausala ry järjestämään ensimmäisen Puhdistuspäivään 7.12.2015. Päivän teemana oli ”Kiitä siivoojaa”. Tarkoituksena oli ennen kaikkea, että kaikilla / mahdollisimman monessa työpaikassa huomioitaisiin kaikkia siivoustyötä tekeviä jollakin tapaa, esimerkiksi kutsumalla heidät yhteiselle kahvihetkelle tai vastaavaa.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Ateriapalveluiden järjestäminen asiakaslähtöisesti tukien oppilaiden oppimista ja varhaiskasvatuspalveluita
TAVOITE 2017	Kouluruokailua arvostetaan ja päiväkotiruokailu tukee varhaiskasvatuspalveluita.
TOIMENPIDE	Ateriapalveluissa tehdään vuosittain oppilaiden asiakastytyväisyyskyselyt ja päiväkotien sopimuslaatukierroskyselyt. Oppilasruokalistojen suunnittelu tehdään yhdessä mm. oppilastoimikuntien kanssa. Ateriapalvelusopimukset päivitetään.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Oppilaiden ja päiväkotien asiakastytyväisyyskyselyn keskiarvo 2,8 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	Vuosina 2012 2,62 (1-4), 2013 2,82 (1-4), 2014 2,92 (1-4)
ENNUSTE/TOTEUMA	Keskiarvo 2,9 (1-4)
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Puhdistuspalveluiden järjestäminen asiakaslähtöisesti tukien oppilaiden oppimista ja varhaiskasvatuspalveluita
TAVOITE 2017	Puhdistuspalvelun merkitys huomioidaan kiinteistöjen elinkaareen suunnittelussa.
TOIMENPIDE	Henkilöstön koulutuksesta / osaamisesta huolehditaan. Ylläpidetään asiakaspalavereita, käydään puhdistuspalvelun sopimukseen liittyviä laatukierrokset asiakasedustajien kanssa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Laatukerroksen asiakastytyväisyyskyselyn keskiarvo on 2,9 (1-4)
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2012 3,03 (1-4), 2013 3,12 (1-4), 2014 3,05 (1-4)
ENNUSTE/TOTEUMA	Keskiarvo 3,20 (1-4)
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Vastuullinen hankinta, lajittelu ja materiaalitehokkuus ateria- ja puhdistuspalvelussa
TAVOITE 2017	Tulosalue on omalta osaltaan käynnistänyt toimenpiteet tavoitteena hiilineutraali kunta.
TOIMENPIDE	Vuonna 2015 seurataan jätemääriä mm. biojäte ja ylikapasiteetti ruokaa. Etsitään keinoja minimoidaan hiilijalanjälkeä. Hankinnoissa kiinnitetään huomioita kestävään kehitykseen. Henkilöstöä opastetaan lajittelussa, energian käytössä ja vedenkäytössä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	Jättemäärien seuranta tehdään: kyllä / ei
TAVOITETASO	Henkilöstöopastusta toteutetaan: kyllä / ei
EDELLISET TOTEUMAT	
ENNUSTE/TOTEUMA	Jättemääristä seurataan taloudellisesti biojätteen kustannuksia, jotka nousivat verrattuna vuoteen 2014 (+4148€) ja kilomääräisesti ylikapasiteetti ruokaa. Henkilöstö opastusta lajittelun, energian ja vedenkäytössä on opastettu 70 % eri toimipisteissä. Käsipapereiden tilasta on hankittu kangaspyyheautomaatteja mm. Nummelan ja Huhmarnummen kouluille.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

9.2.3 SIVISTYSKESKUS

KASVAMINEN ON YHTEINEN MATKA

”Vihtiläinen lapsi ja nuori saa kasvaa turvallisessa kasvuyhteisössä, jossa välittävät ja kannustavat aikuiset mahdollistavat laadukkaan kasvun – ja opinpolun.”

Sivistyskeskuksen toiminnan tavoitteena on mahdollistaa se, että kaikkiin ikäryhmiin kuuluvilla vihtiläisillä on mahdollisuus osallistua oman asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön kehittämiseen.

Vihdin kuntastrategian mukaisesti lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan kunnan päätöksenteossa. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään päiväkotijärjestelmän ja kouluarjen kehittämisessä. Nuorisovaltuuston ja nuorisotyön edustajiston toimintamahdollisuuksia lisätään. Käytännössä tämä tarkoittaa koulujen oppilaskuntien mukaan ottamista koulujen kehittämistoimintaan. Lisäksi koulu- ja päiväkotirakennusten suunnittelussa mahdollistetaan lasten ja nuorten näkemysten ottaminen huomioon. Nuorisovaltuuston edustajat osallistuvat kunnanvaltuuston ja lautakuntien kokouksiin.

Vuoden 2015 lopussa on nimetty nuorisovaltuuston edustajat kunnanvaltuuston ja lautakuntiin vuoden 2016 alusta alkaen.

Nummelanharjun koulu ja liikuntahalli valmistuvat vuoden 2016 aikana. Opetustyö uusissa tiloissa alkaa syyslukukauden 2016 - 2017 alussa ja liikuntahalli avataan yleisön käyttöön syksyn 2016 ylioppilaskirjoitusten jälkeen.

Vihdin yhteiskoulun ja liikuntahallin sekä Kirkonkylän lähiliikuntapaikan tarveselvitys on ollut keväällä kunnanhallituksessa. Hankesuunnitelmaa on valmisteltu syksyllä 2015 ja se tulee keväällä 2016 valtuuston hyväksyttäväksi. Koulujen tiloja koskeva suunnitelma on esitetty koulujen oppilaskunnille tammikuussa 2016.

Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen sekä liikunta- ja nuorisotilojen suunnittelu on siirretty muutamalla vuodella eteenpäin.

Varhaiskasvatus

Palvelusetelin käyttöönotosta tehtiin päätös 9.12.2014. Tavoitteena oli saada se käyttöön 1.8.2015 ja palveluseteli otettiin tuolloin käyttöön yksityisissä päiväkodeissa. Yksityinen perhepäivähoito jää yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän piiriin. Kotihoidon tuen kuntalisän (Vihti-lisän) maksaminen päättyi 1.3.2015. Tällä toimenpiteellä ei ollut 2015 vaikutusta kotihoidon tuen saajien määrään.

Yksityiselle Touhula Varhaiskasvatus Oy:lle vuokrattiin tontti Nummelasta ja 72 paikkainen yksityinen päiväkotialoitti toimintansa 1.8.2015.

Luontolan toimipisteessä otettiin toinen lapsiryhmä käyttöön tammikuussa 2015.

Yt - neuvotteluiden tuloksena lakkautettiin 1.8.2015 alkaen seuraavat lapsiryhmät: Hiidenrannan päiväkodin kaksi parakkiryhmää, Pajuniityn päiväkodista yksi lapsiryhmä ja Asemanvierin yksikkö sekä perhepäivähoidon varakodit. Henkilökunta siirtyi näistä muihin lapsiryhmiin. Lisäksi yt - neuvotteluiden tuloksena varhaiskasvatuksen hallintoon tehtiin seuraavia ratkaisuja: varhaiskasvatuspäällikön jäädessä eläkkeelle tämä virka päätettiin laittaa sisäiseen hakuun ja yksi esimiesvirka väheni varhaiskasvatuksen tulosalueella. Yksi esimiesvirka päätettiin muuttaa palvelupäällikön viraksi. Näiden toimenpiteiden seurauksena perhepäivähoitajat siirtyivät 1.8.2015 päiväkodin johtajien alaisuuteen.

Lasten mobiilikirjaus päiväkotihoidossa otettiin käyttöön lokakuussa 2015. Laite- ja ohjelmistohankinnat tehtiin keväällä 2015.

Varhaiskasvatuksessa kärkitavoitteet, lasten arkiliikunnan lisääminen ja lasten tunnetaitojen tukeminen ovat näkyneet yksiköiden toiminnassa. Lisäksi on hyödynnetty tieto- ja viestintäteknikkaa esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Opetushallitus myönsi 7 000 euron valtionavustuksen hankkeeseen Mobiilisti esiopetuksessa.

Sairauspoissaolojen vähentämiseksi on tehty työfysioterapeutin kanssa kiinteää yhteistyötä. Joihinkin päiväkotiryhmiin hankittiin ergonomisia apuvälineitä erikseen varatulla määrärahalta, tarve jatkuu vielä tulevina vuosina.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Päiväkotien täyttöaste 96%
TAVOITE 2017	Päiväkotien täyttöaste 98%
TOIMENPIDE	Päiväkotipaikkoja täytettäessä käytetään yhtenäisiä kertoimia. Lapsiryhmien suunnittelussa huomioidaan esimerkiksi lasten hoidon tarve ja tuen tarpeet.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Täyttöastetta seurataan jokaisessa yksikössä yhtenäisiä kertoimia käyttäen.
EDELLISET TOTEUMAT	v. 2012 94,88 %, v. 2013 95,56 %, v. 2014 95,75 %
TOTEUMA	v. 2015 98,57 %
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Yhteisöllistä vuorovaikutusta vahvistetaan kasvatusyhteisöissä.
TAVOITE 2017	Yksiköissä ylläpidetään yhteisöllistä vuorovaikutusta tehtyjen suunnitelmien mukaisesti
TOIMENPIDE	Tavoite kirjataan yksiköiden tuloskortteihin ja sen toteutumista seurataan tuloskorttien seurannan yhteydessä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kaikkien päiväkotien ja perhepäivähoidon tuloskorteissa on kirjattu tavoite yhteisöllisen vuorovaikutuksen vahvistamisesta kasvatusyhteisöissä
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2013 toteutetun yhteisöllisen vuorovaikutuksen henkilöstökyselyn tulos oli 3,08 asteikolla 1-4.
TOTEUMA	Jokainen yksikkö on kirjannut tuloskorttiin tavoitteet yhteisöllisen vuorovaikutuksen vahvistamisesta. Tuloskorttikeskustelut käyty 11/2015.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Koulutus

Vihdin kunnassa laaditun palveluverkkoselvityksen pohjalta vuoden 2015 kouluverkkoon ehdotettiin muutoksia, mutta kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti kouluverkkoon ei tehdä muutoksia. YT-neuvotteluun liittyvä koulutuksen tulosalueen säästötoimi eli 5 opettajaresurssin vähentäminen toteutuu lukuvuoden 2016 - 2017 alusta.

Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) on tullut voimaan 1.8.2014 alkaen ja syksyllä 2015 Vihdin kunnassa on viisi kuraattoria, jotka toimivat esiopetuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman uudistus tuo merkittäviä muutoksia tuntijakoon lukuvuoden 2016 - 2017 alussa. Valtioneuvoston 28.6.2012 hyväksymän asetuksen mukaisesti oppilaan vähimmäistuntimäärä perusopetuksen aikana on 222 tuntia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on päättänyt perusopetuksen opetussuunnitelmaan sisältyvästä tuntijaosta elokuussa 2015. Opetussuunnitelmat tulevat lautakunnan hyväksyttäväksi kesällä 2016.

Perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa järjestetään pääasiassa ensimmäisen luokan oppilaille. Osa toiminnasta on vanhempainyhdistysten järjestämää ja osa toiminnasta kunnan järjestämää. Lisäksi perusopetuksen oppilaille järjestetään koulukerhotoimintaa.

Perusopetus

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TAVOITE 2017	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TOIMENPIDE	Resurssi ei laske minimikertoimen alle.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Perusopetuksen tuntikehyksen minimikertoimet: - vuosiluokat 1-6 => 1,7 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,35 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,8 x oppilas Perusopetuksen tuntikehyksen tavoitekertoimet: - vuosiluokat 1-6 => 1,8 x oppilas (kyläkoulut) - vuosiluokat 1-6 => 1,4 x oppilas (isot alakoulut) - vuosiluokat 7-9 => 1,83 x oppilas
EDELLISET TOTEUMAT	Lv. 2013-2014 Kyläkoulut 1,75 (ilman pop-tunteja 1,66) Isot alakoulut 1,43 (ilman pop-tunteja 1,35) Vuosiluokat 7-9 1,92 (ilman pop-tunteja 1,88) erityisopetus 1004 tuntia Lv. 2014-2015 Kyläkoulut 1,76 (ilman pop-tunteja 1,66) Isot alakoulut 1,38 (ilman pop-tunteja 1,34) Vuosiluokat 7-9 2,02 (ilman pop-tunteja 1,91) erityisopetus 1002 tuntia
TOTEUMA	Lv. 2015-2016 Kyläkoulut 1,3 Isot alakoulut 1,2 Vuosiluokat 7-9 1,8

	erityisopetus 1202
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Kaikki 1. luokan aloittavat hakijat saavat ip-paikan
TAVOITE 2017	Kaikki 1. luokan aloittavat hakijat saavat ip-paikan
TOIMENPIDE	Ip-toimintaan ilmoittaudutaan samalla kun ilmoittaudutaan kouluun Ip-toiminta on koulun toimintaa tukeva toimenpide
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Hakeneiden määrä keväällä, joista ekaluokkalaisia Paikan saaneiden määrä 1.8., joista ekaluokkalaisia = paikkojen riittävyys suhteessa ekaluokkalaisiin hakijoihin 100 % Jonossa olevien määrä 1.9.
EDELLISET TOTEUMAT	Keväällä 2014 hakijoita oli yhteensä 293, joista ekaluokkalaisia 221 (joista 24 sijoittui seurakunnan iltapäivätoimintaan). 1.8. paikan saaneita oppilaita 247, joista 196 ekaluokkalaisia. Paikkojen riittävyys 99,5 %. 1.9. kaikki ekaluokkalaiset hakijat ovat saaneet iltapäivätoimintapaikan.
TOTEUMA	Hakeneiden määrä keväällä 272, joista ekaluokkalaisia 196. Paikan saaneiden määrä 1.8. on 255, joista ekaluokkalaisia 192 = paikkojen riittävyys suhteessa ekaluokkalaisiin hakijoihin 98 %
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei
KOMMENTTI	Lähes kaikille ensimmäisen luokan oppilaille on järjestynyt iltapäivätoiminnan paikka, sillä kunnan järjestämän toiminnan lisäksi vanhempainyhdistykset sekä järjestöt ovat järjestäneet iltapäivätoimintaa, johon on voinut hakeutua myös muut kuin ensimmäisen luokan oppilaat.

Nuoriso- ja aikuiskoulutus

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TAVOITE 2017	Resurssit vastaavat opetussuunnitelman toteuttamisen edellytyksiä.
TOIMENPIDE	Resurssi ei laske minimikertoimen alle.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Lukion minimikurssikerroin 1,2 x opiskelijamäärä Lukion tavoitekurssikerroin 1,26 x opiskelijamäärä

EDELLESET TOTEUMAT	Opiskelijat		Kurssit	Kerroin
	Lv. 2010-2011:	567	648	1,14
	Lv. 2011-2012	525	673	1,28
	Lv. 2012-2013	518	673	1,30
	Lv. 2013-2014	503	645	1,28
	Lv. 2014-2015	505	640	1,27
TOTEUMA	Lv. 2015-2016	510	630	1,24
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä			

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Perusopetuksen päättävät sijoittuvat toiselle asteelle 100 %:sti.
TAVOITE 2017	Perusopetuksen päättävät sijoittuvat toiselle asteelle 100 %:sti.
TOIMENPIDE	Opinto-ohjauksen resurssi on riittävä ja tarkoituksenmukaisesti kohdistettu.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Toiselle asteelle sijoittuneet (100 %) ja näistä lukioon sijoittuneet (50 %)
EDELLESET TOTEUMAT	Vuonna 2014 (2013) peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 98,5 % (94,4 %), näistä lukioon 47 % (45,2 %). Lukioon sijoittuneista 77,7 % (78,1 %) aloitti Vihdin lukiossa.
TOTEUMA	Vuonna 2015 (2014) peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 97,2 % (98,5 %), näistä lukioon 49,6 % (47 %). Lukioon sijoittuneista 80,4 % (77,7 %) aloitti Vihdin lukiossa.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Periaatteessa Kyllä
KOMMENTTI	Tavoite on toteutunut 97 % eli lähes täysin. Toiselle asteelle sijoittumattomiin nuoriin on oltu yhteydessä ja heillä on muita suunnitelmia kuin jatkaa opintoja Suomessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toiminta-ajatuksena on kuntastrategian mukaisesti mahdollistaa monipuoliset ja toimivat liikuntapalvelut lähellä kuntalaista ja kannustaa kuntalaisia omaehtoiseen liikunnan harrastamiseen. Toimintaa ohjaa liikuntalaki (19.12.1998/1054) ja liikunta-asetus 18.12.1998/1050 sekä kansallinen liikuntaohjelma ja suositukset liikunnan edistämiseksi kunnissa. Liikuntapalvelu on lakisääteistä kunnallista peruspalvelua, johon se saa valtionosuutta.

Vuoden aikana on viety käytäntöön yt-ratkaisun edellyttämät toimenpiteet, toimintaa leikkaavat vaikutukset olivat liikuntatoimenjohtajan muuttuminen liikunta- ja nuorisotoimenjohtajaksi tammi-kuusta sekä yhden liikunnanohjaajan ja uinninvalvoja-uimaopettajan väheneminen uuden kauden alkaessa syksyllä. Liikuntaryhmiä on jouduttu vähentämään, ryhmiä yhdistämään, uimahallin yleisöuintiaikoja supistamaan, aamu-uintia vähentämään ja varhaiskasvatuksen uinninopetuksen järjestäminen lopettamaan sekä iltauimakoulujen rakennetta muuttamaan henkilöstön riittävyyden ja riittävän turvallisuuden takaamiseksi toiminnassa.

Oman ja järjestöjen toteuttaman toiminnan ja välineistön kehittämiseksi ja monipuolistamiseksi liikuntapalvelut on hakenut ja saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja Uudenmaan Aluehallintovirastolta avustusta seuraaviin hankkeisiin:

- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, jolla tuotettiin yhdessä nuorisopalvelun ja järjestöjen kanssa leiritoimintaa ja kerhotoimintaa. Päättävä hankekausi 31.5.2015, avustus 7 000€, alkava hankekausi 1.6.2015 12 000€ + 2 000€ lisäavustus.
- Lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen, jolla kannustettiin perheliikuntaa liikkuvan liikunnanohjaajan avulla sekä kehitettiin lasten ja nuorten liikuntalähetettä ja välineistöä. Hankekausi jatkuu 2016 loppuun, avustus 12 000 €.
- Aikuisliikunnan kehittämishanke 2015 – 2016, avustusta on saatu 5 000 €.
- Lisäksi liikuntapalvelut toimivat yhteistyökumppanina eri järjestöhankeissa

Keskeisiä rakennushankkeita ja niihin liittyviä suunnitteluhankkeita olivat uimahallin peruskorjauksen jatkaminen 120 000 € ja Nummelanharjun vanhan liikuntahallin purkaminen ja uuden hallin rakentamisen käynnistäminen. Suunnittelua on jatkettu Etelä-Nummelan liikuntapuiston ja Vihdin kirkonkylän lähiliikuntapaikan peruskorjauksen osalta.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen
TAVOITE 2017	Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen
TOIMENPIDE	Kumppanuudet liikuntajärjestöjen kanssa lisääntyvät arkiliikunnan tehostamisessa.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Kumppanuushankkeiden määrä/osallistujat.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	46/1148
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	kyllä
KOMMENTTI	Entistä enemmän perustoiminnassa ja hankerahoituksessa on lisätty kumppanuusyhteistyötä.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö

TAVOITE 2017	Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö
TOIMENPIDE	Oikea-aikainen liikuntapaikkojen, -alueiden ja reittien suunnittelu ja rakentaminen.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Käynnissä olevat suunnitelmat 4/toteutuneet hankkeet 2.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	kyllä

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut toteuttavat nuorisolain (2006/72) mukaisesti nuorten kasvua ja itsenäistymistä, aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista itsetuntoa vahvistavaa toimintaa yhteistyössä monialaisen verkoston kanssa. Nuorisopalvelut ovat lakisääteistä kunnallista peruspalvelua, johon kunta saa valtionapua.

Vuosi 2015 on ollut toiminnan uudelleen organisoinnin aikaa yt-neuvottelujen jälkeen. Liikuntatoimenjohtaja on nimetty liikunta- ja nuorisotoimenjohtajaksi ja tehtäväkuvat koko toimialalla on tarkistettu ja koko toimialan tehtäväkokonaisuuden tarkastelu käynnistetty.

Oman toiminnan monipuolistamiseksi, nuorten osallisuuden kehittämiseksi ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi nuorisopalvelut on hakenut ja saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja Uudenmaan Aluehallintovirastolta avustusta seuraaviin hankkeisiin:

- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, jolla tuotettiin yhdessä liikuntapalvelun ja järjestöjen kanssa leiritoimintaa ja kerhotoimintaa. Päätyvä hankekausi 31.5.2015, avustus 7 000€, alkava hankekausi 1.6.2015 12 000€ + 2 000€ lisäavustus.
- etsivään nuorisotyöhön työntekijöiden palkkaukseen 31.7.2015 päättyvälle ja 1.8.2015 alkavalle hankekaudelle kummallekin 90 000€,
- nuorten työpajatoiminnan toteuttamiseen palkkamenoihin 16.7.2015 päättyvälle hankekaudelle 40 000 € ja 17.7.2015 alkavalle hankekaudelle 50 000€,
- nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamiseen 30.4.2015 20 000 € ja 1.5.2015 alkavalle hankekaudelle 40 000€.
- Nuorten Akatemian Mahis avustusta saatiin 400 euroa pienryhmätoimintaan.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Nuorisotilojen kävijämäärät pysyvät vuoden 2014 tasolla
TAVOITE 2017	Nuorisotilojen kävijämäärät pysyvät vuoden 2014 tasolla
TOIMENPIDE	Nuorisotalotoimintaa tehdään tutuksi 11-17 -vuotiaille
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	6200 käyntikertaa nuorisotiloilla/vuosi

EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	25 410 käyntikertaa
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	kyllä
KOMMENTTI	Käyttäjätilastossa huomioitu kaikki Kk:n kerhokeskuksen ja Nummelan nuorisokeskuksen kävijät. Tilastointitapa tarkistettu vuoden aikana.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Etsivässä nuorisotyössä tavoitetaan syrjäytymisvaarassa olevat ja syrjäytyneet nuoret ja tarjotaan heille tarvittavat tukipalvelut.
TAVOITE 2017	Etsivässä nuorisotyössä tavoitetaan syrjäytymisvaarassa olevat ja syrjäytyneet nuoret ja tarjotaan heille tarvittavat tukipalvelut.
TOIMENPIDE	Vimmaan ilmoitetut nuoret tavoitetaan ja päämääränä ohjata heidät koulutukseen, työkokeiluun, työpajalle tai muuhun työelämään sijoittumista edistävään toimenpiteeseen.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vimma: ilmoitetuista nuorista tavoitettu 80 %. Tavoitetuista nuorista 65 % jatkotoimenpiteessä, näistä koulutuksessa, työkokeilussa tai muussa työelämään sijoittumista edistävällä toimenpiteessä 55 %. Vihtori: 20 työpajanuorta/vuosi. Pajajakson päättäneistä 65 % sijoittunut koulutukseen, työkokeiluun tai muuhun työelämään siirtymistä edistävään toimenpiteeseen.
EDELLISET TOTEUMAT	2013 Vimma: Ilmoitetusta nuorista tavoitettu 83%, jatkotoimenpiteissä 55%, joista koulutuksessa tai työkokeilussa 49 %. Suluissa oleviin luvuihin on laskettu mukaan Vimman oppilaanohjaajan kontaktit. - Ei tiedossa nuoren ajantasaisia yhteystietoja, tavoite 70 % koulussa tai työkokeilussa ei ole realistinen nuorten vaikeisiin elämäntilanteisiin nähden. Vihtori: 19 työpajanuorta /vuosi. Pajajakson päättäneistä 74 % on sijoittunut työkokeiluun, työelämään, opiskelemaan tai pajajakso jatkuu edelleen.
TOTEUMA	Vimma: Nuoria ilmoitettu 262, joista tavoitettu 207/79 %, Tavoitetuista koulutuksessa, työkokeilussa tai muussa työelämään sijoittumista edistävällä toimenpiteessä 75/36 %, muussa toimenpiteessä tai nuori ei tarvitse enää palvelua 52/ 25%, asiakkuus jatkuu yhä 34/ 16 %, muut 46/ 22% (mm. ei halua palvelua) Vihtori: 17 työpajanuorta/v. Pajajakson päättäneistä 6/ 29 % on sijoittunut koulutukseen, työkokeiluun tai muuhun työelämään siirtymistä edistävään toimenpiteeseen, 6 jatkaa pajajaksoa 2016.

TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei
KOMMENTTI	Järjestelmällinen asiakastilastointi Vimmassa on aloitettu syksyllä 2015.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut

Vuoden 2015 tavoitteena oli uudistaa kirjastoa tietoteknisenä toimintaympäristönä siten, että kirjasto voisi olla kehittyvä tietotekninen ympäristö, joka tarjoaisi asiakkaille mahdollisimman hyvät tietotekniset edellytykset. Kirjastojen asiakaskoneita uusittiin alkuvuoden aikana. Pääkirjastoon saatiin uusi kassajärjestelmä, joka otetaan käyttöön vuoden 2016 alussa. Lukki-kirjastojen kirjastojärjestelmä päivitettiin marras-joulukuun vaihteessa ja tästä johtuen kirjastot olivat suljettuina parin viikon ajan.

Pääkirjastossa kokeiltiin itsepalvelua arki-aamuisin syksyllä 2014. Kokeilulla saatiin lisättyä pääkirjaston aukiolotunteja 9 tuntia per viikko. Itsepalvelu ajoittuu klo 9-11 väliselle ajalle, jolloin asiakkailla on mahdollisuus lainata ja palauttaa aineistoa automaateilla, käyttää tietokoneita sekä oleskella kirjaston tiloissa. Itsepalveluaikana ei ole saatavissa asiakaspalvelua ja tästä johtuen varauksia voi noutaa vasta klo 11 alkaen. Kokeilu osoittautuu toimivaksi ja itsepalveluaika otettiin pysyväksi käytänteeksi vuoden 2015 alussa. Kirjaston nykyisellä henkilöstömäärällä aukioloaikojen laajentaminen on mahdollista ainoastaan itsepalvelun avulla.

Vuoden vaihteessa käytyjen yt-neuvotteluiden myötä kunnan yt-ratkaisuun on kirjattu kirjaston osalta 1 henkilötyövuoden vähentäminen vuonna 2016 muuttamalla Kirkonkylän kirjasto omatoimikirjastoksi. Hankkeen suunnittelu on aloitettu ja sen toteutusta jatketaan vuoden aikana. Omatoimikirjastoratkaisu sisällytettiin kunnan investointiohjelmaan vuodelle 2016 ja sille varattiin investointirahaa 35 000 euroa.

Kirjaston henkilökunnasta 45 prosentilla tulee olla korkeakoulututkinto vuoden 2015 loppuun mennessä (Kirjastoasetus 4 §). Vuonna 2014 kirjaston henkilöstökunnasta korkeakoulututkinnon suorittaneita oli noin 35 %. Vuoden 2015 alussa saavutettiin yhden korkeakoulutetun työntekijän lisäksi nimike- ja vakanssimuutoksen avulla, jolloin korkeasti koulutettujen osuus nousi 41 prosenttiin. Vuoden 2016 talousarviokäsittelyn yhteydessä hyväksyttiin yksi nimikemuutos kirjastovirkailijasta kirjastonhoitajaksi 1.1.2016 alkaen ja tämän avulla päästiin lähemmäksi Kirjastoasetuksessa määriteltyä prosentiosuutta korkeasti koulutetun henkilökunnan osalta.

Aluehallintovirasto myönsi kirjastolle keväällä 2014 rahoituksen neljään uuteen hankkeeseen, joiden toteutus ajoittui pitkälti vuodelle 2015. Hankkeiden avulla toteutetaan tapahtumia, uusittua lastenosastojen opasteita sekä tarjotaan pajatoimintaa 9-luokkalaisille. Lokakuussa 2014 haettiin avustusta Aluehallintovirastolta 7 hankkeeseen, joista maaliskuussa 2015 saadun päätöksen mukaan saatiin rahoitusta 6 hankkeeseen yhteensä 40 500 euroa. Lisäksi Lukki-kirjastoille myönnettiin avustusta vuodelle 2015 Lukki-kirjastojen 10-vuotisjuhlavuoden tapahtumiin yhteensä 6 000 euroa. Lokakuussa 2015 lähetettiin Aluehallintovirastoon 7 uutta hankehakemusta vuodelle 2016. Vuoden 2015 lopussa päätökseen saatiin kolme AVI-hanketta: Tarut eläväksi, Lastenosaston opasteet ja Kasvukipuja 2. Tutustu tekijään -hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoaikaa kevääseen 2016 asti.

Kirjaston hankkeet edellyttävät pienen omarahoitusosuuden, mutta kunnan omarahoitusosuus on pääsääntöisesti laskettu hankkeeseen käytettyjen työtuntien perusteella. Hankkeen päättymisen jälkeen hankkeesta saatuja kokemuksia hyödynnetään ja jaetaan muille. Lisäksi hankkeisiin on mahdollista hakea jatkorahoitusta.

Galleria Pictorin toiminta jouduttiin keväällä keskeyttämään yllättäen ilmenneen remontointitarpeen takia. Remontti valmistui elokuun aikana ja galleria jatkoi toimintaansa uusituissa tiloissa syyskuun alussa. Samassa yhteydessä galleria Pictorin aukioloaikoja muutettiin ja selkeytettiin, jotta ne kohtaisivat paremmin asiakkaiden toiveet.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Asiakkaiden aktiivisuuden ja omatoimisuuden lisääminen
TAVOITE 2017	Kirjaston palvelutoimintaa on kehitetty vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.
TOIMENPIDE	palvelutoiminnan kehittäminen, automaation lisääminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	laina- ja kävijätilastot, asiakaskyselyt
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä
KOMMENTTI	<p>Vuoden 2015 alussa pääkirjastossa otettiin pysyväksi käytänteeksi itsepalveluaika, jolla saatiin viikoittaista aukioloaikaa lisättyä 9 tunnilta. Itsepalveluaikana asiakaspalvelua ei ole saatavilla, vaan asiakkaat voivat käyttää kirjastotilaa hyödyksi sekä lainata ja palauttaa aineistoa automaateilla.</p> <p>Lisäksi syksyllä 2015 vuoden 2016 talousarviokäsittelyn yhteydessä hyväksyttiin esitys Kirkonkylän kirjaston muuttamisesta omatoimikirjastoksi vuoden 2016 aikana ja hankkeelle on varattu investointirahaa 35 000 euroa.</p>

9.2.4 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS

Teknisen ja ympäristökeskuksen tehtävänä on kunnan strategian ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti kehittää ja ylläpitää hyvää yhdyskuntarakennetta Vihdissä, sekä luoda edellytykset kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle toimia terveellisessä, turvallisessa, viihtyisässä ja toimivassa ympäristössä. Lisäksi keskuksen tehtävänä on järjestää kunnan peruspalveluille käyttökelpoiset ja tehokkaat tilapuitteet.

Keskuksen toiminta on ollut suunnitelmallista ja erityistä huomiota on kiinnitetty keskuksen toimintatapaan, johon saatiinkin vuoden aikana selkeää parannusta. Asetettuja tavoitteita seurattiin säännöllisesti ja mahdollisiin poikkeamiin reagoitiin nopeasti. Toiminta saatiin pääosin sopeutettua tehtyihin yt-ratkaisuihin vuoden 2015 loppuun mennessä.

Keskus teki vuoden aikana kiinteää ja aktiivista yhteistyötä Kuuma ja pääkaupunkiseudun kuntien sekä Ely-keskuksen kanssa.

Keskuksen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa tapahtui selkeää parannusta, ollen jo hyvällä tasolla ja positiivisen kehityssuunnan odotetaan edelleen jatkuvan.

Teknisen ja ympäristökeskuksen toimintakate talousarviossa oli 6 451 320 € ja toteutuma 9 058 107 € eli 2 606 787 euroa arvioitua parempi. Myyntivoitot ja tappiot eivät kuulu sitoviin määrärahoihin, ilman niitä vuosikate oli 2 619 272 euroa arvioitua parempi.

Keskuksen investoinnit olivat kokonaisuudessaan noin 10,67 miljoonaa euroa ja jäivät noin 2,2 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kartoitetaan ne ostopalvelut, jotka ovat taloudellista siirtää omaksi työksi, tai vaihtoehtoisesti siirtää omasta työstä ostopalveluiksi.
TAVOITE 2017	On siirretty valituista ostopalveluista omaan tuotantoon ja vastaavasti omasta tuotannosta ostopalveluihin silloin kun se on taloudellisesti edullista.
TOIMENPIDE	Selvitykset ja laskelmat
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	On päätetty, mitkä ostopalvelut siirretään omaan tuotantoon ja missä palveluissa siirytään ostopalveluihin
EDELLISET TOTEUMAT	-
TOTEUMA	Tilapalveluiden ja kunnallistekniikan vastuualueilla on selvitykset tehty. Oman tuotannon ja ostopalveluiden kustannuksia seurataan jatkuvasti ja tuotantoa ohjataan suuntaan tai toiseen silloin kun se taloudellisesti ja/tai toiminnallisesti on perusteltua. Tavoitteeseen liittyen toteutettiin tilapalveluissa kiinteistöhoiton mitoitus ja vastaava mitoitus käynnistyi ulkoalueiden / kunnallistekniikka osalta vuoden 2015 lopulla.
TOTEUTUMINEN (kyllä / ei)	Kyllä

Tukipalvelut

Tukipalvelut

Tukipalvelut sisältävät kaavoitus- ja teknisen lautakunnan sekä ympäristölautakunnan kokousmenot ja lautakuntien alaisen toiminnan yhteiset jakamattomat henkilöstö- ja toimistokulut sekä vesi- huoltoavustukset.

Vuoden 2015 aikana ei vesihuoltoavustuksia myönnetty.

Pelastustoimi

Vuonna 2015 maksettiin Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselle maksuosuuksia 1 832 035 euroa, joka oli 40 250 euroa alle budjetoidun.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
TAVOITE 2015	Teknisen ja ympäristökeskuksen johtoryhmätyöskentelyn tehostaminen ja toiminnan muuttaminen johtamista tukevaksi
TAVOITE 2017	Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja sillä on vakiintuneet toiminnan laatua ja tuottavuutta edistävät toimintamuodot
TOIMENPIDE	Sisäinen ja ulkoinen koulutus sekä kehittämishankkeet
MITTARI / ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Keskuksen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toiminnan laatua sekä tuottavuutta seurataan ajantasaisesti. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan nopeasti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
EDELLISET TOTEUMAT	-
TOTEUMA	<p>Keskuksen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti 2 viikon välein. Kokouksissa seurataan reaaliajassa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan välittömästi.</p> <p>Keskuksen kehittämispäivät (tyj + pääll.) pidetään sekä keväällä että syksyllä. Myös koko keskuksen henkilöstöä koskevat työpaikkakokoukset pidetään 2 kertaa vuodessa.</p> <p>Jokaiselle vastuualueelle / yksiköihin sekä niiden välille on muodostettu tarpeiden mukaiset ja säännölliset palaverikäytännöt.</p> <p>Käyttötaloutta seurataan kuukausittain vastuualueilla laadittavien ennusteiden avulla.</p> <p>Investointien toteutumaa seurataan tilapalvelun, kunnallistekniikan ja Vihdin veden kanssa neljännesvuosittain pidettävissä investointipalaverissa.</p> <p>Vastuualueittain / yksiköittäin on laadittu koulutussuunnitelmat ja henkilökohtaista koulutus- ja kehittämistarvetta seurataan työyksiköissä sekä säännöllisissä kehityskeskusteluissa.</p> <p>Tavoite toteutui kokonaisuudessaan jo vuoden 2015 aikana.</p>
TOTEUTUMINEN (kyllä / ei)	Kyllä

Kunnallistekniset palvelut

Talousarviossa asetetuissa taloudellisissa tavoitteissa pysyttiin.

Valtion toiminnoissa osallistuttiin VT 2 kevyen liikenteen järjestelyt Vihdin kirkonkylän kohdalla hankkeen suunnittelun kustannuksiin. Lisäksi Nummelan aseman alikulkusillan rakentamista varten valmisteltiin kilpailutusta ja päivitettiin hankeen suunnitelmat.

Viimevuodelta kesken jääneet Stenkullan kadut saatiin valmiiksi. Pajuniityn asuinalueen kaavakatu- rakentamista saatiin hankalista olosuhteista riippumatta toteutettua suunnitellussa laajuudessa. Koivissillan työpaikka-alueen rakentamista varten toteutettiin valmistelevia töitä kuten ilmalinjojen siirto sekä puunkaadot. Katusuunnitelmat laadittiin ja hyväksyttiin keväällä sekä kilpailutus tehtiin loppuvuodesta.

Puistorakentamista tehtiin suunnitelmien mukaisessa laajuudessa. Leikkikenttien saneerauksia tehtiin arvioitua enemmän kun poistettiin turvatarkastuksessa havaitut kiireellisiä toimenpiteitä aiheuttavat puutteet.

Katuvalaistusverkon vikakorjauksia tehtiin paljon. Elohopeavalaisimien vaihdoissa siirryttiin osin käyttämään led-valaisimia.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Sähköisten palveluiden kartoitus
TAVOITE 2017	Tonttiliittymä-, vesi ja viemäriiliitoskohtalausuntojen sekä mainoslupien sähköinen palvelu on käytössä, tarpeen ja määrärahojen puitteissa.
TOIMENPIDE	Tehdään kartoitus miten palvelun järjestäminen on toteutettavissa ja tämän kustannusselvitys mahdollisesti myöhemmin käyttöön otettavista palveluista 30.6.2015 mennessä.
MITTARI / ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Tonttiliittymä, vesi ja viemäriiliitoskohtalausuntojen sähköisistä palvelujen käyttöönotto 31.12.2015 mennessä. Mainoslupien sähköisen palvelun järjestäminen 31.12.2016 mennessä
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Tonttiliittymä, vesi ja viemärikohtalausunnot ovat vain osittain sähköisesti käytössä. Sähköisen asioinnin mahdollistavat palvelut ja järjestelmät ovat vielä kilpailutuksessa koko palvelukeskuksen osalla.
TOTEUTUMINEN (kyllä / ei)	ei

Maankäyttöpalvelut

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalveluiden yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on asemakaavoitettujen tonttien myynti asuminen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin. Kiinteistöjen myyntituotto vuonna 2015 oli 2 242 250 euroa ja myyntivoittoja niistä kertyi 1 924 864 euroa.

Tontinmyynnin edistämiseksi markkinointia on tulevana vuosina tehostettava merkittävästi ja löydettävä koko kunnan näkyvyyteen ja imagoon vaikuttavia uudenlaisia keinoja. Myönteistä näkyvyyttä on lisättävä, ei vain tonttivalikoiman, vaan ennen kaikkea koko kunnan osalta, ja siten pyrittävä herättelemään mahdollisten tontinostajien mielenkiintoa Vihtiä kohtaan kuntana.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen ympäristö
TAVOITE 2015	Tontinmyynnin edistäminen tehostamalla markkinointia
TAVOITE 2017	Pyritään jatkuvaan tasaiseen tonttimyyntiin tutkimalla tontinostajien tarpeita ja tarjoamalla tarpeita vastaavia tontteja
TOIMENPIDE	Pyritään hahmottamaan aiempaa tarkemmin tonttimarkkinoinnille kohderyhmät ja etsitään uusia ja entistä kohdennettumia markkinointikeinoja
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuosittain luovutettavan tonttimäärän tulee edesauttaa kunnan väestönkasvutavoitteiden saavuttamista.
EDELLISET TOTEUMAT	Vuoden 2014 aikana tuotettiin uutta markkinointimateriaalia ja markkinoitiin tontteja Omakotimessuilla.
TOTEUMA	Vuoden 2015 aikana järjestettiin tontinmyynnin vauhdittamiseksi Tontinmetsästys-tempaus Vuosisatamarkkinoiden yhteydessä sekä markkinoitiin tontteja kevätmessujen ohella myös syksyn Omakotimessuilla.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä
KOMMENTTI	Omakotitontteja myytiin aikaisempaa vuotta enemmän, mutta myynti pysyi hyvin maltillisella tasolla. Loppuvuonna toteutui merkittäviä kerros- ja rivitalotonttikauppoja, jotka paransivat kokonaistilannetta.

Kiinteistönmyynti ja kaavoitussopimukset

Kunnan kiinteistöpalveluiden päätehtävänä on vastata kunnan maapoliittisten linjausten toteuttamisesta sekä siitä, että rakennusmaata on saatavissa kohtuulliseen hintaan eri tarkoituksia vastaan. Lisäksi tehtäviin kuuluu mm. kaavoitussopimusten laatiminen yksityisten omistamien alueiden asemakaavoja laadittaessa.

Kiinteistönmyynti kunnalle oli vuoden 2014 aikana tehtyjen maakauppojen osalta verovapaata, kun luovuttajana oli luonnollinen henkilö tai kuolinpesä. Verovapaus päättyi 31.12.2014, ja maanomistajien halukkuudessa tarjota omistamiaan maita kunnan ostettaviksi tämä on näkynyt selvänä notkahduksena.

Kiinteistöpalvelujen käytössä olevaa henkilöresurssia vähennettiin alkuvuodesta 2015 YT-neuvottelujen yhteydessä, minkä vuoksi aktiivista maanhankintaa ei vuoden 2015 aikana pystytty tekemään.

Maankäytösopimuksiin perustuvia kaavoituskorvauksia tuloutettiin 1 757 613 euroa.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kunnan hallitun kasvun edellytysten turvaaminen
TAVOITE 2017	Tasapainoisesti kasvava kunta
TOIMENPIDE	1,5 % väestömäärän kasvun vaatima tonttutuotanto
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Raakamaan hankinta tasolla 20-35 hehtaaria/vuosi
EDELLISET TOTEUMAT	Vuonna 2014 raakamaata hankittiin noin 16 hehtaaria.
TOTEUMA	Vuonna 2015 ei tehty yhtään raakamaakauppaa.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Ei
KOMMENTTI	Raakamaakaupat eivät neuvotteluista huolimatta välttämättä toteudu tasaisesti vuositasolla, joten tämän tavoitteen toteutumisesta voi olla syytä tarkastella pidemmällä aikajaksolla. Kiinteistöpalvelujen käytössä olevaa henkilöresurssia vähennettiin alkuvuodesta 2015 YT-neuvottelujen yhteydessä, minkä vuoksi aktiivista maanhankintaa ei vuoden 2015 aikana pystytty tekemään.

Kaavoituspalvelut

Vuoden 2015 kuluessa valmisteltiin 28 suunnittelutarveratkaisua, 21 poikkeamispäätöstä ja tehtiin 46 maisematyölupapäätöstä. Verrattuna vuoteen 2014 maisematyö lupien määrä on selvästi vähäisempi. Tämä johtuu laajojen yleiskaavasunnittelua varten olleiden toimenpiderajoitusten päätty-

misestä, jolloin taajamien ulkopuolisista metsänhoitotoimista ei pääsääntöisesti enää tarvitse haakea maisematyölupaa. Myös suunnittelutarveratkaisuiden määrä jäi selvästi edellisvuotta vähäisemmäksi, syynä lienee rakentamismäärän yleinen hiipuminen. Poikkeamispäätösten määrä vastaa tavanomaista. Lupamaksujen osalta tulot jäivät edellisvuotta pienemmiksi, mutta tämä oli jo ennakoitu budjettia laadittaessa.

Vuonna 2015 oli valtuuston hyväksyttävänä 7 asemakaava, yhteensä yli 27 000 k-m² lisää asumisen kaavavarantoa ja yli 23 000 k-m² työpaikkarakentamisen kaavavarantoa. Höytiönnummen työpaikka-alueen kaavasta ja Pillistöntien katukaavasta on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Valmistuneiden kaavojen osalta tulos on erinomainen, sillä henkilötyövoimaa oli käytettävissä vähemmän kuin vuoden 2015 kaavoitusohjelmaa laadittaessa.

Konsulttirahoista suurin osa kului vuonna 2015 Kehätiehen (vt 25) liittyviin selvityksiin. Nummelan alueen pohjaveden seurantaputkien asentaminen siirtyi vuodelle 2016.

Seudullisista hankkeista aktiivisimpia olivat MAL-sopimukseen liittyvät seurannat, valtakunnallisesti merkittävien maisema-alueiden päivitys, Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma ja Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavatyö. Kaavoitus oli osallisena myös kansainvälisessä Climate KIC – projektissa, jonka kautta kaavoituksessa oli projektitöissä espanjalainen arkkitehti ja italialainen insinööri. Projektit koskivat Nummelan jalankulkuympäristön kehittämistä ja asemakaavasuunnitelmien hiilijalanjäljen seurantaa.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Kaavoitettujen tonttien hyvä varanto
TAVOITE 2017	Kaavavarantoa on viiden vuoden tarpeisiin
TOIMENPIDE	Kaavavarantoa kasvatetaan kaavoittamalla uutta kerrosalaa
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Mittarina uuden varannon kerrosala verrattuna toteutuneeseen rakentamiseen.
EDELLISET TOTEUMAT	Asumisen kaavavarantoa on laskennallisesti yli 150 000 k-m ² , mikä kattaa reilusti yli viiden vuoden rakentamistarpeen nykyisellä rakentamisen määrällä.
TOTEUMA	Vuoden 2015 aikana valmistui yli 27 000 k-m ² lisää asumisen kaavavarantoa ja yli 23 000 k-m ² lisää työpaikkarakentamisen kaavavarantoa.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Paikkatieto- ja mittauspalvelut

Vuoden 2014 alkupuolella tapahtunut kartoittajan resurssin väheneminen hidasti työtehtävien hoitamista. Joulukuun alusta resurssitilanne parani uuden henkilön palkkaamisen myötä.

Väestörekisterikeskus otti vuoden 2014 lopulla käyttöön pysyvän rakennustunnuksen, jonka johdosta kunnan paikkatietojärjestelmiin oli tarkoitus tehdä päivitys syksyllä 2015. Tästä luovuttiin, koska sähköisten palvelujen selvityksen kautta päädyttiin paikkatietojärjestelmien kilpailutukseen, jossa mm. pysyvä rakennustunnus on huomioitu.

Uudisrakentaminen hiipui edelleen, jonka johdosta rakennusvalvontatulot jäivät lähes 31 000 euroa arvioidusta. Kokonaisuutena kuitenkin pysyttiin talousarviossa johtuen mm. rekrytoinnin siirtämisestä loppuvuoteen sekä tekemättä jätetyistä päivityksistä.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Sähköisten palveluiden kartoitus
TAVOITE 2017	Yksi tai useampi sähköinen palvelu käytössä tarpeen ja määrärahojen puitteissa
TOIMENPIDE	Tehdään kartoitus tarjolla olevista paikkatiedon sähköisistä palveluista sekä kustannus selvitys mahdollisesti myöhemmin käyttöön otettavista palveluista
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Alustava kartoitus tarjolla olevista sähköisistä palveluista pyritään tekemään vuoden 2015 aikana. Tarkempi selvitys kustannuksineen mahdollisista käyttöön otettavista palveluista 31.12.2015 mennessä
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Kartoitus saatiin suoritettua ja sen pohjalta päädyttiin melko laajaan paikkatietojärjestelmien kilpailutukseen.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Ympäristöpalvelut

Rakennusvalvontapalvelut

Uudisrakentamisen määrä Vihdissä väheni merkittävästi edelliseen vuoteen nähden. Rakentamista kuvaavat tunnusluvut myönnytyissä luvissa laskivat uusien asuntojen lukumäärää lukuun ottamatta lähes 25 % vuoteen 2014 nähden. Rakennusvalvontataksaa korotettiin 1.5.2015 alkaen, mutta rakentamisen vähäisyyden vuoksi lupamaksutuotot jäivät lähes 30 % talousarviota alemmiksi. Vastaavasti toimintakulut jäivät noin 15 % talousarviota alemmiksi palveluiden ostoissa saavutettujen säästöjen ansiosta.

Rakennusvalvonnassa pystyttiin parantamaan palvelutasoa lyhentämällä keskimääräisiä käsittelyaikoja ja lisäksi työpanoksia pystyttiin suuntaamaan mm. rakennetun ympäristön valvontaan sekä

yleiseen kehitystyöhön ja muihin vastaaviin asioihin, joihin ei edellisinä vuosina ole resurssien tai henkilöstövaihdoksien vuoksi voitu panostaa riittävästi. Lisäksi 2015 vuoden aikana tehtiin 2016 vuodelle toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettuun sähköisen asioinnin käyttöönottoon liittyvää selvitystyötä ja valmisteluja.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Yrittäjyyttä edistävä kunta
TAVOITE 2015	Tulkintalinjausten selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen eri tahojen kesken (pelastuslaitos, ympäristövalvonta, kaavoitus- ja kiinteistötoimi)
TAVOITE 2017	Suunnitelmien laatutason parantaminen ennakkoneuvonnan ja -ohjauksen avulla
TOIMENPIDE	Yritystoimintaan liittyvien rakennuslupa-asioiden käsittelyajan lyhentäminen
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Yritystoimintaan liittyvien rakennuslupa-asioiden käsittelyaika enintään 4 viikkoa
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Vastaava toiminnallinen tavoite on ollut jo edeltävinä talousarviovuosina ja tulkintojen yhdenmukaistamista on suurelta osin tehty jo edeltävinä vuosina. Mittariksi asetettu keskimääräinen käsittelyaikatavoite saavutettiin, joskin yritystoimintaan liittyvien rakennushankkeiden vähäisyys vaikeuttaa käsittelyajan luotettavaa vertailua aiempiin vuosiin nähden. Kunnan elinkeinotoimeen ja markkinointiin liittyvät organisaatio- ja henkilöstömuutokset vaikeuttavat yritystonttien markkinointiin liittyvän yhteistyön pitkäjänteistä kehittämistä.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut

Talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on lähes saavutettu. Tuloja kertyi arviota hieman vähemmän. Karkkilan kaupungille ostopalveluna ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksen mukaiset tehtävät saatiin toteutettua. Toteutuneita toiminnallisia tavoitteita ulkopuolisten menojen osalta (Vihdin ympäristönsuojelun projektit) olivat kasvihuonekaasupäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke LINKKI ja siihen liittyvät jätevesineuvonta, vesistöselvitykset, Vihdin pintavesien seurantaohjelman laatiminen ja Hiidenveden kunnostushanke. Lisäksi on osallistuttu Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin ja päätetty osallistua Hiidenvesihankkeen jatkohankkeeseen ja Lohikalat Karjaanjoelle – vesistövisio 2021 –hankkeeseen. Avustuksia myönnettiin viidelle yhdistykselle vesiensuojeluun.

Vireille tulleiden lupahakemusten purkua on edelleen jatkettu. Lupa- ja laillisuusvalvontaa on tehty resurssien mukaisesti. Neuvontatyön avulla (puhelimitse ja sähköpostilla) on pyritty vähentämään vaikeita ja aikaa vieviä valitusprosesseja. Ympäristönsuojelulain muutoksen 2014 myötä valvottavien ympäristölupavelvollisten laitosten määrä on kunnassa hieman kasvanut, koska toimivalta näiden osalta siirtyi ELY-keskukselta / AVI:sta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toimistohenkilöstössä tapahtuneiden muutosten vuoksi toimistotehtäviä siirtyi yksikön viranhaltijoille.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Toteutetaan Hiidenvesihanketta vuodelle 2015 laaditun toimintasuunnitelman mukaiset.
TAVOITE 2017	Toteutetaan Hiidenveden kunnostushanketta ohjelmakaudelle 2012-2016 laaditun ohjelman mukaisesti.
TOIMENPIDE	Toteutetaan ohjelman mukaiset toimenpiteet (mm. neuvonta, kosteikkojen rakentaminen, vesikasvien niitto, vedenlaadun seurantaohjelman laatiminen).
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Talousarviovuodelle 2015 suunnitellut ohjelman mukaiset työt on toteutettu.
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Työ eteni suunnitellun ohjelman mukaisesti ja toteutui kaikkien osatavoitteiden osalta.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen ympäristö
TAVOITE 2015	Toteutetaan Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaa vuodelle 2015 laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti.
TAVOITE 2017	Toteutetaan jätevesistrategiaa 2014-2021
TOIMENPIDE	Laaditaan työohjelma talousarviovuodelle 2015 painopisteinä kestävät jätevesiratkaisut ja tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Jatketaan neuvontatyötä.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Työohjelman mukaiset toimenpiteet on toteutettu.
EDELLISET TOTEUMAT	

TOTEUMA	Työohjelma laadittiin ja työ eteni sen mukaisesti. Neuvontakäynnit tehtiin kesän aikana ja yleisneuvontaa annettiin ympäri vuoden. Monipuolista tiedottamista (seminaari, internet, paikallislehdet, materiaalit) järjestettiin koko vuoden ajan.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
TAVOITE 2015	Tavoitteena on noudattaa laissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäväksi määrättyä velvoitetta seurata ympäristön tilaa sekä tehdä siihen liittyviä selvityksiä ja tutkimuksia. Jatketaan Vihdin järvien perustilaselvitysten tekemistä seurantaohjelman pohjaksi.
TAVOITE 2017	Toteutetaan Vihdin järvien seurantaohjelmaa 2016-2025.
TOIMENPIDE	Jatketaan Vihdin järvien perustilan selvitystyötä talousarvioon varatun määrärahan puitteissa (10 järveä).
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Perustila on selvitetty kymmenestä järvestä ja tulokset viety internettiin (vesientila.fi).
EDELLISET TOTEUMAT	
TOTEUMA	Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kerättiin lähtöaineistoa ja tehtiin Vihdin järvien perustilaselvityksiä. Vihdin kunnan pintavesiseurantaohjelma 2016-2025 laadittiin talousarviovuoden jälkipuoliskolla.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Tilapalvelu –taseyksikkö

Kertomusvuoden aikana laadittiin kiinteistönhoidon uusi mitoitus ja uusittiin tilapalvelun ja tilojen käyttäjien välinen vastuunjakotaulukko. Uusi vastuunjakotaulukko ja palvelusopimus otetaan käyttöön vuoden 2016 alusta. Näin vastuita on selkeytetty ja saatu aikaan entistä paremmin toimiva järjestelmä.

Kiinteistötietojärjestelmän käyttöä on laajennettu, käytön laajentaminen jatkuu vuoden 2016 puolella. Sisäisten vuokrien siirto kiinteistöjärjestelmästä suoraan kirjanpitoon toteutettiin. Tämä otetaan käyttöön vuoden 2016 alusta ja se vähentää merkittävästi työtä ja helpottaa määrärahojen käytön seurantaa tilojen käyttäjillä.

Tilapalvelun talousarviossa toimintatuotot olivat 17,4 milj. €. Toteutuma vuonna 2015 oli 17,8 milj. €. Toimintatuotot ylittyivät 0,4 milj. €.

Tilapalvelun talousarviossa oli varattu palvelun ostoihin 1,5 milj. €. Toteuma palvelun ostoissa oli 1,9 milj. €. Palvelujen ostot ylittyivät noin 0,4 milj. €. Tilapalvelun toimintakuluihin palvelujen ostoihin kirjautui vuonna 2015 Nummelanharjun II-vaiheen purkukuluja noin 675 000 euroa. Määräraha oli varattu investointiin.

Tilapalvelun talousarviossa oli varattu aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin 3,8 milj. €. Toteuma vuonna 2015 oli 2,7 milj. €, summa alittui 1,2 milj. €. Lauha talvi sekä energian hinnan merkittävä aleneminen näkyi lämmityskulujen toteumassa.

Tilapalvelun liikelaitoskaavan mukainen ylijäämä oli 4,5 milj. euroa, poistot olivat 5,2 miljoonaa. Talousarvion mukaan ylijäämä oli 3,4 miljoonaa euroa ja poistot 5 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Tilapalvelujen tulosalueella isot hankkeet, jotka ajoittuvat useammalle kuin yhdelle vuodelle, ovat sitovuustason kannalta ongelmallisia, koska hankkeiden tarkkaa etenemistä ei ole voitu talousarvion laadintavaiheessa arvioida. Uudisrakentaminen ja peruskorjaus, talousarvio oli 8,9 milj. euroa, toteuma oli 7,4 milj. euroa eli menot alittuivat 1,4 milj. eurolla.

Karviainen, Nummelan ja Vihdin kirkonkylän terveysasemat määräraha oli alkuperäisessä talousarviossa 500 000 euroa ja muutetussa talousarviossa 100 000 euroa. Toteuma vuonna 2015 oli 85 667€. Määräraha muutos tehtiin, koska Karviaiselle suunniteltua tilaelementin siirtoa ei toteutettu kustannusarvion ylittymisen johdosta.

Nummelanharjun koulun II vaiheelle oli vuoden 2015 muutetussa talousarviossa varattu 6 milj. euroa. Toteuma vuonna 2015 oli 4,66 milj. euroa. Määräraha alittui 1,3 milj. euroa. Määrärahan alituksesta 1 miljoona tulee ottaa lisämäärärahana vuoden 2016 talousarvioon.

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Hyvinvoivat kuntalaiset
TAVOITE 2015	Rakennusten toimivuus
TAVOITE 2017	Vuokrataso määritelty todellisten kustannusten mukaan kaikilta osin
TOIMENPIDE	Haahtela Rakennuttamistieto- ja Kiinteistösovellusten kattavampi käyttö. RES-huoltokirjajärjestelmän selainpohjaisen huoltokalenteritoiminnon käyttöönotto
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Vuokrissa on huomioitu todelliset käyttökustannukset
EDELLISET TOTEUMAT	Kiinteistötietojärjestelmään viedään kohteiden tarkentuneita pohjakuvia pohjakuvien valmistumisen jälkeen. Uudet kohteet

	viedään järjestelmään heti pohjakuvien ollessa sellaisessa muodossa jonka ohjelma hyväksyy. Kiinteistötietojärjestelmästä puuttuu asunnot sekä yksittäiset erillistalot (asuntojen teknisenarvon määrittäminen on käynnissä).
TOTEUMA	Kiinteistötietojärjestelmään on viety kirjanpidosta kustannukset joiden perusteella on vuoden 2016 vuokratasomääritys tehty.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

KUNTAPÄÄMÄÄRÄ	Terve kuntatalous
TAVOITE 2015	Palvelusopimukset ovat valmiina 80 %
TAVOITE 2017	Kaikki palvelusopimukset ovat valmiina
TOIMENPIDE	Kiinteistöisännöitsijä on laatinut palvelusopimuksen sekä vastuunjakotaulukon. Palvelusopimus sekä vastuunjakotaulukko otetaan käyttöön vuoden 2016 alussa sivistyskeskuksen, karvaisen sekä teknisen keskuksen osalta.
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI TAVOITETASO	Tavoite palvelusopimusten sekä vastuunjakotaulukon käyttöönotto 80%:n osalta vuokralaisista.
EDELLISET TOTEUMAT	Kiinteistönhoidon mitoituksen yhteydessä on tehtävistä laadittu vastuunjakotaulukko. Aikaisemmin käytössä ollut tehtävätaulukko poistetaan käytöstä vuoden 2015 lopussa.
TOTEUMA	Palvelusopimuksen sekä vastuunjakotaulukon käyttöönotto vuoden 2016 alussa.
TOTEUTUMINEN (kyllä/ei)	Kyllä

Vihdin Vesi

Tilikauden ylijäämä 467 617 euroa / talousarvio 421 000 euroa.

Investointien toteutuma 1,95 miljoonaa euroa / tavoite 2,0 miljoonaa euroa.

Tuloskortin 3 toiminnallista tavoitetta olivat seuraavat:

- Vihdin Vesi huolehtii työntekijöiden työhyvinvoinnista varhaisella puuttumisella / Ei toteutunut
- Päätetään Vihdin tulevien vuosien jätevesien käsittelypaikka / Toteutui

- Liiketoiminnan tulos on ylijäämäinen / Toteutui

Vihdin Veden tilinpäätöksen käsittelee erikseen liikelaitoksen johtokunta.

10 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

10.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2015

Talousarvion mukainen

1000 €

ULKOISET ERÄT, MUKANA VIH DIN VESI	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 880	-610	20 270	20 623	353
Myyntituotot	7 997	-110	7 887	6 743	-1 144
Maksutuotot	4 813	-500	4 313	5 082	769
Tuet ja avustukset	2 719		2 719	3 083	364
Vuokrat	2 918		2 918	3 143	225
Muut toimintatuotot	2 210		2 210	2 367	157
Valmistus omaan käyttöön	223		223	205	-18
TOIMINTAKULUT	158 520	-97	158 423	154 968	-3 455
HENKILÖSTÖKULUT	48 352	-927	47 425	46 973	-452
Asiakaspalvelujen ostot	79 066	1 300	80 366	81 072	706
Palvelujen ostot	15 130	-160	14 970	12 657	-2 313
Aineet ja tarvikkeet	8 569	-40	8 529	7 377	-1 152
Avustukset muille	5 963	-270	5 693	5 307	-386
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>					0
Vuokrat	1 334		1 334	1 100	-234
Muut toimintakulut	106		106	482	376
TOIMINTAKATE	-137 640	-513	-138 153	-134 345	3 808
Verotulot	123 200	-2 700	120 500	119 853	-647
Valtionosuudet	21 700	1 000	22 700	22 891	191
Korkotuotot muilta	46		46	28	-18
<i>Korkotuotot liikelaitoksilta</i>					0
Muut rahoitustuotot	815		815	463	-352
<i>Korvaus peruspääomasta liikelait.</i>				393	393
Korkokulut	1 520	-470	1 050	826	-224
Muut rahoituskulut	493	70	563	159	-404
VUOSIKATE	6 108	-1 813	4 295	7 905	3 610
Suunnitelman mukaiset poistot	9 470		9 470	9 348	-122
Satunnaiset tuotot					0
Satunnaiset kulut					0
TILIKAUDEN TULOS	-3 361	-1 813	-5 175	-1 443	3 732
Poistoeron lis- /väh+	190		190	190	1
Varausten lis- /väh+					0
Rahastojen lis- /väh+					0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 172	-1 813	-4 985	-1 253	3 732

Oheinen tuloslaskelma käsittää ulkoiset tuotot ja kulut. Samalla tavalla tuloslaskelma on esitetty myös talousarviossa. Talousarvioon tehtiin tilikauden aikana muutoksia siten, että käyttötalouden tuottoja vähennettiin 610 000. Suurin vähennys tehtiin maankäyttö- ja kehityskorvauksiin, jotka loppujen lopuksi ylittivät alkuperäisen talousarvion. Menoja vähennettiin nettona 97 000 euroa, mutta kokonaisuutena tehtiin melko suuria muutoksia. Erikoissairaanhoidon määrärahaa lisättiin 1,3 milj. euroa, varhaiskasvatuksen määrärahoja alennettiin lähes miljoona euroa.

Talousarviosuosituksen mukaan peruskunnan ja liikelaitoksen talousarvioluvut lasketaan yhteen ja näin saadaan koko kunnan talousarvio. Kirjanpidossa kunnan ja liikelaitoksen välinen rahaliikenne eliminoidaan, joten toteutuma ei ole vertailukelpoinen talousarvioon. Sekä toimintatuotot ja toimintakulut jäävät alle arvion, jos muutoin ei ole suuria menojen ja tulojen ylityksiä. Sama näkyy rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

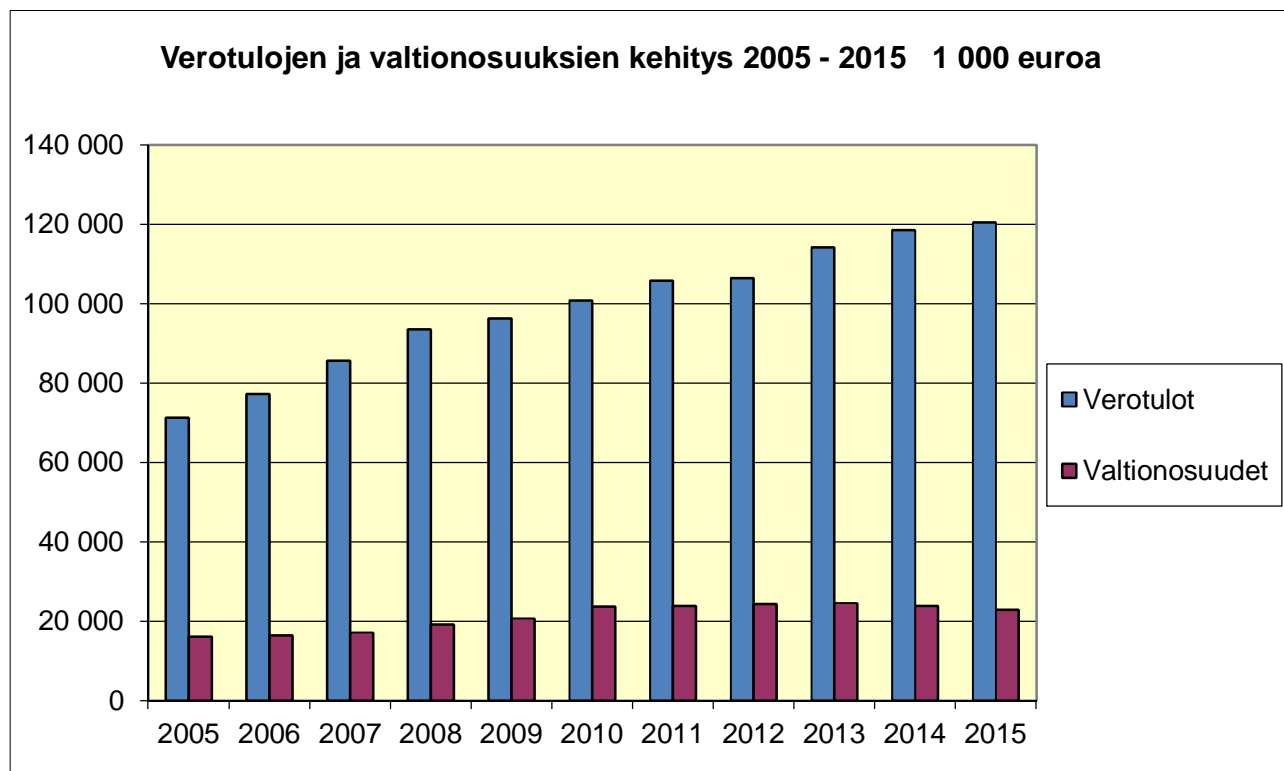
Edellä olevan vertailun mukaan toimintatuotot ylittivät arvion noin 0,35 miljoonaa. Toimintakulut jäävät alle arvion lähes 3,5 miljoonaa.

10.2 VEROTULOT

Verotulot olivat 119,9 milj. euroa, kun verotulojen kertymä edellisenä vuotena oli 118,5 milj. euroa, kasvua oli 1,2 %. Kunnan tuloverossa kasvu oli 1,1 %. Vuodelle 2015 toteutettu 0,5 prosenttiyksikön veroprosentin noston olisi pitänyt nostaa verotuloa hiukan yli 2 %. Kunnallisveron tuottoon vaikuttivat merkittävästi tilitysoikaisut, kunnallisveron tuoton vuosittaisia eroja on vaikea vertailla, koska siihen vaikuttavat muutkin tekijät kuin ansiotulojen kehitys. Kiinteistöveroien kasvu oli 1,0 %. Yhteisöverotilitysten kasvu oli 5,1 %. Joulukuun kunnanvaltuustossa verotuloarviota laskettiin 2,7 miljoonaa, mutta verotulot jäivät noin 0,6 miljoonaa vielä tästäkin arviosta.

VEROTULOT 1000 EUROA

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama ylitys + alitus -
Kunnan tulovero	112 450	-2 700	109 750	109 019	-731
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 400		3 400	3 523	123
Kiinteistövero	7 350		7 350	7 312	-38
Verotulot yhteensä	123 200	-2 700	120 500	119 854	-646

Kunnan veroprosentti oli 20,50. Asukasta kohden verotettava tulo Vihdissä vuonna 2014 oli 18 504 euroa (18 441 vuonna 2013). Vihdin kunnan efektiivinen veroaste oli vuonna 2015 ennakkotiedon mukaan 15,69 %. Kiinteistöveroprosentit olivat vuonna 2015 seuraavat: yleinen kiinteistövero 0,95 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,5 % ja muiden rakennusten kiinteistövero 1,00 %.

10.3 VALTIONOSUUDET

Talousarviossa valtionosuuksien tuloarviona oli 22,7 milj. euroa. Valtionosuuksien lopullinen määrä oli 22,89 milj. euroa.

VALTIONOSUUDET 1000 EUROA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama ylitys + alitus -
Yleinen valtionosuus	21 700	1 000	22 700	0	
Peruspalvelujen valtionosuus				27 947	
Verotuloihin perustuva tasaus				-1 707	
Järjestelmämuutoksen tasaus				1 281	
Opetus- ja kulttuurit. muut vos				-4 630	
Valtionosuudet yhteensä	21 700	1 000	22 700	22 891	191

11 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

11.1 KÄYTTÖTALOUS

Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova valtuustoon nähden keskuksittain, kunnanhallitukseen nähden tulosalueittain tai lautakunnan käyttötalouden loppusumma, lautakuntiin nähden lautakunnan käyttötalouden loppusumma, viranhaltijoihin sekä tulosalueen johtoon nähden tuoteryhmittäin. Sitova määräraha on toimintakate ja sitovina tavoitteina tuloskortin tavoitteet. Tarkastuslautakunnan osalta sitovuustaso on konsernihallinnon, demokratiatulosalueen, demokratiapalvelu tuoteryhmän tarkastustuotteen määräraha (24 755 euroa). Toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon käyttöomaisuuden myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita, myyntivoittoja ei siten voi käyttää tulosalueen tai lautakunnan menojen katteeksi ja myyntitappioita ei tarvitse kattaa muilla tuloilla tai menojen vähennyksillä.

Vihdin vesihuoltolaitos on nettoperiaatteella toimiva liikelaitos. Kunnanvaltuusto päättää vesihuoltolaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vesilaitoksen sitovia eriä valtuustoon nähden ovat peruspääomalle perittävä korko, tilikauden tulos ja investoinnit yhteensä.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty euroina peruskunnan käyttötalouden menojen ja tulojen toteutuminen poikkeamiseen, muutoksineen sekä toimintakatteen toteutuminen valtuuston sitovuustasolla sekä siitä alaspäin tulosalueelle saakka. Taulukoihin sisältyvät sekä ulkoiset että sisäiset menot, joten taulukoihin lasketut muutokset eivät ole kunnan ulkoisten menojen muutoksia. Vuonna 2015 sisäiset menot olivat 21,8 miljoonaa euroa ja ne pienuivat edellisvuodesta 1,1 %.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat yhteensä 39,6 milj. euroa ja ylittyivät 1,5 miljoonaa euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakulut olivat 175,8 milj. euroa ja olivat n. 2,4 milj. euroa alle talousarvion. Toimintakate heikkeni miljoona euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Se oli -136,2 milj. euroa. Toimintakulujen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 1,2 prosenttia ja toimintakatteen muutos oli 0,7 %. Kunnan ulkoisten menojen kasvu oli 1,5 %, toimintakatteen muutokseen pelkkien ulkoisten erien tarkastelu ei vaikuta.

Henkilöstömenot jäivät 379 000 euroa alle talousarvion. Myös kaikki muut menolajit asiakaspalvelujen ostoja ja muita toimintakuluja lukuun ottamatta jäivät alle talousarvion. Rahoituskulut jäivät 0,2 milj. euroa alle talousarvion, korkotaso oli ennakoitua alempi ja lainoja käytettiin ennakoitua vähemmän. Tilapäislainojen korot olivat varsin matalalla. Verotulot jäivät 0,6 miljoonaa alle arvion.

Valtuuston sitovuustasolla toimintakate on sitova määräraha. Ainoastaan konsernihallinnon toimintakate ylittyi, muiden palvelukeskusten talousarvion toteuma oli valtuuston hyväksymää talousarviota parempi.

Tulosalueiden toimintakate on kunnanhallitukseen nähden sitova taso. Sosiaali- ja terveystalouden ostoissa toimintakate ylittyi lähes 0,8 miljoonaa valtionosuuden alituksen ja erikoissairaanhoidon menojen ylityksen johdosta. Konsernihallinnossa ja ympäristöpalveluissa toimintakate ylittyi lievästi. Poikkeamat johtuivat siitä, että tulot jäivät alle talousarvion.

Kunta yhteensä (ilman Vihdin Vesihuoltolaitosta)

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	38 459 433	38 748 394	-610 000	38 138 394	39 640 359	1 501 965	3,1
Myyntituotot	10 436 338	11 038 434	-110 000	10 928 434	10 696 400	-232 034	2,5
Maksutuotot	5 233 418	4 822 676	-500 000	4 322 676	5 122 966	800 290	-2,1
Tuet ja avustukset	2 948 873	2 719 200	0	2 719 200	3 083 522	364 322	4,6
Vuokrat	18 298 175	17 734 592	0	17 734 592	18 169 430	434 838	-0,7
Muut toimintatuotot	80 014	50 000	0	50 000	126 379	76 379	57,9
Käyttöom. myyntivoitot	1 181 741	2 160 000	0	2 160 000	2 236 315	76 315	89,2
Valmistus omaan käyttöön	280 873	223 492	0	223 492	205 347	-18 145	-26,9
TOIMINTAKULUT	173 656 825	178 276 960	-96 695	178 180 265	175 805 082	-2 375 183	1,2
HENKILÖSTÖKULUT	47 417 126	47 702 513	-926 695	46 775 818	46 397 275	-378 543	-2,2
Asiakaspalvelujen ostot	79 291 061	79 066 336	1 300 000	80 366 336	81 072 282	705 946	2,2
Palvelujen ostot	19 225 006	21 434 170	-160 000	21 274 170	19 890 280	-1 383 890	3,5
Aineet ja tarvikkeet	6 691 934	7 874 127	-40 000	7 834 127	6 786 485	-1 047 642	1,4
Avustukset	4 114 912	5 962 992	-270 000	5 692 992	5 307 220	-385 772	29,0
Vuokrat	16 528 317	16 131 110	0	16 131 110	16 129 217	-1 893	-2,4
Muut toimintakulut	388 469	105 712	0	105 712	222 324	116 612	-42,8
TOIMINTAKATE	-135 197 392	-139 528 566	-513 305	-140 041 871	-136 164 724	3 877 147	0,7
Verotulot	118 451 398	123 200 000	-2 700 000	120 500 000	119 853 845	-646 155	1,2
Valtionosuudet	23 768 050	21 700 000	1 000 000	22 700 000	22 890 994	190 994	-3,7
Korkotuotot	19 865	26 000		26 000	26 912	912	35,5
Muut rahoitustuotot	759 659	810 000		810 000	834 708	24 708	9,9
Korkokulut	1 178 627	1 520 000	-470 000	1 050 000	850 917	-199 084	-27,8
Muut rahoituskulut	155 414	100 000	70 000	170 000	157 951	-12 049	1,6
VUOSIKATE	6 467 539	4 587 434	-1 813 305	2 774 129	6 432 867	3 658 738	-0,5
Suunnitelman mukaiset poistot	7 337 352	8 369 720	0	8 369 720	8 343 263	-26 457	13,7
Satunnaiset tuotot	188 658	0	0	0	0	0	-100,0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-681 154	-3 782 286	-1 813 305	-5 595 591	-1 910 396	3 685 195	180,5
Poistoeron lis- /väh+	189 587	189 500		189 500	189 587		0,0
Varausten lis- /väh+							
Rahastojen lis- /väh+							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-491 567	-3 592 786	-1 813 305	-5 406 091	-1 720 809	3 685 195	250,1
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	3 184 720				3 047 980		-4,3
Vyörytysmenot	3 184 720				3 047 980		-4,3

KONSERNIHALLINNON KESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	1 583 453	1 690 000	0	1 690 000	1 565 823	-124 177	-1,1
Myyntituotot	20 702	20 000	0	20 000	10 210	-9 790	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	1 562 751	1 670 000	0	1 670 000	1 555 613	-114 387	-0,5
Vuokrat	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot	0	0	0	0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	80 184 224	79 920 531	1 176 880	81 097 411	81 748 681	651 270	2,0
HENKILÖSTÖKULUT	1 885 187	1 812 590	-73 120	1 739 470	1 784 837	45 367	-5,3
Asiakaspalvelujen ostot	77 977 879	77 811 334	1 300 000	79 111 334	79 707 038	595 704	2,2
Palvelujen ostot	251 639	269 791	-50 000	219 791	221 115	1 324	-12,1
Aineet ja tarvikkeet	11 252	4 710	0	4 710	5 863	1 153	-47,9
Avustukset	0	0	0	0	0	0	
Vuokrat	52 881	17 406	0	17 406	24 571	7 165	-53,5
Muut toimintakulut	5 386	4 700	0	4 700	5 257	557	-2,4
TOIMINTAKATE	-78 600 771	-78 230 531	-1 176 880	-79 407 411	-80 182 858	-775 447	2,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-78 600 771	-78 230 531	-1 176 880	-79 407 411	-80 182 858	-775 447	2,0
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0		
Vyörytysmenot	16 331				12 108		-25,9

Sisältää tulosalueet Konsernijohto ja Sote-palvelujen ostot

Toimintakate on valtuuston sitovuustasolla noin 775 000 talousarviota huonompi. Tämä johtuu pääosin erikoissairaanhoidon ennakoitua suuremmista kustannuksista ja eläkemenoperusteisista maksuista.

Konsernijohto - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	20 702	20 000	0	20 000	10 210	-9 790	
Myyntituotot	20 702	20 000		20 000	10 210	-9 790	
Maksutuotot				0	0	0	
Tuet ja avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot				0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	797 966	787 597	-123 120	664 477	659 742	-4 735	-17,3
HENKILÖSTÖKULUT	497 260	493 590	-73 120	420 470	418 741	-1 729	-15,8
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	234 271	269 791	-50 000	219 791	208 353	-11 438	-11,1
Aineet ja tarvikkeet	11 252	4 710		4 710	5 863	1 153	-47,9
Avustukset	0			0	0	0	
Vuokrat	52 881	17 406		17 406	24 571	7 165	-53,5
Muut toimintakulut	2 301	2 100		2 100	2 215	115	-3,8
TOIMINTAKATE	-777 264	-767 597	123 120	-644 477	-649 532	-5 055	-16,4
Suunnitelman mukaiset poistot				0	0	0	
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-777 264	-767 597	123 120	-644 477	-649 532	-5 055	-16,4
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	16 331				12 108		-25,9
<i>Tarkastuslautakunnan talousarvion toteutuma seuraavassa:</i>							
Toimintamenot	22 101	24 755		24 755	25 935	1 180	17,3

Konsernihallinnon kulut olivat noin 5 000 alle arvion. Toimintatuotot jäivät noin 10 000 alle arvion, joten toimintakate ylittyi noin 5 000 euroa.

Tulosalueelle sisältyy sitovana määrärahana tarkastuslautakunta 24 755 euroa, toteuma oli 25 935 euroa.

Sote-palvelujen ostot - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	1 562 751	1 670 000	0	1 670 000	1 555 613	-114 387	-0,5
Myyntituotot				0	0	0	
Maksutuotot				0	0	0	
Tuet ja avustukset	1 562 751	1 670 000		1 670 000	1 555 613	-114 387	-0,5
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot				0	0	0	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	79 386 257	79 132 934	1 300 000	80 432 934	81 088 939	656 005	2,1
HENKILÖSTÖKULUT	1 387 927	1 319 000		1 319 000	1 366 096	47 096	-1,6
Asiakaspalvelujen ostot	77 977 879	77 811 334	1 300 000	79 111 334	79 707 038	595 704	2,2
Palvelujen ostot	17 367			0	12 763	12 763	-26,5
Aineet ja tarvikkeet				0	0	0	
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintakulut	3 085	2 600		2 600	3 042	442	-1,4
TOIMINTAKATE	-77 823 506	-77 462 934	-1 300 000	-78 762 934	-79 533 326	-770 392	2,2
Suunnitelman mukaiset poistot				0	0	0	
Satunnaiset tuotot		0		0	0	0	
Satunnaiset kulut		0		0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-77 823 506	-77 462 934	-1 300 000	-78 762 934	-79 533 326	-770 392	2,2
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot							

Karviaisen toimintatuottoihin kirjautuu perustoimeentulotuen valtionosuudet, jotka tilitetään suoraan kunnalle. Tulojen toteutuma jäi 114 387 euroa talousarvion tulomäärärahaa pienemmäksi, koska kulut jäivät ennakoitua pienemmiksi.

Karviaisen laskutus Vihdiltä oli 47 038 000 euroa, 1,4 % alempi kuin edellisvuonna. Kun ottaa huomioon työmarkkinatuen siirron kunnalle, oli kasvu 0,5 %. Erikoissairaanhoidon ostopalvelut olivat 32 665 000 euroa, ne kasvoivat edellisvuodesta 9,3 %. Talousarvioon varattu summa ylittyi noin 610 000 euroa. Tulosalueelle kirjataan palvelujen ostoja muilta ja eläkemenoperusteisia maksuja.

Tulosalueen toimintakatteen kokonaisuylitys oli 770 392 euroa.

HALLINTOKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	9 296 895	9 519 231	-110 000	9 409 231	9 257 600	-151 631	-0,4
Myyntituotot	8 345 102	8 650 690	-110 000	8 540 690	8 224 818	-315 872	-1,4
Maksutuotot	240 814	215 841	0	215 841	238 035	22 194	-1,2
Tuet ja avustukset	471 687	492 700	0	492 700	542 130	49 430	14,9
Vuokrat	600	0	0	0	450	450	
Muut toimintatuotot	2 730	0	0	0	3 367	3 367	23,3
Käyttöön. myyntivoitot	235 962	160 000	0	160 000	248 800	88 800	5,4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	13 624 829	15 742 804	-329 452	15 413 352	14 970 516	-442 836	9,9
HENKILÖSTÖKULUT	5 697 493	5 898 733	-79 452	5 819 281	5 585 651	-233 630	-2,0
Asiakaspalvelujen ostot	77 211	82 000	0	82 000	78 246	-3 754	1,3
Palvelujen ostot	4 414 640	4 707 825	-110 000	4 597 825	4 493 685	-104 140	1,8
Aineet ja tarvikkeet	1 956 831	2 105 233	-40 000	2 065 233	2 006 312	-58 921	2,5
Avustukset	6 500	1 805 000	-100 000	1 705 000	1 610 507	-94 493	24677,0
Vuokrat	1 442 578	1 143 163	0	1 143 163	1 182 272	39 109	-18,0
Muut toimintakulut	29 575	850	0	850	13 843	12 993	-53,2
TOIMINTAKATE	-4 327 934	-6 223 573	219 452	-6 004 121	-5 712 916	291 205	32,0
Suunnitelman mukaiset poistot	260 311	439 391	0	439 391	269 384	-170 007	3,5
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-4 588 245	-6 662 964	219 452	-6 443 512	-5 982 300	461 212	30,4
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	3 184 720				3 047 980		-4,3
Vyörytysmenot	370 575				350 396		-5,4

Toimintakate ilman myyntivoittoja oli talousarviossa -6 164 121 ja toteutuma -5 961 176, alitus siten 202 405 euroa. Toimintakulut alittuivat noin 443 000 euroa, suurin alitus oli henkilöstömenoissa noin 234 000 euroa.

Hallinto ja talous - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	911 144	838 040	0	838 040	966 132	128 092	6,0
Myyntituotot	181 016	168 840		168 840	155 491	-13 349	-14,1
Maksutuotot	52 455	45 000		45 000	47 274	2 274	-9,9
Tuet ja avustukset	440 724	464 200		464 200	512 111	47 911	16,2
Vuokrat	600			0	450	450	-25,0
Muut toimintatuotot	387	0		0	2 007	2 007	418,7
Käyttööm. myyntivoitot	235 962	160 000		160 000	248 800	88 800	5,4
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	5 578 987	7 448 342		7 255 580	7 208 764	-46 816	29,2
HENKILÖSTÖKULUT	1 328 740	1 334 017	7 238	1 341 255	1 445 816	104 561	8,8
Asiakaspalvelujen ostot	77 211	82 000		82 000	78 246	-3 754	1,3
Palvelujen ostot	3 678 850	3 997 301	-100 000	3 897 301	3 744 325	-152 976	1,8
Aineet ja tarvikkeet	49 057	53 300		53 300	75 514	22 214	53,9
Avustukset	6 500	1 805 000	-100 000	1 705 000	1 610 507	-94 493	24677,0
Vuokrat	422 331	175 874		175 874	240 564	64 690	-43,0
Muut toimintakulut	16 297	850		850	13 791	12 941	-15,4
TOIMINTAKATE	-4 667 842	-6 610 302	0	-6 417 540	-6 242 632	174 908	33,7
Suunnitelman mukaiset poistot	149 473	309 842		309 842	153 364	-156 478	2,6
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-4 817 315	-6 920 144	0	-6 727 382	-6 395 996	331 386	32,8
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	3 184 720				3 047 980		-4,3
Vyörytysmenot	59 568				66 991		12,5

Toimintakate ilman myyntivoittoja on talousarviossa -6 577 540 ja toteutuma -6 491 422, alitus siten 86 118 euroa.

Myyntivoitot asunto-osakkeista olivat 248 800 euroa, ylitystä arvioituun 88 800 euroa.

Avustusten merkittävä lisäys johtuu työmarkkinatuen kuntaosuuden kirjaamisesta tähän ensimmäistä kertaa.

Ateria ja puhdistus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	8 385 750	8 681 191	-110 000	8 571 191	8 291 468	-279 723	-1,1
Myyntituotot	8 164 086	8 481 850	-110 000	8 371 850	8 069 328	-302 522	-1,2
Maksutuotot	188 358	170 841		170 841	190 761	19 920	1,3
Tuet ja avustukset	30 962	28 500		28 500	30 019	1 519	
Vuokrat				0	0	0	
Muut toimintatuotot	2 343			0	1 360	1 360	
Käyttöom. myyntivoitot				0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	8 045 842	8 294 462	-136 690	8 157 772	7 761 752	-396 020	-3,5
HENKILÖSTÖKULUT	4 368 753	4 564 716	-86 690	4 478 026	4 139 834	-338 192	-5,2
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	735 790	710 524	-10 000	700 524	749 360	48 836	1,8
Aineet ja tarvikkeet	1 907 774	2 051 933	-40 000	2 011 933	1 930 798	-81 135	1,2
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat	1 020 248	967 289		967 289	941 708	-25 581	-7,7
Muut toimintakulut	13 278			0	52	52	-99,6
TOIMINTAKATE	339 908	386 729	26 690	413 419	529 715	116 296	55,8
Suunnitelman mukaiset poistot	110 838	129 549		129 549	116 020	-13 529	4,7
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	229 070	257 180	26 690	283 870	413 695	129 825	80,6
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	311 007				283 406		-8,9

Ateria- ja puhdistuksen sekä tuotot että kulut alittuivat. Toimintakate on 116 296 euroa talousarviossa arvioitua parempi. Tuottojen ja kulujen alitukseen vaikutti mm. Peruskuntayhtymä Karviaisen hoivaosaston lakkauttaminen kesällä 2015. Henkilöstökulut alittuivat 338 192 euroa ja ne laskivat edellisvuodesta 5,2 %. Tämä johtui palvelukentän muutoksista, sijaisten käytön vähäisyydestä ja osa-aikaisuuksista.

Tuet ja avustukset 30 019 euroa ovat EU- koulumaitotukea oppilaille ja päiväkotilapsille. Palveluiden ostoissa ylityksen aiheuttivat laitekorjaukset ja kuljetuspalvelut. Aineissa ja tarvikkeissa suurin alitus syntyi elintarvikkeissa.

SIVISTYSKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	4 619 923	4 274 220	-200 000	4 074 220	4 674 973	600 753	1,2
Myyntituotot	845 030	664 650	0	664 650	878 193	213 543	3,9
Maksutuotot	2 714 039	2 880 000	-200 000	2 680 000	2 663 943	-16 057	-1,8
Tuet ja avustukset	882 629	556 500	0	556 500	955 725	399 225	8,3
Vuokrat	106 573	123 070	0	123 070	110 260	-12 810	3,5
Muut toimintatuotot	71 653	50 000	0	50 000	66 853	16 853	-6,7
Käyttöom. myyntivoitot	0	0	0	0			
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	65 154 811	65 967 400	-811 521	65 155 879	64 002 029	-1 153 850	-1,8
HENKILÖSTÖKULUT	35 739 335	36 015 138	-641 521	35 373 617	35 099 793	-273 824	-1,8
Asiakaspalvelujen ostot	1 226 021	1 161 000	0	1 161 000	1 286 998	125 998	5,0
Palvelujen ostot	9 698 980	10 572 854	0	10 572 854	9 583 839	-989 015	-1,2
Aineet ja tarvikkeet	1 087 380	1 161 171	0	1 161 171	1 142 079	-19 092	5,0
Avustukset	3 933 831	3 936 000	-170 000	3 766 000	3 535 098	-230 902	-10,1
Vuokrat	13 360 028	13 041 487	0	13 041 487	13 230 676	189 189	-1,0
Muut toimintakulut	109 237	79 750	0	79 750	123 546	43 796	13,1
TOIMINTAKATE	-60 534 888	-61 693 180	611 521	-61 081 659	-59 327 056	1 754 603	-2,0
Suunnitelman mukaiset poistot	376 559	384 072	0	384 072	451 028	66 956	19,8
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-60 911 448	-62 077 252	611 521	-61 465 731	-59 778 084	1 687 647	-1,9
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0	0	
Vyörytysmenot	2 266 024				2 163 184	0	-4,5

Varhaiskasvatus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	2 543 812	2 680 000	-200 000	2 480 000	2 527 774	47 774	-0,6
Myyntituotot	88 891	90 000		90 000	68 888	-21 112	-22,5
Maksutuotot	2 407 297	2 590 000	-200 000	2 390 000	2 407 052	17 052	0,0
Tuet ja avustukset	38 461			0	39 971	39 971	3,9
Vuokrat	541			0	1 068	1 068	97,3
Muut toimintatuotot	8 622			0	10 796	10 796	25,2
Käyttööm. myyntivoitot				0			
Valmistus omaan käyttöön				0			
TOIMINTAKULUT	24 240 714	25 687 508	-969 904	24 717 604	23 886 162	-831 442	-1,5
HENKILÖSTÖKULUT	14 277 519	15 156 123	-799 904	14 356 219	13 981 373	-374 846	-2,1
Asiakaspalvelujen ostot	62 545	78 000		78 000	46 619	-31 381	-25,5
Palvelujen ostot	3 071 051	3 345 333		3 345 333	3 133 991	-211 342	2,0
Aineet ja tarvikkeet	151 796	229 020		229 020	181 037	-47 983	19,3
Avustukset	3 641 806	3 640 000	-170 000	3 470 000	3 234 939	-235 061	-11,2
Vuokrat	2 967 459	3 202 032		3 202 032	3 231 129	29 097	8,9
Muut toimintakulut	68 538	37 000		37 000	77 074	40 074	12,5
TOIMINTAKATE	-21 696 902	-23 007 508	769 904	-22 237 604	-21 358 388	879 216	-1,6
Suunnitelman mukaiset poistot	110 235	170 030		170 030	154 437	-15 593	40,1
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-21 807 137	-23 177 538	769 904	-22 407 634	-21 512 825	894 809	-1,3
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	787 599				768 890		-2,4

Henkilöstömenojen alitus on n. 375 000 euroa. Eläkekulut ovat n. 190 000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Henkilöstömenojen alitukseen vaikuttivat myös YT-ratkaisut.

Kotihoidon tukeen, yksityisen hoidon tukeen ja päivähoiton palveluseteliin varatut määrärahat alittuivat n. 235 000 euroa

Koulutus - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	1 428 439	941 870	0	941 870	1 520 331	578 461	6,4
Myyntituotot	530 036	314 000		314 000	602 070	288 070	13,6
Maksutuotot	165 490	205 000		205 000	133 675	-71 325	-19,2
Tuet ja avustukset	626 062	305 000		305 000	672 150	367 150	7,4
Vuokrat	100 410	107 870		107 870	103 463	-4 407	3,0
Muut toimintatuotot	6 441	10 000		10 000	8 973	-1 027	39,3
Käyttöom. myyntivoitot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	36 917 378	35 943 370	194 013	36 137 383	36 031 240	-106 143	-2,4
HENKILÖSTÖKULUT	19 755 568	19 093 805	194 013	19 287 818	19 411 666	123 848	-1,7
Asiakaspalvelujen ostot	1 163 475	1 083 000		1 083 000	1 240 379	157 379	6,6
Palvelujen ostot	6 192 903	6 734 288		6 734 288	6 044 759	-689 529	-2,4
Aineet ja tarvikkeet	685 710	653 855		653 855	710 112	56 257	3,6
Avustukset	23 483	22 500		22 500	32 300	9 800	37,5
Vuokrat	9 057 923	8 315 922		8 315 922	8 547 636	231 714	-5,6
Muut toimintakulut	38 316	40 000		40 000	44 389	4 389	15,8
TOIMINTAKATE	-35 488 939	-35 001 500	-194 013	-35 195 513	-34 510 909	684 604	-2,8
Suunnitelman mukaiset poistot	158 357	161 240		161 240	236 881	75 641	49,6
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-35 647 296	-35 162 740	-194 013	-35 356 753	-34 747 789	608 964	-2,5
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	1 278 397				1 189 125		-7,0

Kotikuntakorvausmenot toteutuivat n. 250 000 euroa odotettua pienempinä.

Kotikuntakorvaustulot (myyntituloissa) ylittyivät n. 250 000 euroa.

Koulukuljetuskustannukset ovat n. 340 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Teknisen keskuksen vuokrat ovat n. 220 000 euroa suuremmat kuin talousarviossa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	647 672	652 350	0	652 350	626 868	-25 482	-3,2
Myyntituotot	226 103	260 650		260 650	207 235	-53 415	-8,3
Maksutuotot	141 252	85 000		85 000	123 216	38 216	-12,8
Tuet ja avustukset	218 106	251 500		251 500	243 604	-7 896	11,7
Vuokrat	5 621	15 200		15 200	5 729	-9 471	1,9
Muut toimintatuotot	56 589	40 000		40 000	47 084	7 084	-16,8
Käyttöom. myyntivoitot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	3 996 719	4 336 522	-35 630	4 300 892	4 084 628	-216 264	2,2
HENKILÖSTÖKULUT	1 706 248	1 765 210	-35 630	1 729 580	1 706 754	-22 826	0,0
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	435 026	493 233		493 233	405 090	-88 143	-6,9
Aineet ja tarvikkeet	249 874	278 296		278 296	250 930	-27 366	0,4
Avustukset	268 543	273 500		273 500	267 859	-5 641	-0,3
Vuokrat	1 334 646	1 523 533		1 523 533	1 451 912	-71 621	8,8
Muut toimintakulut	2 382	2 750		2 750	2 083	-667	-12,6
TOIMINTAKATE	-3 349 047	-3 684 172	35 630	-3 648 542	-3 457 759	190 783	3,2
Suunnitelman mukaiset poistot	107 967	52 802		52 802	59 711	6 909	-44,7
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-3 457 014	-3 736 974	35 630	-3 701 344	-3 517 470	183 874	1,7
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	200 028				205 169		2,6

Tulosalueen henkilöstömenojen alitus on n. 23 000 euroa.

Teknisen keskuksen vuokrat ovat n. 71 000 euroa pienemmät kuin talousarviossa.

Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat n. 25 000 alle talousarvion.

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	22 959 162	23 264 943	-300 000	22 964 943	24 141 963	1 177 020	5,2
Myyntituotot	1 225 504	1 703 094	0	1 703 094	1 583 179	-119 915	29,2
Maksutuotot	2 278 566	1 726 835	-300 000	1 426 835	2 220 988	794 153	-2,5
Tuet ja avustukset	31 806	0	0	0	30 055	30 055	-5,5
Vuokrat	18 191 002	17 611 522	0	17 611 522	18 058 720	447 198	-0,7
Muut toimintatuotot	5 631	0	0	0	56 159	56 159	897,3
Käyttöom. myyntivoitot	945 779	2 000 000	0	2 000 000	1 987 515	-12 485	110,1
Valmistus omaan käyttöön	280 873	223 492	0	223 492	205 347	-18 145	-26,9
TOIMINTAKULUT	14 692 961	16 646 225	-132 602	16 513 623	15 083 855	-1 429 768	2,7
HENKILÖSTÖKULUT	4 095 111	3 976 052	-132 602	3 843 450	3 926 994	83 544	-4,1
Asiakaspalvelujen ostot	9 950	12 002	0	12 002	0	-12 002	-100,0
Palvelujen ostot	4 859 747	5 883 700	0	5 883 700	5 591 640	-292 060	15,1
Aineet ja tarvikkeet	3 636 472	4 603 013	0	4 603 013	3 632 231	-970 782	-0,1
Avustukset	174 581	221 992	0	221 992	161 615	-60 377	-7,4
Vuokrat	1 672 829	1 929 054	0	1 929 054	1 691 698	-237 356	1,1
Muut toimintakulut	244 272	20 412	0	20 412	79 678	59 266	-67,4
TOIMINTAKATE	8 266 201	6 618 718	-167 398	6 451 320	9 058 107	2 606 787	9,6
Suunnitelman mukaiset poistot	6 700 482	7 546 257	0	7 546 257	7 622 851	76 594	13,8
Satunnaiset tuotot	188 658	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	1 754 377	-927 539	-167 398	-1 094 937	1 435 256	2 530 193	-18,2
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot	0				0	0	
Vyörytysmenot	531 790				522 292	0	-1,8

Toimintakate ilman myyntivoittoja oli talousarviossa 4 451 320 euroa ja toteutuma 7 070 592 euroa. Toteuma oli siten 2 619 272 euroa talousarviota parempi.

Tukipalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	862	1 280	0	1 280	936	-345	8,5
Myyntituotot	862	1 280		1 280	936	-345	8,5
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset				0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	2 179 502	2 263 087	-35 583	2 227 504	2 084 469	-143 035	-4,4
HENKILÖSTÖKULUT	236 956	247 722	-35 583	212 139	191 982	-20 157	-19,0
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	1 913 711	1 930 697		1 930 697	1 865 552	-65 145	-2,5
Aineet ja tarvikkeet	1 714	2 200		2 200	1 606	-594	
Avustukset	10 147	60 000		60 000	0	-60 000	
Vuokrat	16 974	21 868		21 868	25 330	3 462	
Muut toimintakulut		600		600		-600	
TOIMINTAKATE	-2 178 640	-2 261 807	35 583	-2 226 224	-2 083 534	142 690	-4,4
Suunnitelman mukaiset poistot	3 589			0		0	
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-2 182 229	-2 261 807	35 583	-2 226 224	-2 083 534	142 690	-4,5
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	13 584				11 320		-16,7

Tukipalvelujen tulosalueen (tukipalvelut, palastustoimi) osalta toimintakate oli 142 690 euroa arvoitua parempi. Henkilöstökulujen alitus oli 20 157 euroa.

Palvelujen ostot: Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 1 832 035 euroa, joka alitti talousarvion 40 250 euroa.

Avustukset: vesihuoltoavustuksiin talousarviossa oli 60 000 euron määräraha, josta käytettiin 0 euroa.

Kunnallistekniset palvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	1 235 507	1 638 936	0	1 638 936	1 684 713	45 777	36,4
Myyntituotot	1 118 552	1 574 244		1 574 244	1 514 359	-59 885	35,4
Maksutuotot	640	1 200		1 200	320	-880	
Tuet ja avustukset	5 487			0	19 015	19 015	
Vuokrat	19 197			0	21 779	21 779	13,5
Muut toimintatuotot	5 004			0	54 172	54 172	982,7
Käyttöom. myyntivoitot	20 700			0	0	0	
Valmistus omaan käyttöön	65 927	63 492		63 492	75 068	11 576	13,9
TOIMINTAKULUT	3 442 802	3 792 693	-7 026	3 785 667	3 733 421	-52 246	8,4
HENKILÖSTÖKULUT	1 287 055	1 019 536	-7 026	1 012 510	1 272 361	259 851	-1,1
Asiakaspalvelujen ostot	9 950	12 002		12 002	12 002	-12 002	-100,0
Palvelujen ostot	1 025 354	1 458 398		1 458 398	997 811	-460 587	-2,7
Aineet ja tarvikkeet	652 475	729 013		729 013	938 104	209 091	43,8
Avustukset	130 434	131 992		131 992	131 615	-377	0,9
Vuokrat	330 144	441 752		441 752	387 438	-54 314	17,4
Muut toimintakulut	7 390			0	6 092	6 092	-17,6
TOIMINTAKATE	-2 207 296	-2 153 757	7 026	-2 146 731	-2 048 708	98 023	-7,2
Suunnitelman mukaiset poistot	2 021 513	2 541 107		2 541 107	2 365 583	-175 524	17,0
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-4 228 809	-4 694 864	7 026	-4 687 838	-4 414 291	273 547	4,4
<i>Laskennalliset erät</i>							
<i>Vyörytystulot</i>							
<i>Vyörytysmenot</i>	114 698				108 056		-5,8

Kunnallisteknisten palvelujen tulosalueen osalta toimintakate oli 98 023 euroa arvioitua parempi.

Muihin toimintatuottoihin sisältyy myyntivoittoja 41 450 euroa, joten sitovuustasolla toimintakate oli 56 573 euroa arvioitua parempi.

Palvelujen ostot: merkittävin säästö oli rakennusten ja alueiden rakentamisen kunnossapidossa.

Maankäyttöpalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	3 116 456	3 586 500	-300 000	3 286 500	4 145 597	859 097	33,0
Myyntituotot	25 041	29 000		29 000	25 065	-3 935	0,1
Maksutuotot	1 879 887	1 272 500	-300 000	972 500	1 841 053	868 553	-2,1
Tuet ja avustukset				0	0	0	
Vuokrat	286 050	285 000		285 000	291 964	6 964	2,1
Muut toimintatuotot	399			0	0	0	-100,0
Käyttöom. myyntivoitot	925 079	2 000 000		2 000 000	1 987 515	-12 485	
Valmistus omaan käyttöön				0	0	0	
TOIMINTAKULUT	1 232 339	1 362 158	-7 045	1 355 113	1 219 199	-135 914	-1,1
HENKILÖSTÖKULUT	909 304	900 448	-7 045	893 403	844 698	-48 705	-7,1
Asiakaspalvelujen ostot				0	0	0	
Palvelujen ostot	220 011	351 584		351 584	264 257	-87 327	20,1
Aineet ja tarvikkeet	17 512	28 100		28 100	10 902	-17 198	-37,7
Avustukset				0	0	0	
Vuokrat	43 548	81 026		81 026	88 979	7 953	104,3
Muut toimintakulut	41 963	1 000		1 000	10 363	9 363	-75,3
TOIMINTAKATE	1 884 117	2 224 342	-292 955	1 931 387	2 926 398	995 011	55,3
Suunnitelman mukaiset poistot	17 705	26 088		26 088	20 155	-5 933	13,8
Satunnaiset tuotot				0	0	0	
Satunnaiset kulut				0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	1 866 412	2 198 254	-292 955	1 905 299	2 906 244	1 000 945	55,7
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	65 596				65 548		-0,1

Talousarvion toimintakate ilman myyntivoittoja ja -tappiota on - 68 613 euroa, toteuma on 950 591 euroa eli 1 019 204 euroa parempi kuin talousarvio. Myyntivoittoja kirjattiin 1 987 515 euroa ja myyntitappioita 11 708 euroa.

Kaavoitussopimuksista tilinpäätöksen yhteydessä kirjattavat tulot maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista olivat talousarviossa arvioitu 850 000 euroa, tuloutettava määrä oli 1 757 613 euroa eli talousarvioon nähden tulojen ylitys oli 907 613 euroa. Tulot maankäyttösovimuksista tuloutetaan sitä mukaa kun kuluja syntyy yhdyskuntatekniikan rakentamisesta. Tuloutus tapahtuu tiettyyn maapalaan kohdistuvien menojen suhteessa eli tähän mennessä kertyneiden kulujen suhteessa koko arvioituun menoon.

Ympäristöpalvelut - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	444 127	506 705	0	506 705	382 850	-123 855	-13,8
Myyntituotot	37 290	53 570		53 570	3 235	-50 335	-91,3
Maksutuotot	398 038	453 135		453 135	379 616	-73 519	-4,6
Tuet ja avustukset	8 799			0		0	
Vuokrat				0		0	
Muut toimintatuotot				0		0	
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön				0		0	
TOIMINTAKULUT	1 170 488	1 265 211	3 492	1 268 703	1 193 332	-75 371	2,0
HENKILÖSTÖKULUT	550 993	555 455	3 492	558 947	551 526	-7 421	0,1
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	540 965	604 671		604 671	538 822	-65 849	-0,4
Aineet ja tarvikkeet	7 941	8 300		8 300	8 654	354	9,0
Avustukset	34 000	30 000		30 000	30 000	0	
Vuokrat	29 235	59 473		59 473	56 547	-2 926	93,4
Muut toimintakulut	7 353	7 312		7 312	7 783	471	5,8
TOIMINTAKATE	-726 361	-758 506	-3 492	-761 998	-810 481	-48 483	11,6
Suunnitelman mukaiset poistot				0		0	
Satunnaiset tuotot				0		0	
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-726 361	-758 506	-3 492	-761 998	-810 481	-48 483	11,6
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	38 313				37 671		-1,7

Ympäristöpalvelujen (rakennusvalvontapalvelut sekä ympäristön suojele- ja valvontapalvelut) osalta toimintakate oli 48 483 euroa arvioitua heikompi. Rakennusvalvontamaksut jäivät alle arvon noin 117 000 euroa. Kulut alittuivat 75 371 euroa.

Tilapalvelu - tulosalue

ULKOISET JA SISÄISET ERÄT	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
TOIMINTATUOTOT	18 162 210	17 531 522	0	17 531 522	17 927 867	396 345	-1,3
Myyntituotot	43 760	45 000		45 000	39 585	-5 415	-9,5
Maksutuotot				0		0	
Tuet ja avustukset	17 520			0	11 039	11 039	-37,0
Vuokrat	17 885 756	17 326 522		17 326 522	17 744 976	418 454	-0,8
Muut toimintatuotot	229			0	1 987	1 987	766,4
Käyttöom. myyntivoitot				0		0	
Valmistus omaan käyttöön	214 945	160 000		160 000	130 279	-29 721	-39,4
TOIMINTAKULUT	6 667 830	7 963 076	-86 440	7 876 636	6 853 435	-1 023 201	2,8
HENKILÖSTÖKULUT	1 110 802	1 252 891	-86 440	1 166 451	1 066 428	-100 023	-4,0
Asiakaspalvelujen ostot				0		0	
Palvelujen ostot	1 159 706	1 538 350		1 538 350	1 925 198	386 848	66,0
Aineet ja tarvikkeet	2 956 829	3 835 400		3 835 400	2 672 965	-1 162 435	-9,6
Avustukset				0		0	
Vuokrat	1 252 928	1 324 935		1 324 935	1 133 404	-191 531	-9,5
Muut toimintakulut	187 565	11 500		11 500	55 441	43 941	-70,4
TOIMINTAKATE	11 494 381	9 568 446	86 440	9 654 886	11 074 432	1 419 546	-3,7
Suunnitelman mukaiset poistot	4 657 675	4 979 062		4 979 062	5 237 113	258 051	12,4
Satunnaiset tuotot	188 658			0		0	-100,0
Satunnaiset kulut				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	7 025 364	4 589 384	86 440	4 675 824	5 837 318	1 161 494	-16,9
Laskennalliset erät							
Vyörytystulot							
Vyörytysmenot	299 599				299 697		0,0

Vuokratuotot ylittyivät noin 418 000 euroa.

Aineissa ja tarvikkeissa saavutettiin merkittävää säästöä pääasiassa hyvien sääolosuhteiden ja energian halpenemisen myötä. Henkilöstökulut alittuivat n. 100 000 euroa.

Palvelujen ostoon sisätty noin 675 000 euroa Nummelanharjun koulun purkukuluja, talousarviossa määräraha oli investoinneissa.

Kokonaisuutena tilapalvelun toimintakate oli 1 419 546 euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa arvioitiin.

Tilapalvelun taseyksikkö

Talousarvion toteutumisvertailu liikelaitoskaavalla

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	Toteutuma 31.12.2015	Poikkeama
Liikevaihto	17 947 265	17 371 522		17 371 522	17 797 588	426 066
Myyntituotot	43 310	45 000		45 000	39 585	-5 415
Tuet ja avustukset	17 970			0	11 039	11 039
Vuokrat	17 885 756	17 326 522		17 326 522	17 744 976	418 454
Muut tuotot	229			0	1 987	1 987
Valmistus omaan käyttöön	214 945	160 000		160 000	130 279	-29 721
Materiaalit ja palvelut	4 416 134	5 373 750		5 373 750	4 897 860	-475 890
Aineet ja tarvikkeet	2 956 829	3 835 400		3 835 400	2 672 965	-1 162 435
Palvelut	1 459 305	1 538 350		1 538 350	2 224 895	686 545
Henkilöstökulut	1 110 802	1 252 891	-86 440	1 166 451	1 066 428	-100 023
Poistot	4 657 675	4 979 062		4 979 062	5 237 113	258 051
Liiketoiminnan muut kulut	1 440 493	1 336 435		1 336 435	1 188 845	-147 591
Vuokrat	1 252 928	1 324 935		1 324 935	1 133 404	-191 531
Muut kulut	187 565	11 500		11 500	55 441	43 941
Liikelylijäämä	6 537 106	4 589 384	86 440	4 675 824	5 537 622	861 798
Rahoitustuotot ja -kulut	920 955	1 411 000	0	1 411 000	1 223 159	-187 841
Korkotuotot	43 487					0
Muille maksettu korkokulut	962 940	1 200 000		1 200 000	770 845	-429 155
Korvaus jäännöspääomasta	955	210 000		210 000	451 089	241 089
Muut rahoituskulut	547	1 000		1 000	1 224	224
Yli/alijäämä ennen satunnaisia eriä	5 616 151	3 178 384	86 440	3 264 824	4 314 463	1 049 639
Satunnaiset tuotot ja kulut	188 658					0
Yli/alijäämä ennen varauksia	5 804 809	3 178 384	86 440	3 264 824	4 314 463	1 049 639
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	189 199	189 199			189 199	189 199
Tilikauden yli-/alijäämä)	5 994 008	3 367 583	86 440	3 264 824	4 503 663	1 238 839

Toteutumasarakkeessa palvelujen ostoihin sisältyy hallintomenojen ja tukipalvelujen ostojen vyörytysten osuus tilapalvelun tulosalueelle, yht. 299 697 euroa.

Vihdin Vesihuoltolaitos

KÄYTTÖTALOUS	TP 2014	TA 2015 alkuperäinen	TA 2015 muutokset	TA 2015 muutettu	TOTEUTUMA 31.12.2015	POIKKEAMA	TP2014 TP2015, %
Tulot	4 021 065	4 117 000		4 117 000	4 156 082	39 082	3,4
Käyttömenot	2 174 775	2 228 000		2 228 000	2 336 784	108 784	7,4
Suunnitelman mukaiset poistot	962 697	1 100 000		1 100 000	1 004 921	-95 079	4,4
Liikelylijäämä	883 592	789 000		789 000	814 377	25 377	-7,8
Tilikauden ylijäämä	542 301	421 000		421 000	467 617	46 617	-13,8

Taloudellinen tavoite ylitettiin 46 617 euroa.

Käyttömenot ylittivät myyntitappiokirjauksen johdosta, ilman tätä käyttömenot olisivat alittuneet noin 74 000 euroa

Poistot olivat noin 95 000 arvioitua pienemmät

11.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointien määrärahojen sitovuustaso on talousarviossa määritelty toiminnoittain. Seuraavassa taulukossa investointien toteutuminen on esitetty valtuuston hyväksymien määrärahojen sitovuustasolla. Alkuperäisen talousarvion mukaan investointimäärärahat olivat 16,5 milj. euroa. Vuoden 2015 talousarviosta vähennettiin investointimäärärahoja yhteensä 880 000 euroa, joten investointimäärärahojen loppusumma oli 15,6 milj. euroa.

Useammalle vuodelle ajoittuvat investoinnit ovat määrärahojen kannalta ongelmallisia, koska hankkeen tarkkaa etenemistä ei useinkaan pysty arvioimaan talousarvion laadintavaiheessa. Tästä syystä tehtiin määrärahojen lisäyksiä ja vähennyksiä useisiin rakennuskohteisiin. Suurimmat muutokset olivat 1 695 000 euron vähennys kunnallistekniikan määrärahoihin ja miljoonan lisäys Nummelanharjun koulun II-vaiheeseen. Nummelanharjun koulu ei kuitenkaan edennyt syksyn arviotaan mukaan ja lisämäärärahaa ei olisi tarvittu. Kokonaisuutena valmistuneet ja vireillä olevat rakennushankkeet toteutuvat alle hankesuunnitelmien mukaisten kustannusarvioiden.

Investointien toteuma oli 13 082 989 euroa, joten investointimäärärahoja jäi käyttämättä lähes 2,6 miljoonaa euroa. Pääosin on kyse investointien siirtymisestä seuraavaan tai seuraaviin vuosiin. Pienessä määrin kyse oli hankkeiden toteutumisesta alle kustannusarvioiden.

Hallintokeskuksen keskitettyyn ATK hankintaan oli talousarviossa 400 000 euroa, toteuma oli 294 297 euroa. Hankinnat käsittivät lähes kokonaan koneita ja laitteita, mm. palvelimia uusittiin sekä koulujen TVT-hankkeen irtaimistoa. Hallintokeskuksen muuhun irtaimeseen omaisuuteen oli varattu 80 000 euroa, tämä ylittyi noin 20 000 eurolla. Asunto-osakkeista kunnalle tuli myyntituloja yhteensä 281 073 euroa, noin 81 000 yli arvioidun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle oli varattu 50 000 euroa Luontolan päiväkotitilojen ensikertaiseen kalustamiseen ja 65 000 muuhun irtaimistoon. Näistä käytettiin kokonaisuutena noin 63 000 euroa.

Kunnallistekniikan valtion toiminnoissa talousarvio oli määrärahamuutosten jälkeen 90 000 euroa, toteuma oli 71 990 euroa. Rahaa käytettiin tulevien vuosien hankkeiden suunnitteluun.

Kunnallistekniikan rakentamiseen oli talousarviossa 2 490 000 euroa, toteuma oli 1 752 925 euroa eli menot alittivat arvion noin 737 000 euroa. Viime vuodelta kesken jääneet Stenkullan kadut saatiin valmiiksi. Pajuniityn asuinalueen kaavakatuja rakentamista saatiin hankalista olosuhteista huolimatta toteutettua suunnitellussa laajuudessa. Koivissillan työpaikka-alueen rakentamista varten toteutettiin valmistelevia töitä kuten ilmalinjoiden siirto sekä puunkaadot. Katusuunnitelmat laadittiin ja hyväksyttiin keväällä sekä kilpailutus tehtiin loppuvuodesta.

Kunnallistekniikan irtaimen omaisuuden hankintaan oli varattu 95 000 euroa, toteutuma oli noin 125 000, mutta vaihdossa hyvitettyjen koneiden arvo huomioiden, nettomeno oli noin 84 000 euroa.

Kiinteän omaisuuden ostoon, raakamaanhankintaan ja katu- ja puistoalueiden lunastukseen oli talousarviossa 1 300 000 euroa, toteutuma oli noin 1 283 000. Maankäyttö sopimusten perusteella kunnalle luovutettiin maata noin 1 230 000 euron arvosta, joten varsinaisia ostoja oli vain noin 54 000 euron arvosta.

Kiinteän omaisuuden sekä tonttien ja rakennettujen kiinteistöjen myyntituloihin oli talousarvioon merkitty 2 300 000 euroa. Myyntitulot olivat 2 332 000 euroa.

Tilapalvelun uudisrakentamiseen oli varattu 6,5 milj. euroa, toteutuma oli 5,2 milj. euroa. Suurin hanke on Nummelanharjun koulun II-vaihe, jonka toteutuma oli 4,7 milj. euroa. Hankkeeseen varattusta määrärahasta jäi käyttämättä 1,3 miljoonaa, tästä kuitenkin miljoona tarvitaan lisämäärärahaa vuodelle 2016. Nummelanharjun koulun II-vaiheeseen kirjattiin valtionavustusta kustannusten suhteessa 750 000 euroa. Haimoon koulun ja päiväkodin valmistuminen viivästyi viime vuonna ja sen viimeiset maksuerät maksettiin vuoden 2015 puolella.

Rakennusten peruskorjauksiin oli varattu 2,3 milj. euroa, tämä käytettiin lähes kokonaan. Suurin kohde oli Nummelan vanhan koulun peruskorjaus. Hankkeelle kirjattiin valtionavusta 180 000 euroa, sama summa kirjattiin myös edelliselle vuodelle.

Vesihuoltolaitoksen investointeihin oli varattu 2 173 000 miljoonaa euroa, toteutuma oli 1 950 000 euroa. Investointimäärärahojen toteutuminen ilmenee alla olevasta taulukosta.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2015

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
HALLINTOKESKUS						
Aineeton käyttöomaisuus						
Muiden osakkeiden osto	Menot					
Asunto-osakkeiden myynti	Tulot	-200 000		-200 000		200 000
	Netto	-200 000		-200 000		200 000
Pysyvien vastaavien arvopaperihankinnat						
	Menot					
	Tulot				-281 073	-281 073
	Netto				-281 073	-281 073
Irtain omaisuus						
ATK-hankinnat						
Keskitetty ATK-hankinta/Hallintokeskus						
Päivähoidon mobiilikirjaus ja sähkö. asiointi						
Kirjaston ATK-hankinnat						
Koulujen tvf-hanke	Menot	600 000	-200 000	400 000	294 297	-105 703
	Tulot					
	Netto	600 000	-200 000	400 000	294 297	-105 703
Muu irtain omaisuus						
Ateria ja puhdistuksen irtaimen omaisuuden hankinta						
	Menot	80 000		80 000	69 979	-10 021
	Tulot					
	Netto	80 000		80 000	69 979	-10 021
Hallintokeskuksen irtaimen omaisuuden hankinta						
	Menot	0		0	30 887	30 887
	Tulot					
	Netto	0		0	30 887	30 887

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
SIVISTYSKESKUS						
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA						
Ensikertainen kalustaminen						
Nummensejän pk (Luontolan toimipiste)						
	Menot	50 000		50 000	51 113	1 113
	Tulot					
	Netto	50 000		50 000	51 113	1 113
Muu irtain omaisuus						
	Varhaiskasvatus	15 000		15 000	8 435	-6 565
	Perusopetuksen yhteiset	50 000		50 000	3 235	-46 765
	Koulutuksen ja varh.kasv.					
	irt. omaisuuden hankinnat	65 000		65 000	11 670	-53 330
	Menot	65 000		65 000	11 670	-53 330
	Tulot					
	Netto	65 000		65 000	11 670	-53 330
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖKESKUS						
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Valtion toiminnot						
	Kunnan osuudet valtion	200 000	-110 000	90 000	71 990	-18 010
	investointihankkeisiin	-60 000		-60 000		60 000
	Tulot	-60 000		-60 000		60 000
	Netto	140 000	-110 000	30 000	71 990	41 990

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
Kunnallistekniikan rakentaminen						
	Menot	4 185 000	-1 695 000	2 490 000	1 752 925	-737 075
	Tulot	-240 000		-240 000	-31 887	
	Netto	3 945 000	-1 695 000	2 250 000	1 721 038	-528 962
Liikunta-alueiden rakentaminen						
	Menot	90 000	-60 000	30 000	109	-29 891
	Tulot					
	Netto	90 000	-60 000	30 000	109	-29 891
Muu irtain omaisuus						
Kunnallistekniikan	Menot	95 000		95 000	125 205	30 205
irtaimen omaisuuden hankinta	Tulot				-41 450	-41 450
	Netto	95 000		95 000	83 755	-11 245
Kiinteä omaisuus						
Maa-alueet						
Kiinteän omaisuuden osto	Menot	1 000 000	300 000	1 300 000	1 282 638	-17 362
Kiinteän omaisuuden myynti	Tulot	-2 800 000	-500 000	-2 300 000	-2 331 813	-31 813
	Netto	-1 800 000	-200 000	-1 000 000	-1 049 174	-49 174
Kiinteä omaisuus						
Kiinteistöjen liittymismaksut	Menot	0		0	8 952	
	Tulot	0		0		
	Netto	0		0	8 952	
TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ						
Talonrakennus						
Uudisrakentaminen						
Haimoon koulu ja päiväkot		0	495 000	495 000	497 033	2 033
Nummelanharjun koul. II-vaihe+liik.salin rak.		5 000 000	1 000 000	6 000 000	4 659 215	-1 340 785
Valtionosuus			600 000	-600 000	-750 000	-150 000
Etelä-Nummelan koulukeskuksen suunnittelu		100 000	-90 000	10 000	9 853	-147
Vihdin yhteiskoulu ja lähiliikuntap. suunn ja rak.		250 000	-210 000	40 000	28 917	-11 083
Uudisrakentaminen yhteensä	Menot	5 350 000	1 195 000	6 545 000	5 195 018	-1 349 982
	Tulot	0	600 000	-600 000	-750 000	-150 000
	Netto	5 350 000	1 795 000	5 945 000	4 445 018	-1 499 982

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvion muutokset	Muutettu talousarvio	Toteu- tuma	Poikkeama
Perusparannus ja muutos						
Liikuntarak perusparannus (Uimahalli)		120 000	15 000	135 000	54 731	-80 269
Valtionosuus					-75 000	-75 000
Nummelan vanhan koulun peruskorjaus		1 000 000	300 000	1 300 000	1 281 245	-18 755
Valtionosuus		-360 000	-180 000	-180 000	-180 000	
Kalustaminen		150 000		150 000	149 649	-351
Talotekniikka/sisäilmakorjaukset					152 034	152 034
Turvallisuus/paloturvallisuuskorjaukset					14 900	14 900
Karviainen (Nummelan ja kk:n terveysasemat)		500 000	-400 000	100 000	86 154	-13 846
Käyttäjien tilamuutoksia/toiminnan tehostaminen					45 243	45 243
Kiinteistöjen suunnitelmalliset pienkorjaukset		730 000	-100 000	630 000	196 194	-433 806
Kiinteistöjen suunnittelemattomat pienkorjaukset					257 811	257 811
Perusparannus yhteensä	Menot	2 500 000	-185 000	2 315 000	2 237 961	-77 039
	Tulot	-360 000	-180 000	-180 000	-255 000	
	Netto	2 140 000	-365 000	2 135 000	1 982 961	-152 039
Muu irtain omaisuus						
Rakennusautomaation ja turvajärj. uusiminen	Menot	125 000	-125 000	0		
	Tulot	0		0	0	
	Netto	125 000	-125 000	0	0	
TILAPALVELUN TASEYKSIKKÖ YHTEENSÄ						
	Menot	7 975 000	885 000	8 860 000	7 432 979	-1 427 021
	Tulot	-360 000	420 000	-780 000	-1 005 000	-225 000
	Netto	7 615 000	1 305 000	8 080 000	6 427 979	-1 652 021
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
	Menot	14 340 000	-880 000	13 460 000	11 132 744	-2 327 256
	Tulot	-3 660 000	-80 000	-3 580 000	-3 691 223	-111 223
	Netto	10 680 000	-800 000	9 880 000	7 441 521	-2 438 479
VIHDIN VESI -LIKELAITOS						
	Menot	2 173 000		2 173 000	1 950 246	-222 754
	Tulot					
	Netto	2 173 000		2 173 000	1 950 246	-222 754

11.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoituslaskelmasta näkyy selvästi talousarviota parempi vuosikate. Tulorahoituksen korjauserien jälkeen rahavirta oli 5,9 milj. euroa, joka on 1,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Investoinnit jäivät 2,6 miljoonaa alle talousarvion. Toiminnan ja investointien rahavirta oli -3,5 milj. euroa, kun se talousarviossa oli -9,9 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 11,2 milj. euroa, uusia pitkäaikaisia lainoja nostettiin 30 miljoonaa. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni edellisvuoden lopusta 22 milj. euroa ja tilapäislainaa oli vuoden 2015 lopussa 12 milj. euroa. Lainakanta väheni n. 3,2 milj. euroa. Asukasta kohden lainaa oli vuoden loppuessa 2 822 euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti oli edellisvuotta parempi, 65,6 prosenttia, Investointeja oli noin 6,4 miljoonaa vähemmän kuin edellisvuonna. Lainanhoitokate, joka kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman maksuun, on edelleen erittäin huonolla tasolla. Lainanhoitokate on yksi tärkeimmistä velkaisuuden asteen mittareista. Kun lainanhoitokate on alle yhden, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa. Tunnusluvun arvoa yli 2 pidetään hyvänä ja arvoa 1-2 tyydyttävänä. Vihdissä lainanhoitokate vuonna 2015 oli 0,74.

Rahavarat vähenivät talousarviovuoden aikana 4,1 miljoonaa euroa, talousarvion mukaan vähenys oli noin 1,1 miljoonaa euroa.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2015

1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
MUKANA VIHDIRIN VESI					
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	6 108	-1 813	4 295	7 905	3 610
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-2 160		-2 160	-2 032	128
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-16 513	880	-15 633	-13 083	2 550
Rahoitusosuudet investointeihin	660	420	1 080	1 037	-43
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 000	-500	2 500	2 674	174
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 905	-1 013	-9 918	-3 499	6 419
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	-45	-45
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	1	1
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 000	0	35 000	30 000	-5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 170	0	-11 170	-11 175	-5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 600	0	-15 600	-22 000	-6 400
Oman pääoman muutokset		0	0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset	620	0	620	2 602	1 982
Rahavarojen muutos	-55	-1 013	-1 068	-4 116	-3 048

Toteutuma -sarakkeen luvut ovat tilinpäätöksen mukaisesti. Siinä on eliminoitu kunnan ja liikelaitoksen väliset erät.

Vihdin kunta

Tilinpäätöslaskelmat 2015

Sisällysluettelo

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	1
TULOSLASKELMAT	4
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos yhdistetty tuloslaskelma	4
RAHOITUSLASKELMAT	5
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos	5
TASELASKELMAT	6
Vihdin kunta ja Vihdin vesihuoltolaitos yhdistetty tase	6
Vihdin kunnan konsernin tuloslaskelma	8
Vihdin kunnan konsernin rahoituslaskelma	9
Vihdin kunnan konsernin tase	10
LIITETIEDOT	12
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	13
Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	13
Pysyvien vastaavien arvostamisperiaatteet ja -menetelmät	13
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	13
Konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuus	14
Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus päättyneen tilikauden tietoihin	14
Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset	15
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	15
Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	15
Verotulojen erittely	16
Valtionosuuksien erittely	16
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	16
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä	16
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä	17
Pakollisten varausten muutokset	17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	18
Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot osuuksissa muissa yrityksissä (olennaiset)	18
TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	18
Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritykset	18
Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikuttaisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltyinä	19
Maa- ja vesialueet erittely	19
Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	20
Saamisten erittely	20
Pitkä- ja lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	21
Rahoitusarvopaperien jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus	21

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	22
Oman pääoman erittely	22
Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat	22
Pakolliset varaukset	23
Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista	23
Sekkilimiitti	23
Muut velat erittely	24
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	24
Huollettavien varat	24
Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus	24
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	25
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	25
Vakuudet	25
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma	25
Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	25
Muut kunnan antamat vastuusitoumukset	26
Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt	26
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	27
Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	27
Kunnan tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	27
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	28
Tilintarkastajan palkkiot	28
LUETTELOT JA SELVITYKSET	29
Tositelajit	30
Käytetyt tilikirjat 2015	31
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	32
ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	34

Tuloslaskelma

VIHDIN KUNTA JA LIIKELAITOS YHDISTETTY TULOSLASKELMA

	Vuosi 2015 Euro	Vuosi 2014 Euro	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 742 956,56	6 752 793,94	6 787 857,50	6 429 296,48
Maksutuotot	5 081 644,13	5 185 729,56	5 016 136,79	4 951 553,11
Tuet ja avustukset	3 083 522,31	2 948 873,39	2 708 848,34	2 474 140,22
Muut tuotot	5 509 733,35	4 230 189,24	4 873 538,34	4 531 510,54
	20 417 856,35	19 117 586,13	19 386 380,97	18 386 500,35
Valmistus omaan käyttöön	205 346,93	280 872,60	240 601,93	221 116,49
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-35 622 357,82	-36 356 270,52	-37 084 801,91	-35 614 778,96
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-9 312 542,59	-9 519 844,25	-9 497 993,19	-9 094 867,19
Muut henkilösivukulut	-2 038 470,47	-2 092 645,96	-2 172 370,93	-2 182 130,85
Palvelujen ostot	-93 729 080,85	-91 827 619,34	-89 635 572,58	-83 406 918,62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 376 748,43	-7 170 559,53	-7 849 385,65	-8 015 042,48
Avustukset	-5 307 219,99	-4 114 912,42	-4 321 150,04	-4 442 110,38
Muut toimintakulut	-1 582 208,82	-1 667 709,59	-1 515 727,74	-1 223 057,14
	-154 968 628,97	-152 749 561,61	-152 077 002,04	-143 978 905,62
Toimintakate	-134 345 425,69	-133 351 102,88	-132 450 019,14	-125 371 288,78
Verotulot	119 853 844,92	118 451 397,78	114 135 352,15	106 355 027,93
Valtionosuudet	22 890 994,00	23 768 050,00	24 532 762,00	24 302 589,00
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Korkotuotot	28 552,24	19 865,43	27 670,10	42 052,04
Muut rahoitustuotot	462 940,14	385 195,14	545 680,22	530 984,81
Korkokulut	-826 440,56	-1 145 378,71	-1 345 279,66	-1 674 804,20
Muut rahoituskulut	-159 058,99	-155 489,27	-94 742,75	-66 658,01
	142 250 831,75	141 323 640,37	137 801 442,06	129 489 191,57
Vuosikate	7 905 406,06	7 972 537,49	5 351 422,92	4 117 902,79
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 348 184,56	-8 300 049,03	-8 121 899,04	-7 928 344,85
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	-9 348 184,56	-8 300 049,03	-8 121 899,04	-7 928 344,85
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	0,00	188 658,03	415 862,34	0,00
	0,00	188 658,03	415 862,34	0,00
Tilikauden tulos	-1 442 778,50	-138 853,51	-2 354 613,78	-3 810 442,06
Poistoeron lisäys(-) tai väh (+)	189 587,16	189 587,16	189 587,16	189 587,16
Varausten lisäys(-) tai väh (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
	189 587,16	189 587,16	189 587,16	189 587,16
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	-1 253 191,34	50 733,65	-2 165 026,62	-3 620 854,90

Rahoituslaskelma

VIHDIN KUNTA

RAHOITUSLASKELMA

Vihdin kunta ja vesihuoltolaitos	Vuosi 2015		Vuosi 2014	
	Euro		Euro	
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	7 905 406,06		7 972 537,49	
Satunnaiset erät	0,00		188 658,03	
Tulorahoituksen korjauserät	-2 032 109,41	5 873 296,65	-1 165 733,20	6 995 462,32
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-13 082 988,41		-19 389 054,52	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 036 886,60		1 062 967,14	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 674 336,01	-9 371 765,80	1 592 372,00	-16 733 715,38
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 498 469,15		-9 738 253,06
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-45 932,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	840,94	-45 091,06	840,94	840,94
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 174 722,67		-10 174 722,67	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 000 000,00	-3 174 722,67	18 000 000,00	7 825 277,33
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-21 223,87		10 754,83	
Vaihto-omaisuuden muutos	27 786,91		47 111,02	
Saamisten muutos (lis-, väh+)	1 002 304,21		1 044 395,22	
Palautuskelpoisten liittymismaksujen lisäys	329 965,82		454 083,39	
Korottomien velkojen muutos (lis+, väh-)	1 263 089,19	2 601 922,26	-625 615,29	930 729,17
Rahoituksen rahavirta		-617 891,47		8 756 847,44
Rahavarojen muutos		-4 116 360,62		-981 405,62
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 765 531,82		6 881 892,44	
Rahavarat 1.1.	6 881 892,44	-4 116 360,62	7 863 298,06	-981 405,62
		0,00		0,00

Taselaskelma

VIHDIN KUNTA JA LIIKELAITOS

TASE

	Vuosi 2015 Euro	Vuosi 2014 Euro	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	34 893,37	23 979,40	30 943,16	44 191,32
Muut pitkävaikutteiset menot	613 454,55	1 636 805,33	949 726,96	1 425 088,33
	<u>648 347,92</u>	<u>1 660 784,73</u>	<u>980 670,12</u>	<u>1 469 279,65</u>
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	32 009 164,54	31 124 519,95	27 322 134,04	26 462 233,31
Rakennukset	71 160 871,43	67 749 087,28	65 799 425,05	69 623 734,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 738 030,21	24 509 071,32	23 270 235,12	23 282 309,27
Koneet ja kalusto	1 730 656,59	1 844 701,44	930 600,83	1 023 927,65
Ennakkomaks.ja keskener.hankinnat	13 939 721,46	13 240 526,52	12 032 796,63	6 012 949,22
	<u>141 578 444,23</u>	<u>138 467 906,51</u>	<u>129 355 191,67</u>	<u>126 405 153,96</u>
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	20 461 094,11	20 503 504,37	20 695 764,36	21 189 034,72
Lainasaamiset	2 522,82	3 363,76	4 204,70	5 045,64
Muut saamiset	199 113,97	153 181,97	153 181,97	153 181,97
	<u>20 662 730,90</u>	<u>20 660 050,10</u>	<u>20 853 151,03</u>	<u>21 347 262,33</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	28 085,97	8 628,08	645 680,08	666 930,31
Muut toimeksiantojen varat	28 868,06	69 178,34	110 292,94	150 943,75
	<u>56 954,03</u>	<u>77 806,42</u>	<u>755 973,02</u>	<u>817 874,06</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	174 216,00	202 002,91	249 113,93	293 505,33
	<u>174 216,00</u>	<u>202 002,91</u>	<u>249 113,93</u>	<u>293 505,33</u>
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	405 000,00	270 000,00	270 000,00	295 841,44
Muut saamiset	255 142,00	460 283,00	665 424,00	870 565,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 425 185,54	1 520 344,81	1 849 380,76	2 051 973,45
Lainasaamiset	1 305,33	707,35	0,00	1 150,62
Muut saamiset	1 219 755,72	1 811 844,72	964 777,98	1 209 565,57
Siirtosaamiset	139 071,64	384 584,56	1 742 576,92	151 176,16
	<u>3 445 460,23</u>	<u>4 447 764,44</u>	<u>5 492 159,66</u>	<u>4 580 272,24</u>
Rahoitusomaisuusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	9 649,20	9 649,20	9 649,20	9 649,20
Joukkovelkakirjalainasaamiset	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
	<u>850 588,84</u>	<u>850 588,84</u>	<u>850 588,84</u>	<u>850 588,84</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1 914 942,98	6 031 303,60	7 012 709,22	4 613 692,80
VASTAAVAA YHTEENSÄ	169 331 685,13	172 398 207,55	165 549 557,49	160 377 629,21

	Vuosi 2015 Euro	Vuosi 2014 Euro	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Arvonkorotusrahasto	32 745,77	32 745,77	31 575,86	31 575,86
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	10 667 679,55	10 616 945,90	12 781 972,52	16 151 214,24
Tilikauden yli- / alijäämä	-1 253 191,34	50 733,65	-2 165 026,62	-3 620 854,90
	<u>60 439 860,32</u>	<u>61 693 051,66</u>	<u>61 641 148,10</u>	<u>63 554 561,54</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	3 238 715,91	3 428 303,07	3 617 890,23	3 807 477,39
	<u>3 238 715,91</u>	<u>3 428 303,07</u>	<u>3 617 890,23</u>	<u>3 807 477,39</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiantojen pääomat	1 766,01	3 531,99	629 829,16	647 135,90
Muut toimeksiantojen pääomat	28 868,06	69 178,34	110 292,94	150 943,75
	<u>30 634,07</u>	<u>72 710,33</u>	<u>740 122,10</u>	<u>798 079,65</u>
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 137 752,29	40 607 218,96	50 776 685,63	60 946 151,65
Lainat julkisyhteisöiltä	10 509,96	15 765,96	21 021,96	26 277,96
Saadut ennakot	2 613 230,04	2 461 996,48	1 138 637,54	1 318 716,56
Muut velat	8 413 912,01	8 083 946,19	7 629 862,80	7 200 299,11
	<u>69 175 404,30</u>	<u>51 168 927,59</u>	<u>59 566 207,93</u>	<u>69 491 445,28</u>
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	12 000 000,00	34 000 000,00	16 000 000,00	1 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 469 466,67	10 169 466,67	10 169 466,67	10 169 466,67
Lainat julkisyhteisöiltä	5 256,00	5 256,00	5 256,00	5 256,00
Saadut ennakot	674 308,50	792 736,29	246 661,05	718 631,60
Ostovelat	4 938 060,77	3 423 591,32	4 404 120,11	2 984 349,83
Muut velat	1 111 280,55	1 140 861,85	1 102 937,22	1 049 050,72
Siirtovelat	6 248 698,04	6 503 302,77	8 055 748,08	6 799 310,53
	<u>36 447 070,53</u>	<u>56 035 214,90</u>	<u>39 984 189,13</u>	<u>22 726 065,35</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	169 331 685,13	172 398 207,55	165 549 557,49	160 377 629,21

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	Vuosi 2015	Vuosi 2014
Toimintatuotot	93 052 601,50	89 259 550,85
Toimintakulut	-228 504 436,26	-224 581 485,14
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-7 841,42	34 665,86
Toimintakate	-135 459 676,18	-135 287 268,43
Verotulot	119 853 844,92	118 451 397,78
Valtionosuudet	29 468 111,96	30 473 473,18
Rahoitustuotot ja kulut:		
Korkotuotot	64 767,92	66 276,38
Muut rahoitustuotot	419 397,80	368 490,68
Korkokulut	-926 944,11	-1 244 691,70
Muut rahoituskulut	-351 925,47	-412 359,30
Vuosikate	13 067 576,84	12 415 318,59
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 573 775,95	-11 393 845,49
Arvonalentumiset	0,00	-4 527,67
Satunnaiset tuotot	0,00	189 163,27
Tilikauden tulos	493 800,89	1 206 108,70
Tilinpäätössiirrot	-734,61	-214,95
Tilikauden verot	-57 009,88	-91 158,87
Laskennalliset verot	2 457,78	-2 461,21
Vähemmistöosuudet	-69 791,12	-94 134,12
Tilikauden yli-/alijäämä	368 723,06	1 018 139,55

VIHDIN KUNNAN KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	Vuosi 2015	Vuosi 2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 067 576,85	12 415 318,59
Satunnaiset erät	0,00	189 163,27
Tilikauden verot	-57 009,88	-91 158,88
Tulorahoituksen korjauserät	-2 091 647,06	-1 037 867,97
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 056 488,43	-23 862 993,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 055 229,46	1 064 287,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 105 161,12	1 621 192,32
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 977 177,94	-9 702 058,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	20 664,77	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	7 592,24
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	31 026 345,24	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 677 043,52	-10 347 761,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 000 000,00	18 000 000,00
Oman pääoman muutokset	-470 352,33	-48 860,20
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-36 961,66	54 841,80
Vaihto-omaisuuden muutos	-55 242,27	101 938,10
Saamisten muutos	770 844,72	649 216,04
Korottomien velkojen muutos	1 543 576,45	1 538 548,80
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	2 222 217,24	2 344 544,74
Rahoituksen rahavirta	-878 168,60	9 955 515,77
Rahavarojen muutos	-2 855 346,54	253 457,51
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 774 116,39	18 629 462,93
Rahavarat 1.1.	18 629 462,93	18 376 005,42
	-2 855 346,54	253 457,51
	0,00	0,00

Vihdin kunnan konsernin tase

KONSERNITASE

	Vuosi 2015 Euro	Vuosi 2014 Euro	Vuosi 2013 Euro	Vuosi 2012 Euro
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	125 681,24	216 816,27	111 037,61	164 931,92
Muut pitkävaikutteiset menot	1 447 485,35	2 528 673,91	1 822 104,48	2 345 811,12
Ennakkomaksut	3 418,04	0,00	8 394,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 576 584,63	2 745 490,18	1 941 536,09	2 510 743,04
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	32 744 446,42	31 913 086,49	28 117 643,07	27 230 342,88
Rakennukset	93 471 945,30	87 052 057,85	85 312 099,11	88 345 497,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 600 725,14	24 750 050,58	23 534 029,44	23 564 832,38
Koneet ja kalusto	4 685 060,64	4 570 390,50	3 389 189,70	3 457 319,61
Muut aineelliset hyödykkeet	65 916,52	21 235,10	20 562,40	17 313,44
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 223 239,08	17 626 662,27	15 497 576,77	8 038 124,45
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	169 791 333,10	165 933 482,79	155 871 100,49	150 653 430,02
Sijoitukset				
Osakkuusyhteisöosuudet	331 121,58	326 973,25	1 253,59	286 467,32
Muut osakkeet ja osuudet	5 768 357,15	5 833 307,32	6 157 590,79	6 100 734,46
Muut lainasaamiset	3 917,46	4 811,07	14 144,47	15 143,33
Muut saamiset	4 796,48	24 567,64	22 826,48	32 532,92
Sijoitukset yhteensä	6 108 192,67	6 189 659,28	6 195 815,33	6 434 878,03
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	177 476 110,40	174 868 632,25	164 008 451,91	159 599 051,09
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	62 456,61	60 339,29	706 488,31	753 538,32
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	147 939,92	101 318,65	89 083,50	232 000,97
Muut toimeksiantojen varat	29 382,44	74 119,87	120 516,39	2 411,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	239 778,97	235 777,81	916 088,20	987 950,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	631 397,84	685 157,48	635 822,83	746 991,11
Keskeneräiset tuotteet	354 776,48	356 130,42	303 607,16	307 119,05
Muu vaihto-omaisuus	1 212,66	1 341,35	1 261,15	1 000,44
Vaihto-omaisuus yhteensä	987 386,98	1 042 629,25	940 691,14	1 055 110,60
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	405 000,00	270 000,00	274 354,48	295 841,44
Lainasaamiset	20 000,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	349 133,70	530 184,16	679 607,89	900 445,16
Siirtosaamiset	0,00	0,00	11 256,83	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	774 133,70	800 184,16	965 219,20	1 196 286,60
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	4 942 518,86	4 676 770,38	5 768 563,63	4 919 043,74
Lainasaamiset	4 338,48	707,35	0,00	1 150,62
Muut saamiset	2 166 530,54	2 804 615,19	2 156 460,98	2 727 714,17
Siirtosaamiset	833 681,23	1 209 770,46	1 251 019,76	944 486,66
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 947 069,11	8 691 863,38	9 176 044,37	8 592 395,19
Saamiset yhteensä	8 721 202,81	9 492 047,54	10 141 263,57	9 788 681,79
Rahoitusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	12 343,05	12 343,05	12 343,05	12 343,70
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 473 533,70	2 261 193,44	2 167 204,21	1 575 285,78
Joukkovelkakirjalainasaamiset	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 326 816,39	3 114 476,13	3 020 486,90	2 428 569,12
Rahat ja pankkisaamiset	12 447 299,99	15 514 986,80	15 355 518,52	14 564 843,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	25 482 706,17	29 164 139,72	29 457 960,13	27 837 205,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	203 198 595,54	204 268 549,78	194 382 500,24	188 424 206,95

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Arvonkorotusrahasto	182 745,77	182 745,77	181 575,86	181 575,86
Muut omat rahastot	843 551,43	843 061,68	842 515,37	842 038,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 042 796,60	17 975 540,25	14 233 337,98	17 402 520,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	368 723,06	1 018 140,00	-1 632 612,44	-4 067 577,48
OMA PÄÄOMAYHTEENSÄ	71 430 443,20	71 012 114,04	64 617 443,11	65 351 184,19

VÄHEMMISTÖOSUUKSET

1 005 169,34	935 133,38	840 814,76	773 430,41
---------------------	-------------------	-------------------	-------------------

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	0,00	0,00	4 343 591,89	4 546 932,01
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	1 466 325,30	967 418,42
Yhteensä	0,00	0,00	5 809 917,19	5 514 350,43

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	31 377,60	48 506,70	48 506,70	53 520,86
Muut pakolliset varaukset	1 057 304,58	1 069 687,61	866 328,97	747 269,16
Pakolliset varaukset yhteensä	1 088 682,18	1 118 194,31	914 835,67	800 790,02

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	36 136,65	55 377,39	690 004,82	733 839,82
Lahjoitusrahastojen pääomat	146 223,42	99 603,39	95 391,66	230 289,38
Muut toimeksiantojen pääomat	92 181,56	152 521,38	147 574,26	41 764,27
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	274 541,63	307 502,16	932 970,74	1 005 893,47

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 255 166,40	47 129 936,30	57 399 489,02	68 029 162,26
Lainat julkisyhteisöiltä	10 509,96	23 651,57	21 021,96	47 396,83
Lainat muilta luotonantajilta	7 885,61	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	2 621 025,13	2 478 091,57	1 154 752,66	1 356 170,18
Muut velat	9 976 470,13	9 524 877,15	9 106 613,58	8 626 356,03
Siirtovelat	29 428,20			
Laskennalliset verovelat	49 574,47	438 299,33		
Pitkäaikainen yhteensä	77 950 059,90	59 594 855,92	67 681 877,22	78 059 085,30

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	12 000 000,00	34 000 000,00	16 000 000,00	1 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 900 199,88	10 670 872,26	10 751 710,16	10 729 437,01
Lainat julkisyhteisöiltä	5 256,00	5 256,00	5 256,00	5 697,19
Saadut ennakot	1 044 745,28	1 259 235,61	517 588,62	910 637,48
Ostovelat	9 408 146,77	8 544 601,76	8 993 749,98	7 403 252,44
Muut velat	2 358 689,96	2 211 734,41	2 274 903,36	2 217 920,43
Siirtovelat	14 732 661,40	14 609 049,93	15 041 433,43	14 652 528,58

Lyhytaikainen yhteensä

51 449 699,29	71 300 749,97	53 584 641,55	36 919 473,13
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

129 399 759,19	130 895 605,89	121 266 518,77	114 978 558,43
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

203 198 595,54	204 268 549,78	194 382 500,24	188 424 206,95
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Liitetiedot 2015

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostamisperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistomenetelmä on tasapoisto.

Pysyvien vastaavien arvostamisessa noudatetaan voimassa olevaa kunnanvaltuuston 10.12.2012 vahvistamaa poistosuunnitelmaa (ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta noudatetaan kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymää poistosuunnitelmia) ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista 15.11.2011.

Pysyvien vastaavien sijoitusten arvostaminen

Pysyvien vastaavien sijoitusten erät on arvostettu hankintamenoon tai alempaan käypään arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Kunnalla on vaihto-omaisuutta: lämmitykseen tarvittava polttoaine ja toimistotarvikevarasto omassa käytössä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuudessa olevat sijoitukset on arvostettu hankintahintaisina tai alempaan käypään arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kunnalla ei ole johdannaisia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusosuudet on vähennetty ao. hyödykkeen hankintamenoista.

Maankäyttösopimukseen liittyvä tuloutusmenettely

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maanomistajalla on velvollisuus osallistua asemakaavoituksen ja asemakaavan toteuttamiskustannuksiin. Maankäyttösopimuksella sovitaan maanomistajan osallistumisesta em. kustannuksiin luovuttamalla kunnalle kustannusten korvauksena määräala. Määräalan hallinta- ja omistusoikeus siirtyy kunnalle, kun kaupan hyväksymistä koskeva kunnan päätös ja sopimusalueen asemakaavan hyväksymispäätös ovat saaneet lainvoiman.

Maanomistajan käyttöomaisuuden luovutuksena suorittama maksu merkitään kunnan taseen eriin *Maa- ja vesialueet* ja *Saadut ennakot* sinä tilikautena, jolloin määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy kunnalle. Ennakkomaksu tuloutetaan tuloslaskelman maksutuottoihin tilikausittain toteutuneiden kaavoitus- ja rakentamiskustannusten kertymän suhteessa kokonaismäärästä, mihin kunta on maankäyttösopimuksessa sitoutunut. (Kilan kuntajaosto, lausunto 67 /22.2.2005)

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Vuoden 2015 konsernitilinpäätös on laadittu uusien laadintaohjeiden mukaan ja vuoden 2014 vertailutiedot ja tunnusluvut on korjattu.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämistä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Kuntayhtymäosuudet

Perusturvakuntayhtymä Karviainen ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhti on yhdistelty vuodesta 2009 alkaen konsernitilinpäätökseen. Kuntayhtymän ja liikelaitoskuntayhtymän osalta varsinainen toiminta on alkanut 1.1.2009. Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin liiketoiminta on siirretty Kunnan Taitoa Oy:lle vuoden 2013 alusta.

Vihdin yrityskeskus on vuonna 2015 sulautunut Nummelan Teollisuustalo Oy:n kanssa.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Uudessa yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta on muutoksia vapaaehtoisten varausten ja poistoeron käsittelyyn:

”Kunnan ja kuntayhtymän taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset kunta merkitsee konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään. Laskennallisten verovelkojen laskemisessa sovelletaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta laskennallisten verovelkojen ja -saamisten käsittelystä (12.9.2006). [2015] ”

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus päättyneen tilikauden tietoihin

Konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vihdin kunta on myynyt vuonna 2014 Kiinteistö Oy Ala-Nummelan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

1) Myyntisaamisten poistot keskuksittain:

	2015 1000 e	2014 1000 e
Hallintokeskus	0	12
Sivistyskeskus	48	45
Tekninen ja ympäristökeskus	8	151
Yhteensä	56	208

Teknisen keskuksen yli viisinkertaistunut poistojen määrä v. 2014 johtui suurelta osin Quattrorakennus Oy:n konkurssista sekä maksamattomista yksityishenkilöiden vuokrista. Muiden keskuksien osalta yksittäistä selitystä ei löytynyt, vaan maksamattomien laskujen lukumäärä oli kasvanut edellisvuoteen verrattuna.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain (ulkoiset)

Kunnan osalta:

	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Hallinto ja talous	948	892
Konsernihallinto	1 566	1 583
Ateria ja puhdistus	1 689	1 831
Sivistyskeskus:		
Koulutus	1 494	1 401
Kulttuuri- ja vapaa-aika	590	596
Varhaiskasvatus	2 527	2 544
Tekninen ja ympäristökeskus:		
Tukipalvelut	1	1
Kunnallistekniset palvelut	407	330
Tilapalvelut	2 745	2 589
Maankäyttöpalvelut	4 144	3 114
Ympäristöpalvelut	382	444
Vesilaitoksen eliminoitu liikevaihto	3 925	3 793
Yhteensä:	20 418	19 118

Koko konsernin toimintatuottojen erittely:

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Myyntituotot	73 342	76 493	6 743	6 753
Maksutuotot	9 735	10 347	5 082	5 186
Tuet ja avustukset	4 040	3 973	3 083	2 949
Muut toimintatuotot	3 035	2 051	2 337	1 226
Vuokratuotot	2 695	3 100	3 173	3 004

Yhteensä toimintatuotot

92 847

95 964

20 418

19 118

Konserniyhteisöiltä ei löydy tietoja tehtävälueittain, joten ilmoitettu toimintatuotot eriteltynä.

Verotulojen erittely

	Vihti 2015	Vihti 2014
	1000 e	1000 e
Kunnan tulovero	109 019	107 844
Kunnan osuus yhteisöveroista	3 523	3 352
Kiinteistövero	7 312	7 238
Oikaisukorot	36	17
Verotulot yhteensä	119 890	118 451

Valtionosuuksien erittely

	Vihti 2015	Vihti 2014
	1000 e	1000 e
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 947	33 578
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-1 707	-4 389
Järjestelmämuutoksen tasaus	1 281	94
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-4 630	-5 516
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	22 891	23 767

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni 2015	Konserni 2014	Vihti 2015	Vihti 2014
	1000 e	1000 e	1000 e	1000
Satunnaiset tuotot	0	189	0	189
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	189	0	189
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

Kunnan satunnaisissa tuloissa vuonna 2014 on Nummelan Paloaseman urakoitsijan konkurssin johdosta saatu takaajan maksama korvaus.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Kehittämismenot	2 vuotta	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkostot	30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa

Uusittu poistosuunnitelma otettu käyttöön 1.1.2013 alkaen. Uutta suunnitelmaa noudatetaan vuonna 2013 ja sen jälkeen hankitun tai valmistuneen omaisuuden osalta. Aiemmin hankittu omaisuus poistetaan aiemmin vahvistettujen poistosuunnitelmien mukaisesti.

Vanhoilla poistajoilla (päätös 9.6.2003) olevia hyödykkeitä on mukana myös seuraavissa kohdissa:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta	Tasapoisto
----------------------	------------	------------

Muut pitkävaikutteiset menot
Rakennukset ja rakennelmat
Koneet ja kalusto

3-5 vuotta
15-30 vuotta
5-12 vuotta

Tasapoisto
Tasapoisto
Tasapoisto

Aktivointiraja on poistosuunnitelman mukaan 10.000 euroa.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä

LIITE 13

Poistojen ja keskimääräisten investointien vastaavuus

	2014 TP	2015 TP	2016 TA	2017 TA	2018 TA	Keskiarvo
Poistonalaiset investoinnit						
kunta	14 171 112,20	9 841 153,05	17 280 000,00	17 055 000,00	19 575 000,00	
vvhl	1 186 653,03	1 950 245,60	2 150 000,00	3 240 000,00	4 350 000,00	
yhteensä	15 357 765,23	11 791 398,65	19 430 000,00	20 295 000,00	23 925 000,00	
Rahoitusosuudet ja muut tulot						
kunta	-935 673,42	-1 078 336,60	-1 800 000,00	0,00	0,00	
vvhl	-147 993,72	0,00	0,00	0,00	0,00	
yhteensä	-1 083 667,14	-1 078 336,60	-1 800 000,00	0,00	0,00	
Investointien omahankintamenot	14 274 098,09	10 713 062,05	17 630 000,00	20 295 000,00	23 925 000,00	17 367 432,03
Suunnitelmanmukaiset poistot						
kunta	7 337 351,68	8 343 263,13	8 663 255,00	9 686 000,00	10 502 000,00	8 906 373,96
vvhl	962 697,35	1 004 921,43	1 000 000,00	1 100 000,00	1 164 000,00	1 046 323,76
yhteensä	8 300 049,03	9 348 184,56	9 663 255,00	10 786 000,00	11 666 000,00	9 952 697,72
Ero						7 414 734,31
Poikkeama % (Eroitus/investoinnit-%)						42,7

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen 20.2.2007 mukaan kunnan tulee antaa selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten investointien määristä silloin, kun määrät poikkeavat olennaisesti toisistaan. Olennaisena poikkeamana pidetään 10 % tai sitä suurempaa erotusta.

Vuosien 2016-2018 investointeihin sisältyy varauksia kunnallistekniikan rakentamiselle uusille työpaikka- ja asuinalueille sekä suuri määrä päiväkotia ja koulurakentamista.

Vihdin Veden erotusprosentti on 58,9, koska vesilaitos varautuu vuosina 2016 – 2018 investoimaan Nummelan jätevedenpuhdistamon puhdistustason nostoon.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Konsernin pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus HUS 1.1.	49	49		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-17	0		
Eläkevastuuvaraus 31.12.	32	49		
Potilasvahinkovakuutus HUS 1.1.	1 022	839		
Lisäykset tilikaudella	0	183		
Vähennykset tilikaudella	-18	0		
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	1 004	1 022		
Ympäristövastuuvaraus HUS 1.1.	15	4		
Lisäykset tilikaudella	20	15		
Vähennykset tilikaudella	0	-4		
Ympäristövastuuvaraus 31.12.	35	15		

Muu pakollinen varaus HUS 1.1.	32	23
Lisäykset tilikaudella	13	19
Vähennykset tilikaudella	-27	-10
Muu pakollinen varaus 31.12.	18	32

Pakolliset varaukset yhteensä	1 089	1 118	0	0
--------------------------------------	--------------	--------------	----------	----------

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 937	914	1 937	913
Rakennusten myyntivoitot	8	12	0	12
Muut myyntivoitot	329	260	290	257
Myyntivoitot yhteensä	2 274	1 186	2 227	1 182

Muut toimintakulut

Osakkeiden myyntitappio	10	0	10	0
Maa-alueiden myyntitappio	12	31	12	31
Muut myyntitappiot	0	1	0	0
Myyntitappiot yhteensä	22	32	22	31

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot osuuksissa muissa yrityksissä (olennaiset)

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Osinkotulot ja osuuspääoman korotukset	45	2	44	2
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä	240	248	240	248
Muut rahoitustuotot	192	137	157	135
Yhteensä	477	387	441	385

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritykset

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	168,2	171,5	29,1	27,9
Arvonkorotukset	0,0	1,2	0,0	1,2
Arvonkorotusten purku	0,0	4,5	0,0	0,0
Arvo 31.12.	168,2	168,2	29,1	29,1
Rakennukset				
Arvo 1.1.	3,6	3,6	3,6	3,6

Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	3,6	3,6	3,6	3,6

Muut osakkeet ja osuudet

Arvo 1.1.	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotusten purku	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvo 31.12.	0,0	0,0	0,0	0,0

Arvonkorotukset yhteensä

Arvo 1.1.	171,8	175,1	32,7	31,5
Arvonkorotukset	0,0	1,2	0,0	1,2
Arvonkorotusten purku	0,0	4,5	0,0	0,0
Arvo 31.12.	171,8	171,8	32,7	32,7

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritelty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Vihdin kunnan taseessa arvonkorotuksia on vastikkeetta saadun omaisuuden osalta. Korotus on tehty viimeisimpään verotusarvoon. Ennen vuotta 1997 saadut rakennukset ja maa-alueet on arvostettu viimeisimmän kiinteistöverotuksen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltynä

LIITE 21

Pysyvien vastaavien hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset tase-erittäin eriteltynä 31.12.2015

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						Sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakennukset ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.	1 165 996,84	5 274 618,64	6 440 615,48	31 124 519,95	135 410 434,14	57 918 202,41	16 263 851,00	13 251 876,50	253 968 884,00	24 190 194,38	284 599 693,86
Hankintameno lisäykset	39 598,80	0,00	39 598,80	129 158,97	2 842 697,90	42 193,22	693 201,45	9 029 582,99	14 279 011,32	0,00	14 318 610,12
Hankintameno vähennyk.	189 799,07	0,00	189 799,07	406 945,17	460 630,75	221 598,63	406 040,27	124 268,77	2 737 895,59	42 410,26	2 970 104,92
Hankintameno 31.12.	1 015 796,57	5 274 618,64	6 290 415,21	32 009 164,54	137 792 501,29	58 118 543,00	16 551 012,18	23 524 140,26	265 509 999,73	24 147 784,12	295 948 199,06
Avustukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	14 319 635,19	1 111 278,06	446 369,41	0,00	15 877 282,66	0,00	15 877 282,66
Avustusten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	255 000,00	0,00	0,00	781 886,60	1 036 886,60	0,00	1 036 886,60
Avustusten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	14 574 635,19	1 111 278,06	446 369,41	781 886,60	16 914 169,26	0,00	16 914 169,26
Sirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	6 239 580,72	17 614,28	1 520,31	-6 258 715,31	0,00	0,00	0,00
Kertynyt sumupoisto 1.1.	1 142 017,44	3 637 813,31	4 779 830,75	0,00	67 661 346,86	33 409 131,09	14 419 149,56	11 349,98	115 500 977,49	0,01	120 280 808,25
Luov.kert.sumupoisto	189 799,07	0,00	189 799,07	0,00	460 630,75	28 727,46	406 040,27	0,00	895 398,48	0,00	1 085 197,55
Sumupoisto	28 684,83	1 023 350,78	1 052 035,61	0,00	5 415 494,47	2 017 723,44	808 766,61	47 105,37	8 289 089,89	0,00	9 341 125,50
Kertynyt sumupoisto 31.12.	980 903,20	4 661 164,09	5 642 067,29	0,00	72 616 210,58	35 398 127,07	14 821 875,90	58 455,35	122 894 668,90	0,01	128 536 736,20
Kirjanpitoarvo	34 893,37	613 454,55	648 347,92	32 009 164,54	71 160 871,43	22 738 030,21	1 730 656,59	16 425 083,00	141 578 444,23	24 147 784,11	166 374 576,26
Kertynyt poistoero 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	3 426 946,27	1 356,80	0,00	0,00	3 428 303,07	0,00	3 428 303,07
Poistoero	0,00	0,00	0,00	0,00	-189 199,44	-387,72	0,00	0,00	-189 587,16	0,00	-189 587,16
Tuloutus	0,00	0,00	0,00	0,00	414 78,87	21 233,69	0,00	0,00	62 712,56	238 663,22	301 375,78
P.eron poiskäij.	0,00	0,00	0,00	0,00	-414 78,87	-21 233,69	0,00	0,00	-62 712,56	-238 663,22	-301 375,78
Epäsuora tulout	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	3 237 746,83	969,08	0,00	0,00	3 238 715,91	0,00	3 238 715,91
Tilikauden aikaiset pienhankinnat	562 544,55										
Kertapoistot käyttöomaisuudesta	0,00	0,00	0,00	0,00	414 78,87	21 233,69	0,00	47 105,37	109 817,93	0,00	109 817,93

Ohjelmamuutoksen takia Hankintameno 1.1. ei sisällä avustuksia, kuten aiempina vuosina.

Kunnan yhdistelyssä taseessa eliminoitu vesilaitoksen osuus 3.686.690 e.

Maa- ja vesialueet erittely

Konserni 2015	Konserni 2014	Vihti 2015	Vihti 2014
1000 e	1000 e	1000 e	1000 e

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut	516	460	449	440
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	201	183	33	33
Muut maa- ja vesialueet	32 027	31 270	31 527	30 651
Maa- ja vesialueet yhteensä	32 744	31 913	32 009	31 124

Vihdin kunnan sijoitukset:

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainat, muut lainat					
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhtey- syhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Liikelaitosten peruspääom- aosuudet (vesilaitos)	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Joukkov- elkakirj- alainat	Saami- set konser- niyhtei- söt	Saa- miset kunta- yhty- mät	Saami- set muut yhteisö- t	Yhtee- nsä
Hankintameno 1.1.	1 082 298,78	9 698,00	14 019 278,57	3 686 690,00	5 392 229,02	24 190 194,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset						0,00				0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-9 698,00			-32 712,26	-42 410,26		0,00		0,00	0,00
Siirot erien välillä						0,00				0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 082 298,78	0,00	14 019 278,57	3 686 690,00	5 359 516,76	24 147 784,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset						0,00				0,00	0,00
Arvonkorotukset						0,00				0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 082 298,78	0,00	14 019 278,57	3 686 690,00	5 359 516,76	24 147 784,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

LIITTEET 22 - 24

KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT, KUNTA-YHTYMÄOSUUDET SEKÄ OSAKKUUSYHTEISÖT	Koti- paikka	Kunnan omistus osuus %	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus 1000 euro		
				osuus omasta po:sta 1000 €	vieraasta pääomas- ta 1000 €	tilikauden voitosta/ tappiosta

Yhdistelty:

Kiinteistö Oy Härköläntie 1	Vihti	100,00	100,00	70	21	-2,0
Kiinteistö Oy Härköläntie 2	Vihti	100,00	100,00	121	53	-2,7
Kiinteistö Oy Härköläntie 3	Vihti	100,00	100,00	54	32	6,2
Nummelan Aluelämpö Oy	Vihti	60,00	60,00	1 353	2 683	205,6
Nummelan Teollisuustalo Oy	Vihti	100,00	100,00	616	56	9,1
Palman tieto-taito-keskus Oy	Vihti	55,30	65,86	1 169	13	-31,5
Veikkokorpi I Oy	Vihti	100,00	100,00	390	17	5,3
			Yhteensä	3 773	2 875	190,0

Yhdistelty suhteellisesti peruspääomaosuuksien mukaan:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	1,955647	1,955600	8 867	12 037	1 043,5
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutus kuntayht.	Lohja	23,63	23,63	7 815	1 579	478,5
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	Vihti	76,0	76,00	2 865	7 524	72,9
Uudenmaan erityispalvelut kuntayhtymä	Mäntsälä	3,5100	3,5100	494	1 821	83,8
Uudenmaan liitto	Helsinki	2,130	2,130	39	32	3,80
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	4,31035	4,31035	87	24	6,4
			Yhteensä	20 167	23 017	1 688,9

Saamisten erittely

	Pitkäaikaiset 2015 e	Lyhytaikaiset 2015 e	Pitkäaikaiset 2014 e	Lyhytaikaiset 2014 e
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	235 506,56	0,00	253 505,61
Muut saamiset		0,00		897 099,80
Siirtosaamiset		0,00		4 082,15
Yhteensä	0,00	235 506,56	0,00	1 154 687,56
Saamiset valtiolta ja muilta				
Myyntisaamiset	405 000,00	1 189 678,98	270 000,00	1 266 839,20
Lainasaamiset	0,00	1 305,33	0,00	707,35
Muut saamiset	255 142,00	1 219 755,72	460 283,00	914 744,92

Siirtosaamiset	0,00	139 071,64	0,00	380 502,41
Yhteensä	660 142,00	2 549 811,67	730 283,00	2 562 793,88
Saamiset yhteensä	660 142,00	2 785 318,23	730 283,00	3 717 481,44

Pitkä – ja lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

			Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Vihdin kunta:				
Vihdin vesihuoltolaitos muut siirtosaamiset			7 395,00	14 801,84
Matkahuollon ennakon palautus			0,00	22 520,00
Varhemaksut			5 676,80	7 222,17
Nummelan koulun valtionosuus			0,00	180 000,00
Valtion eläkerahasto			0,00	34 217,67
UPM-Kymmenen puukaupat			1 904,02	25 072,36
Kuntien Tiera			30 464,57	0,00
Onnikan tonttikauppa			56 738,00	0,00
Muut siirtosaamiset			36 893,25	100 750,52
Yhteensä			139 071,64	384 584,56

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Pitkäaikaiset siirtosaamiset:	0,00	0,00		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:				
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollon järj.	372 043,76	164 390,49	0,00	239 953,00
EU-tuet ja avustukset	14 829,09	21 787,23	0,00	0,00
Keva-maksut	72,09	2 838,97	0,00	0,00
Muut tulojäämät	666 736,29	1 020 753,77	0,00	144 631,56
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 053 681,23	1 209 770,46	139 071,64	384 584,56
SIIRTOSAAMISET YHTEENSÄ	1 053 681,23	1 209 770,46	139 071,64	384 584,56

Vihdin osalta Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä ei ole vuonna 2015 siirtosaamisissa. Summa on 220.000 e.

Rahoitusarvopaperien jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Osakkeet ja osuudet				
Jälleenhankintahinta	54 924,21	43 228,51	27 552,41	25 439,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 299,34	12 343,06	9 649,20	9 649,20
Erotus	42 624,87	30 885,45	17 903,21	15 790,40
Sijoitukset joukkovelkakirjalainainstrumentteihin				
Jälleenhankintahinta	63 638,18	2 261 035,72	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	63 795,91	2 261 193,44	0,00	0,00
Erotus	-157,73	-157,72	0,00	0,00

Joukkovelkakirjalainasaamiset

Jälleenhankintahinta	1 300 908,00	1 302 798,00	1 300 908,00	1 302 798,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	840 939,64	840 939,64	840 939,64	840 939,64
Erotus	459 968,36	461 858,36	459 968,36	461 858,36

Yhteensä rahoitusarvopaperit erotus 31.12. 502 435,50 492 586,09 477 871,57 477 648,76

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2015 €	Konserni 2014 €	Vihti 2015 €	Vihti 2014 €
LIITE 28				
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 1.1.	50 992 626,40	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	50 992 626,40	50 992 626,34	50 992 626,34	50 992 626,34
Arvonkorotusrahasto				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	182 745,77	181 575,86	32 745,77	31 575,86
Lisäykset	0,00	1 169,91	0,00	1 169,91
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	182 745,77	182 745,77	32 745,77	32 745,77
Muut omat rahastot				
Muut konsernin rahastot 1.1.	843 061,68	842 515,37	-	-
Lisäykset	489,75	546,31	-	-
Vähennykset	0,00	0,00	-	-
Kuntayhtymän osuuden muutos	0,00	0,00	-	-
Muut konsernin rahastot 31.12.	843 551,43	843 061,68	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.				
Edellisten tilikausien virheiden oikaisut	18 993 680,25	12 600 725,54	10 667 679,58	10 616 945,93
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Konserniohjeen muutoksen vaikutus	0,00	1 252,90	0,00	0,00
Konserniohjeen muutoksen vaikutus	49 116,35	5 373 561,81		
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	19 042 796,60	17 975 540,25	10 667 679,58	10 616 945,93
Tilikauden alijäämä- /ylijäämä+	368 723,06	1 018 140,00	-1 253 191,34	50 733,65
Yhteensä	19 411 519,66	18 993 680,25	9 414 488,24	10 667 679,58
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	71 430 443,26	71 012 114,04	60 439 860,35	61 693 051,69

Uuden konserniohjeen mukaisesti on oikaistu vuoden 2014 vertailuvuotta: poistoerosta ja poistoeron muutoksesta 80 % edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Kunnan osalta siirto 100 %.

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua. (Vuonna 2015 lyhennykset 1.1.2021 jälkeen.)

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	30 588 002,69	14 178 906,27	25 259 882,00	9 529 352,02
Pitkäaikaiset velat yhteensä	30 588 002,69	14 178 906,27	25 259 882,00	9 529 352,02

Lyhennykset erääntymisvuosittain (Vihdin kunta)

Vuonna 2015	11 169 466,67	10 169 466,67
Vuonna 2016	11 469 466,67	9 469 466,67
Vuonna 2017	10 869 466,67	8 869 466,67
Vuonna 2018	9 069 466,67	7 069 466,67
Vuonna 2019	7 069 466,67	5 069 466,67
Vuonna 2020	5 269 470,02	3 269 470,02
Vuonna 2021	2 955 432,00	955 432,00
Vuonna 2022	2 955 432,00	955 432,00
Vuonna 2023	2 955 432,00	955 432,00
Vuonna 2024	2 898 786,00	898 786,00
Vuonna 2025	2 842 100,00	842 100,00
Vuonna 2026	2 842 100,00	842 100,00
Vuonna 2027	2 773 100,00	773 100,00
Vuonna 2028	2 037 500,00	37 500,00
Vuonna 2029	2 000 000,00	
Vuonna 2030	1 000 000,00	

Pakolliset varaukset

	Konserni 2015 1000 e	Konserni 2014 1000 e	Vihti 2015 1000 e	Vihti 2014 1000 e
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus/HUS	31	48		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus/HUS	1 005	1 022		
Ympäristövastuuvaraus /HUS	35	15		
Muu pakollinen varaus/HUS	17	32		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 088	1 117	0	0

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista

Erittely pitkä- ja lyhytaikaisista veloista saman konsernin tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille.

	Pitkäaikaiset 2015 e	Lyhytaikaiset 2015 e	Pitkäaikaiset 2014 e	Lyhytaikaiset 2014 e
Vieras pääoma				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	58 909,64	0,00	50 912,36
Yhteensä	0,00	58 909,64	0,00	50 912,36
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	1 996 676,74	0,00	102 803,70
Yhteensä	0,00	1 996 676,74	0,00	102 803,70
Velat valtiolle ja muille				
Saadut ennakot	2 613 230,04	674 308,50	2 461 996,48	792 736,29
Ostovelat	0,00	2 882 474,39	0,00	3 269 875,26
Muut velat	8 413 912,01	1 111 280,54	8 083 946,19	1 140 861,85
Siirtovelat	0,00	6 248 698,04	0,00	6 503 302,77
Yhteensä	11 027 142,05	10 916 761,47	10 545 942,67	11 706 776,17
Vieras pääoma yhteensä	11 027 142,05	12 972 347,85	10 545 942,67	11 860 492,23

Shekkilimiitti

Vihdin kunnalla ei ole shekkilimiittiä.

Konserni

Uudenmaan Erityispalvelujen kuntayhtymä

193 151,53 e käyttämätön shekkilimiitti

Muut velat erittely

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Muut velat – pitkäaikainen				
Liittymismaksut Vihdin vesihuoltolaitos				
Vesiliittymismaksut	2 547 907,98	2 424 377,17	2 554 674,65	2 457 174,75
Viemäri liittymismaksut	5 859 237,36	5 626 771,44	5 859 237,36	5 626 771,44
Muut liittymismaksut	21 903,71	30 567,02	0,00	0,00
Muut velat	1 547 421,08	1 443 161,52	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	9 976 470,13	9 524 877,15	8 413 912,01	8 083 946,19

Vihdin vesihuoltolaitoksen liittymismaksut on muutettu 1.4.2004 palautuskelpoisiksi. Kunnanvaltuusto 10.5.2004 § 27.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut siirtovelat	29 428,20	0,00		
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Siirtyvät korot	141 721,64	197 198,18	132 574,64	186 142,08
Lomapalkkajaksotukset	12 030 094,97	11 601 250,61	4 409 705,33	4 623 497,97
Tuntipalkkojen lomakorvausjaksotus	322 632,51	353 587,52	321 674,14	340 389,47
Erilliskorvausten jaksotus	201 437,52	247 552,91	62 567,52	61 707,75
Henkilösivukuluvelat	800 049,09	606 170,00	496 397,13	525 478,91
Valtionosuusennakot	635 842,14	707 761,55	635 842,14	707 761,55
Vuokratakuut	9 356,65	9 730,28	9 356,65	9 730,28
Potilasvakuutus /HUS	202 008,10	191 651,92	0,00	0,00
Muut siirtovelat	389 518,79	694 146,96	180 580,49	48 594,76
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	14 732 661,41	14 609 049,93	6 248 698,04	6 503 302,77
Siirtovelat yhteensä	14 762 089,61	14 652 528,57	6 248 698,04	6 503 302,77

HUOLLETTAVIEN VARAT

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Huollettavien varat ja pääomat 31.12.	162 902,19	167 818,88	0,00	0,00

Siirtynyt Vihdin kunnalta Perusturvakuntayhtymä Karviaisen hoidettavaksi.

Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus

	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus		
Taseen saamisiin merkitty määrä 31.12.	0,00	612 596,67

Siirtynyt 12.3.2009 Kansaneläkelaitoksen perittäväksi. Korvausta ei enää tule 31.12.2014 jälkeen.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2015 e	Konserni 2014 e	Vihti 2015 e	Vihti 2014 e
Kunta ei ole antanut velkojen vakuudeksi kiinnityksiä kiinteistöihin tai pantannut osakekirjoja.				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin:				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 954 278,00	798 755,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	5 837 049,00	4 311 812,00		

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä tontin vuokraoikeuteen:

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	269 599,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	466 734,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 303 783,00	4 311 812,00		

Vakuudet

	Konserni 2015	Konserni 2014	Vihti 2015	Vihti 2014
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	19 727,00	22 415,00	0	0
Yhteensä	19 727,00	22 415,00	0	0

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni 2015	Konserni 2014	Vihti 2015	Vihti 2014
Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	423 638,00	423 360,62	95 927,50	74 737,68
Myöhemmin maksettavat	586 245,00	589 922,25	150 689,15	117 550,84
Yhteensä	1 009 883,00	1 013 282,87	246 616,65	192 288,52

Leasingvastuiden lisääntyminen Vihdin kunnan osalta, johtuu siitä, että aiemmin kunta on omistanut itse osan laitteista. Nyt on siirrytty käyttämään vuokralaitteita.

Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset	2015	2014
Alkuperäinen pääoma	1 390 000	2 980 000
Jäljellä oleva pääoma	566 552	770 096

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	2015 e	2014 e
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	138 274 233,71	132 012 468,47
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	98 535,02	91 269,68
Muut kunnan taloudelliset vastuut yhteensä	138 372 768,73	132 103 738,15

MUUT KUNTAA KOSKEVAT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni 2015	Konserni 2014	Vihti 2015	Vihti 2014
Tulevan tuetun asumisen vastuut	641 300	658 667		
Varmuuslisä: tulevan tuetun asumisen varausten osuus				
	12 826			
Sopimusvastuut				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			17 132 629	18 246 515
Jäljellä oleva pääoma	5 423 791	7 339 504	5 132 058	6 932 687
Vuokravastuut	10 660 780	9 587 067	696 796	1 554 289
Sitoumus sopimuksesta	59 892	37 088		
Maankäyttösopimukset	8 997 744	7 060 160	8 997 744	7 060 160
Maankäyttösopimusten kunnan vastuut vuosittain				
		2014		1 254 100
		2015	818 836	1 154 925
		2016	1 839 035	1 456 235
		2017	5 767 473	3 194 900
		2018	572 400	
			8 997 744	7 060 160
Kunnan taseen ulkopuoliset koulujen tilit	34 198	52 072	34 198	52 072
Sopimusvastuut yhteensä				
Johdannaissopimukset				
Korkotermiinit				
Käypä arvo	-61 165	-73 457	0	0
Sähköjohdannaiset				
Sähköjohdannaissopimusten arvo	-64 252	-48 843	0	0
Kiinteistöjen palautuksen alainen arvonnäkövero vuosittain				
Huomioitu EYTI:n tuomio 30.3.2006 C-184/04. Vuosittain huomioitava määrä on 1/10 alkuperäiseen vähennykseen oikeuttavasta veronmäärästä. Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.				
Arvonnäköverojen palautusvastuu	629 295	469 059	7 300	0
Perustamishankkeiden valtionosuuden				

palautusvastuu	146 820	724 853	0	0
ARA-avustusten palautusvastuu	623 177			
Velvoite tehdä pääomasijoituksia	3 227	6 454	0	0
Lahjoitukset	522 158	782 259		
Jäsenkunnan osuus kuntayhtymän alijäämästä			503 304	814 699
Liitteen vastuut yhteensä	27 629 791	26 594 883	15 371 400	16 413 907

Kunnalla on arvonlisäveron palautusvastuuta Härkälän koulun, Haimoon koulun (osa) ja Ilmarisentie 13 myynnin osalta.
Vuodelle 2014 on lisätty uudet kohdat: Tulevan tuetun asumisen vastuu sekä Lahjoitukset. Vuodelle 2015 lisätty kohta ARA-avustusten palautusvastuu ja Jäsenkunnan osuus kuntayhtymä alijäämästä. Alijäämästä ei ole tehty pakollista varausta.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	2015 lkm	2014 lkm
Konsernihallinnon keskus		
Konsernihallinto	4	4
Yhteensä	4	4
Hallintokeskus		
Hallinto ja talous	40	23
Ateria- ja puhdistuspalvelu	134	142
Yhteensä	174	165
Sivistyskeskus		
Koulutus	426	429
Kulttuuri ja vapaa-aika	45	51
Varhaiskasvatus	419	429
Yhteensä	890	909
Tekninen keskus		
Ympäristöpalvelut	10	10
Tilapalvelut	24	25
Vesilaitos	15	13
Tukipalvelut	1	2
Kunnallistekniset palvelut	27	29
Maankäyttöpalvelut	23	23
Yhteensä	100	102
Kaikki yhteensä	1 168	1 180

Hallintokeskuksen suuri henkilömäärän lisäys johtuu työllistettyjen lukumäärästä: 19. Vakinaisia hallinnolla ja taloudella on 21.

Kunnan tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut	2015 e	2014 e
Palkat ja palkkiot	36 163 942,02	37 037 288,11
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	9 354 995,42	9 576 673,96
Muut henkilösivukulut	1 996 017,64	2 035 816,25
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-541 584,20	-681 017,59
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	46 973 370,88	47 968 760,73

Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	285 839,21	471 889,82
Yhteensä henkilöstökulut	47 259 210,09	48 440 650,55

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2015 e	2014 e
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	240,75	286,50
Vihdin Perussuomalaiset ry	1 032,01	1 301,28
Vihdin Vihreät ry	1 135,00	1 119,50
Vasemmistoliitto	939,00	1 422,00
SDP	3 120,00	3 726,00
RKP	119,75	142,00
Kokoomus	3 936,82	4 759,63
Keskustapuolue	2 115,00	2 521,75
Yhteensä luottamushenkilömaksuja	12 638,33	15 278,66

Tilintarkastajan palkkiot

	2015 e	2014 e
PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 340,28	10 662,55
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	393,50
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	20 340,28	11 056,05

Vihdin kunta

**Luettelot ja selvitykset
2015**

VIHDIN KUNTA

TOSITELAJIT

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
BUDSI	Talousarvio	001
ALKUS	Alkusaldot	170
ENSKAT	Ensikassakirjatositteet; kaikki käteiskassat, joilla on oikeus tulojen lisäksi maksaa myös menoja.	160
INVAKT	Investointien aktivointi	165
KASSA	Tiliotteiden kirjaukset	150
LASKUT	Myyntireskontran laskut	130
MAKSU	Maksut	120
MUISTB	Muistiot, tilioikaisut, sis. laskutukset käyttöomaisuusaktivoinnit ja tilitykset	110
MUISTS	Muistiot, sähköiset	111
OSTOK	Ostolaskut	930
PALKAT	Palkkasiirrot	100
SISÄIS	Sisäiset siirrot excel-tiedostoista Raindanceen; sisäiset ja vyörytykset	165
TAM10	Lisätalousarvio	910
TIMMIP	Päivähoidon ja liikuntatoimen laskutukset	147
TUOTE	Tuotemäärät	003
TUOTEB	Tuotebudjetti	002
VIITES	Viitesirrot	140
MATLAS	M2-matkalaskut	250
RUOKAH	Ruokahuollon ja siivouksen sisäiset laskutukset	148
MMAKSU	Ostolasku, manuaalikohtaus hyvityslaskulle	120
PSOP	Päivähoidon maksuseteli	800
HAAHTE	Sisäiset tilavuokrat	800

Ostolaskut skannataan Raindance-portaaliin Kunnan Taitoassa, josta myös laskujen maksatus hoidetaan keskitetysti.

KÄYTETYT TILIKIRJAT 2015

Päiväkirja sähköisenä
Vientilistaus atk-tulosteena
Palkkalistaukset atk-tulosteena
Tasekirja sidottuna
Tase-erittelyt sidottuina
Liitetietojen erittelyt sidottuina
Ostoreskontra atk-tulosteena
Myyntireskontra atk-tulosteena

Kunnan ostolaskut ovat sähköisessä muodossa Raindance-kirjanpito- ja ostoreskontrajärjestelmässä.

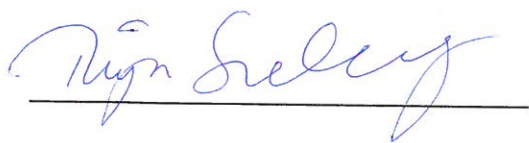
Muistioista osa on sähköisessä muodossa Raindance-kirjanpitojärjestelmässä.

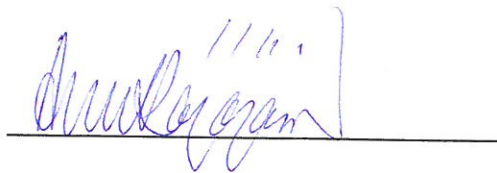
Vihdin kunta

Allekirjoitukset ja merkinnät

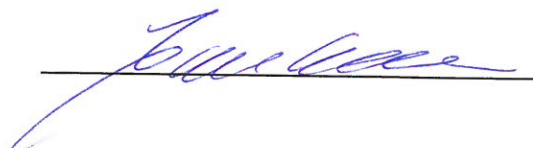
2015

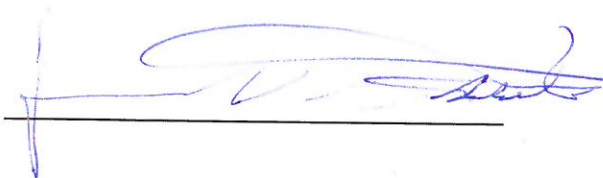
Vihdissä 4. päivänä huhtikuuta 2016

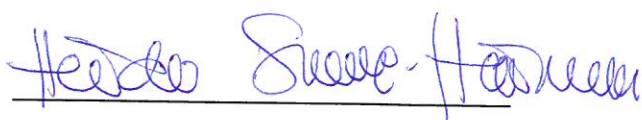

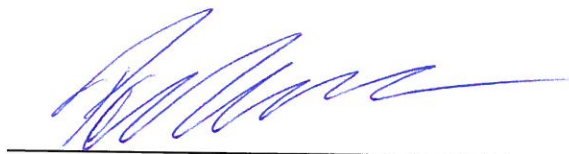

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vihdissä 2. 5. 2016

PwC Julkistarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö

Topi Katajala
JHTT

Vihdin kunta

Eriytetyt tilinpäätökset

2015

Vihdin kunta

Tilapalvelun taseyksikkö

Tuloslaskelma 2015

01.01.2015 - 31.12.2015

Liikevaihto	+	17 797 587,91
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston lisäys (+) ja vähennys (-)	+/-	
Valmistus omaan käyttöön	+	130 278,85
Liiketoiminnan muut tuotot	+	
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	+	
Materiaalit ja palvelut		4 897 859,77
Aineet ja tarvikkeet		2 672 964,84
Ostot tilikauden aikana	-	2 672 964,84
Varastojen lisäys (+) ja vähennys (-)	+/-	
Palvelujen ostot	- -	2 224 894,93
Henkilöstökulut		1 066 427,51
Palkat ja palkkiot	-	794 786,66
Henkilösivukulut		271 640,85
Eläkekulut	-	221 190,84
Muut henkilösivukulut	- -	50 450,01
Poistot ja arvonalentumiset		5 237 113,16
Suunnitelman mukaiset poistot	-	5 237 113,16
Arvonalentumiset	- -	
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 188 844,50
Liikeylijäämä	+	5 537 621,82
Rahoitustuotot ja -kulut		1 223 158,66
Korkotuotot	+	
Muut rahoitustuotot	+	0,00
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-	
Muille maksetut korkokulut	-	770 845,28
Korvaus peruspääomasta	-	451 088,90
Muut rahoituskulut	- +/-	1 224,48
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	+	4 314 463,16
Satunnaiset tuotot ja kulut		0,00
Satunnaiset tuotot	+	0,00
Satunnaiset kulut	- +/-	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	+	4 314 463,16
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-	189 199,44
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) ja vähennys (+)	+/-	0,00
Tuloverot	-	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-	4 503 662,60

Vihdin kunta

Tilapalvelun taseyksikkö

Tase 31.12.2015

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
A PYSYVÄT VASTAAVAT	78 197 211,69	77 122 355,50
I Aineettomat oikeudet	3 700,12	6 166,96
2. Muut pitkävaikutteiset menot	3 700,12	6 166,96
II Aineelliset hyödykkeet	76 169 092,06	75 118 586,16
1. Maa- ja vesialueet	2 117 951,28	2 111 128,70
2. Rakennukset	68 859 100,67	65 997 604,38
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	60 358,71	91 880,33
4. Koneet ja kalusto	20 218,83	28 306,23
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 111 462,57	6 889 666,52
III Sijoitukset	2 024 419,51	1 997 602,38
1. Osakkeet ja osuudet	1 108 988,11	1 131 027,46
3. Muut lainasaamiset	915 431,40	866 574,92
B VAIHTUVAT VASTAAVAT	636 850,35	879 462,07
I Vaihto-omaisuus	125 317,49	136 179,69
II Saamiset	511 532,86	743 282,38
Pitkäaikaiset	205 142,00	410 283,00
4. Muut saamiset	205 142,00	410 283,00
Lyhytaikaiset	306 390,86	332 999,38
1. Myyntisaamiset	23 078,71	24 940,54
4. Muut saamiset	283 312,15	308 058,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	78 834 062,04	78 001 817,57
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	-5 702 031,48	15 036 296,59
I Jäännöspääoma	-5 702 031,48	15 036 296,59
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 237 746,83	3 426 946,27
1. Poistoero	3 237 746,83	3 426 946,27
D VIERAS PÄÄOMA	81 298 346,69	59 538 574,71
Pitkäaikainen	66 151 296,70	46 509 579,37
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	66 151 296,70	46 509 579,37
Lyhytaikainen	15 147 049,99	13 028 995,34
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 658 282,67	9 358 282,67
7. Ostovelat	4 090 699,83	3 219 950,21
9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	34 221,01	35 711,58
10. Siirtovelat	363 846,48	415 050,88
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	78 834 062,04	78 001 817,57

Vihdin Vesihuoltolaitos –liikelaitos / Vihdin Vesi
Asemantie 30 03100 NUMMELA

Asiakaspalvelupuhelimet 044-767 4874 tai 044-767 4875

Faksi 09-4258 3170

<http://www.vihti.fi/palvelut/vesihuoltolaitos>

ViVe 3.3.2016 § 6 liite 9

TASEKIRJA 2015

Vihdin Vesi on Vihdin kunnan omistama liikelaitos. Sen tehtävänä on järjestää toiminta-alueillaan laadukkaat ja kustannustehokkaat vesihuoltopalvelut.

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

Johtajan katsaus.....	1
YLEISTÄ.....	1
HENKILÖSTÖ.....	1
TUOTANTOON LIITTYVÄ TOIMINTA.....	2
ASIAKASPALVELU, VIESTINTÄ JA MUU SIDOSRYHMÄTOIMINTA.....	3
TALOUS.....	4
KATSAUS TULEVAAN.....	4
Hallinto ja henkilöstö.....	6
Keskeisiä tapahtumia vuonna 2015.....	7
VESILAITOS.....	7
JÄTEVEDENPUHDISTUS.....	7
VERKOSTOT.....	7
ASIAKASPALVELU.....	7
Asiakkaat, yhteistyötahot ja viestintä.....	8
ASIAKKAAT.....	8
VESIOSUUSKUNNAT.....	8
YHTEISTYÖ KUNNAN ERI YKSIKÖIDEN KESKEN.....	8
MUITA YHTEISTYÖTAHOJA.....	8
VIESTINTÄ.....	8
Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet.....	9
Vuoden 2015 taloudelliset tavoitteet.....	10
Talousveden tuotanto ja jakelu.....	11
Jätevesien kerääminen ja puhdistaminen.....	12
Jätevedenpuhdistamon koetoiminta.....	14
JOHDANTO.....	14
MBR.....	15
PAC-MBR.....	16
AEROMATIC.....	16
MITEN NÄITÄ TULOKSIA HYÖDYNNETÄÄN?.....	17

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminnan tulevia näkymiä	18
Talous.....	19
Tuloslaskelma ja talousarviovertailu.....	19
Rahoituslaskelma ja talousarviovertailu	20
Investoinnit ja talousarviovertailu	21
Tuloslaskelma.....	22
Tase, vastaavaa	23
Tase, vastattavaa	24
Tase lajeittain.....	25
Hulevedet	29
Investoinnit.....	32
Liitetiedot, tuloslaskelma	33
Liitetiedot, tase.....	34
Poistosuunnitelma.....	37
Allekirjoitukset.....	39

Johtajan katsaus

YLEISTÄ

Talousvedentuotanto ja jätevesien puhdistaminen ovat perustehtäviämme. Talousvedentuotannossa pyrimme siihen että asiakkaillemme ei laatuhäiriöitä esiintyisi ja jakelukatkoksetkin olisivat mahdollisimman ennalta arvattavissa. Jätevesien osalta tavoitteemme on, että ympäristölupaehdoja ei jouduttaisi rikkomaan. Pyrimme siihen, että puhdistetut jätevedet johdetaan vesistöön puhtaampina mitä lupaehdot meiltä edellyttävät. Ihan kaikki ei mennyt vuonna 2015 niin kuin olimme ajatelleet, mutta pääosin onnistuimme työssämme erinomaisesti. Tunnustuksena onnistumisestamme Vesilaitosyhdistys palkitsi Nummelan jätevedenpuhdistamon henkilökunnan Kemira 2015 palkinnolla. Palkinnon myöntämisen perusteluina oli, että puhdistamon toiminta oli useiden vuosien ajan oma-aloitteisesti kehitetty Suomen olosuhteissa erinomaiselle tasolle. Edelläkävijäroolimme vesiensuojelussa kiinnosti asiantuntijoita valtakunnan rajojen ulkopuolella. Nummelan jätevedenpuhdistamolla kävi vieraita lähialueen valtioiden lisäksi aina Afrikasta ja Aasiasta asti.

Kuva 1. Palkitut laitospäälliköt ja puhdistamonhoitaja kunniakirjan kanssa sekä kansainvälisiä vieraita Venäjältä ja Ugandasta

HENKILÖSTÖ

Merkittävin yksittäinen henkilöstötahtuma oli Vihdin kuntaorganisaation YT neuvotteluiden tulosten julkistaminen. Vihdin Veteen ei suoria henkilöstövähennyksiä irtisanomisten tai lomautusten merkeissä osoitettu. Ihan ilman mitään henkilöstövaikutuksia emme mekään jääneet. Kunnan muiden yksiköiden aikaisemmin hoitamia tehtäviä siirrettiin Vihdin Vedelle. Tehtäväsiirtojen laskennalliset vaikutukset olivat kaiken kaikkiaan noin yksi henkilötyövuosi.

Henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua erilaisiin täydennyskoulutustilaisuuksiin. Koulutustarjonta oli monipuolista, esimerkkeinä mainittakoon ensiapukurssit, työturvallisuuskurssit, vesihuoltopäivät, vuorovaikutuspäivät ja yhteistyökumppaneiden järjestämät tuotekoulutukset niin ulko- kuin kotimaassa. Syyskuussa järjestetty vuorovaikutuskoulutustilaisuus jatkui vielä yhteisellä illanvietolla. Illanvieton ohjelmassa oli seurustelua, saunomista, uimista Hiidenvedessä sekä ruokailu juomineen. Tilastoituja henkilöstön koulutuspäiviä oli vuonna 2015 yhteensä 52.

Alkuvuodesta verkostoasentajille, puhdistamohoitajille, laitospäälliköille ja mestareille tarjottiin Urhot ja Unemat -ohjelma. Tämä edellä mainittu ohjelma oli kunnan henkilöstöhallinnon lanseeraama työhyvinvointia ylläpitävä ja kehittävä projekti, joka kesti puoli vuotta. Ohjelma sisälsi muun muassa

JOHTAJAN KATSAUS

First-beat- ja Inbodymittaukset sekä puolen vuoden vapaan Balanssiklubin kuntosalin sekä ryhmäliikuntatilojen käytön. Urhot ja Unelmat –ohjelma sai jatkoa marraskuussa. Sisällöltään lähes identtinen ohjelma tarjottiin silloin myös vesihuoltosihteereille.

Olipa mieli maassa tai kävitpä ylikerroksilla, niin avantouinti auttaa. Minä ja monet muut kokeneet kylmäkaraisijat tiedämme, että avantoon jäävät niin stressi, mielipaha, kolotus kuin hengenahdistuskin. Asiantuntijoiden mukaan avantouinnin hyödyt ovat haittoja suuremmat. Avantouinti tehostaa verenkiertoa, lievittää selkä-, niska- ja hartiaseudun kipuja, saattaa vähentää masentuneisuutta, astmaoireita ja nukahtamisvaikeuksia. Näin paljon hyviä asioita sai vain muutaman kymppin panostuksella! Ensimmäistä kertaa Vihdin Vesi tarjosi mestareille, verkostoasentajille, puhdistamohoitajille, laitosp miehille ja vesihuoltosihteereille Muijalan Jäänmurtajat ry:n jäsenyyden kaudelle 2015-2016. Edellä mainittu jäsenyys mahdollisti heille seuran saunavuorolla kolme kertaa viikossa avantouintipalveluiden veloitusettoman käytön koko tämän talven ajaksi.

Kulttuuria tarjottiin henkilöstölle niin keväällä, kesällä kuin vielä syksylläkin. Keväällä järjestettiin teatterimatka Helsinkiin missä katsoimme *Ihanat naiset* -nimisen näytelmän. Vihdin kunnan taloudellisella tuella oli mahdollista osallistua kesäteatterin *Terttu* -näytelmäiltaan elokuussa ja myöhemmin syksyllä Vihdin Kinossa uuden James Bond elokuvan ensi-iltaesitykseen.

Tänä vuonna kunnan perinteinen pikkujoulujuhla korvattiin lokakuun lopussa järjestetyllä ”Halloween Partylla”. Minäkin panostin hieman juhliin, maalautin naamaani ja värjäytin hiukseni.

Kuva 2. Muijalan Jäänmurtajien talviuintipaikka, Halloween maski, veteraanigolffareita ja vuorovaikutuskoulutukseen osallistujia.

TUOTANTOON LIITTYVÄ TOIMINTA

Talousvetemme on pohjavettä jota pumpataan neljältä vedenottamolta. Päävedenottamomme Luontolan vedenottamon prosessilaajennus valmistui. Entisen kolmen aktiivihiihluodattinsäiliön lisäksi saimme kaksi uutta. Prosessilaajennuksen jälkeen tuotantokapasiteettimme kasvoi 2000 m³ /vrk.

Nummelan pieni, jo viisikymmentä vuotta vanha ylävesisäiliö saneerattiin. Vanha ylävesisäiliö sai uuden sisä- ja ulkopinnan. Saneeraukseen ryhdyttiin, kun seinärakenteen havaittiin vuotavan.

Lankilan alueen saneerausurakka valmistui, kirkonkylän päävesijohdon viimeistelytyöiden siirtyessä vuoden 2016 puolelle. Kirkonkylän käytössä ollut päävesijohdot oli rakennettu viisikymmentä vuotta sitten. Lankilassa oli ollut mittavia vedenjakeluhäiriöitä edellisinä vuosina. Nyt uusituilla linjoilla vedenjakelun varmuus nousee näillä mainituilla alueilla selvästi entistä paremmaksi. Saneerausprojektien rakennuttaminen hankesuunnittelusta vastaanottotarkastukseen oli minulta ja vesihuolto-

JOHTAJAN KATSAUS

mestariilta suuri ”voimien ponnistus”. Aikaisemmin näiden vesihuoltoverkostourakoiden projektien vetovastuu, niin uusien kuin saneerausten, on ollut kunnallistekniikan henkilöstöllä.

Nummelan jätevedenpuhdistamon ylijäämäliete desinfioidaan kemiallisesti ja siitä valmistetaan maanparannusainetta. Alkukesästä alihankkijamme urakoitsija erehtyi levittämään tätä maanparannusainetta Lankilan vedenottamon suoja-alueelle. Varotoimena edellä mainitusta syystä, otimme Rataskorven kaivon pois tuotantokäytöstä muutamaksi kuukaudeksi.

Jätevesien puhdistaminen entistäkin paremmin lienee paikallisen jätevedenpuhdistamisen säilymisen edellytys? Uusina prosessikokeiluina teimme MTB ja PAC-MBR kokeita. Tulokset eivät olleet ihan niin hyviä kuin olimme odottaneet. Uutena yhteistyökuviona liityimme John Nurminen -säätiön BEST -hankkeeseen. Yhtenä tavoitteena on saada positiivista julkisuutta omille puhdistamohankkeillemme.

Enäjärven lounaispäädyn rannassa sijaitsee jätevesiverkostomme pääpumppaamo. Pääpumppaamon vieressä on lammikko, joka toimii vara-altaana mahdollisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Keski-kesällä voimakkaan ukkoskuuron jälkeen jouduimme turvautumaan tähän vara-altaaseen, jotta Nummelan jätevedenpuhdistamon puhdistusprosessi ei olisi ylikuormittunut.

Kuva 3. Projektihenkilöitä ylävesisäiliön sokkeliä katsomassa, asiakaspalvelun muuttoa ja kirkonkylän vesijohtosaneeraustyömaa.

ASIAKASPALVELU, VIESTINTÄ JA MUU SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Asiakaspalvelupisteemme muutti uuteen paikkaan. Kunnanvirastolla tehtiin kesällä suurella kiireellä tilajärjestelyjä. Asiakaspalvelupisteemme joutui vasten tahtoaamme siirtymään aikaisempia pienempiin sekä huonommin tarkoitukseen sopiviin tiloihin. Uusien liittymien rakentamiseen liittyviä asioita asiakkaamme haluavat vielä usein hoitaa henkilökohtaisilla kontakteilla. Olemme panostaneet ja tulemme jatkossa panostamaan nykyistä enemmän sähköisen asioinnin kehittämiseen.

Vihti H2O –asiakaslehti ilmestyi parin vuoden tauon jälkeen. Keväällä tehdyn asiakastytyväisyys-tutkimuksen palautteen perusteella päätimme palauttaa asiakaslehden ohjelmistoomme. Printtilehden jakelu saattoi hieman epäonnistua. Saamamme palautteen mukaan osa vihtiläisistä jäi ilman lehteä. Internetissä lehtemme on kuitenkin edelleen kaikkien luettavissa. Asiakastytyväisyys-tutkimuksen tuloksia tulemme hyödyntämään laajemminkin tulevaisuudessa kehityshankkeissamme.

Vihti H2O –facebook sivusto ei ole tavoittanut suurta yleisöä vielä toistaiseksi niin laajasti kuin olimme kuvitelleet. Tämän vuorovaikutteisen viestintäkanavan laajemman yleisön keräämistä vauhdittamaan järjestimme joulukuussa pienen tietovisan. Samalla vaihdoimme sivuston nimeksi Vihdin Vesi;Vihti H2O, jotta se tavoittaisi entistä useamman SoMe:n käyttäjän.

JOHTAJAN KATSAUS

Kesällä osallistuin veteraanigolftapahtumaan Vihti Golfissa yhdessä esimieheni ja yhden yhteistyökumppanimme kanssa. Golfpäivän tuotto käytettiin järjestäjien mukaan Vihdin rintamaveteraanien sekä heidän puolisoidensa kuntouttamiseen ja muuhun virkistystoimintaan.

TALOUS

Liikevaihto oli 4 152 041 euroa, summa on 35 041 euroa yli talousarviossa asetetun tavoitteen. Muut merkittävät kuluerot talousarvioon verrattuna olivat:

- Liiketoiminnan muut kulut olivat noin 240 000 euroa arvioitua suuremmat
- Suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 95 000 euroa arvioitua pienemmät
- Henkilöstökulut olivat noin 47 000 euroa arvioitua pienemmät
- Tavaroiden ja palveluiden ostot olivat noin 83 000 euroa arvioitua pienemmät

Tilikauden taloudellinen tulos onnistuttiin puristamaan vajaan 50 000 euroa ennakoitua paremmaksi. Tähän parempaan taloudelliseen lopputulokseen pääsimme tekemällä hankinnoissamme oikean suuntaisia valintoja, palvelun laatumme pysyessä edelleen hyvällä tasolla. Henkilöstökuluja onnistuimme säästämään tekemällä itse jotain sellaista, jonka aikaisemmin oli *tehnyt joku muu*. Tehostamistoimet onnistuivat. Ennakoitua parempi taloudellinen tulos toimi sen mittarina. Henkisesti raskaan YT-neuvotteluprosessin vaikutukset saattavat näkyä työhyvinvoinnin haasteena pitkälle tulevaisuuteen.

Investointien kokonaismäärä oli 1 950 245,60 €. Laitosinvestointeja olivat Nummelan vesitornin saneeraus, Luontolan vedenottamon laajennus ja Nummelan jätevedenpuhdistamon perusparannushanke. Vesihuoltoverkostoa rakennettiin hieman yli miljoonalla eurolla, josta saneerauksien osuus oli reilu kolmesataa tuhatta euroa.

KATSAUS TULEVAAN

Viestinnän merkitys kasvaa ja uusia viestintävälineitä tulee kuin sieniä sateella. Meillä on käytössä perinteiset viestintävälineet ja olemme harjoitelleet uusienkin välineiden hyödyntämistä asiakkaidemme tarpeita ajatellen. Se ei ole ihan helppoa, paristakin eri syytä johtuen. Sosiaalinen media avaa aivan uuden maailman, eikä siellä tapahtuvissa muutoksissa tunnu millään pysyvän ajanhermoilla. Juuri kun olemme jollain tavalla oppineet Facebookin käyttöä, niin se onkin jo monen mielestä niin sanotusti menneen talven lumia? Suunniteltuja, asiakkaillemme näkyviä, lähiajan parannuksia ovat mm. asiakastietojärjestelmään ja internet –sivuihimme ajatellut uudistukset.

Jätevesiasiaa on valmisteltu pitkään ja hartaasti. Vihdin Veden johtokunta ja kunnanhallitus ovat linjanneet, että ensisijainen tavoitteemme on välttää siirtoviemärilinjan rakentaminen ja jätevesien johtaminen Espooseen puhdistettavaksi. Paikallinen jätevesien käsitleminen, puhdistettujen jätevesien purkaminen omaan järveemme ja jokeemme, lienee meille kokonaistaloudellisesti paras vaihtoehto. Voimassa olevien ympäristölupaehtojen mukaan, meidän tulee vuoden 2016 loppuun mennessä hakea uutta ympäristölupaa, sekä kirkonkylän että Nummelan puhdistamoille.

Kari Setälän tultua kuntaan teknisen ja ympäristökeskuksen vetäjäksi, meillä on nyt hyvin johdettu keskus ja toimiva organisaatio. Kokonaistaloudellinen ajattelu on ollut aika ajoin liian vähäistä. Me

JOHTAJAN KATSAUS

eri työyksiköiden viranhaltijatkin toimimme joskus asioita valmistellessamme oman toimialamme silloissa asioita osaoptimoiden. Yhteistyötä on perusteltua kehittää yhä edelleen.

Tuottavan ja tehokkaan työn perustana on osaavasti johdettu ammattitaitoinen henkilökunta sekä hyvinvoiva työyhteisö. Julkisen palvelutuotannon tuottavuuden ja vaikuttavuuden kohentaminen on välttämätön osatekijä julkisen talouden kestävyysongelman ratkaisussa. Me Vihdin Vedessä olemme osa Vihdin kuntaa. Kunnan eri työyksiköiden palvelutuotantoa tulee johtaa toimialojen erityspiirteet huomioon ottaen. Silloin vain yksi malli ei toimi. Asian ratkaisemisessa pitäisi mielestäni kokeilla jotain uutta? Esimerkiksi, "kepin antamisen sijasta tarjottaisiin välillä porkkanoita". Annettaisiin työyksiköiden esimiehille vastuun lisäksi myös valtaa. Luotettaisiin siihen, että heidän substanssi osaaminen auttaa löytämään toimialakohtaisesti parhaat ratkaisut erilaisiin tilannehaasteisiin.

Viime vuotemme oli kokonaisuutena aika onnistunut. Asiakkaat arvioivat palvelumme laatua kesällä tehdyssä asiakastytyväisyystutkimuksessa. Asiakastytyväisyys oli tutkimuksen mukaan korkealla tasolla. Asiakastytyväisyystutkimuksen tuloksia hyödynnetään tulevissa kehityshankkeissa, Haasteenamme onkin säilyttää tämä erimainen asiakastytyväisyystaso myös tulevina vuosina, vieläpä sitä pitäisi pystyä nostamaan! Tavalliselle vihtiläisellehän me tätä palveluamme pääosin teemme.

Kiitän henkilökuntaamme hyvin tehdystä työstä, ilman Teitä tämä kaikki ei olisi mahdollista. Kiitän johtokuntaa hyvin sujuneesta yhteistyöstä. Kiitän tavaran toimittajia ja palveluntuottajia joustavasta toiminnasta palvelukonseptimme ylläpitämiseksi. Kiitän kunnan muiden työyksiköiden yhteistyöhalua ja -kykyä, Te olette tehneet arkipäivästäämme helpomman. Kiitän esimiestäni, teknistä ja ympäristöjohtajaa Kari Setälää, olet osoittautunut hyväksi valinnaksi keskuksemme johtoon. Ennen kaikkea kiitän Teitä asiakkaamme, ilman Teitä me olisimme tarpeettomia. Uusia moottoripyöräseikkailuja odotellessani, toivotan oikein hyvää vuotta 2016. Tehdään vuodesta 2016 yhdessä edellistä parempi.

Kuva 4. Motoristi vetämässä henkeä taukopaikalla "jossain Alpeilla"

31.12.2015 *Tapio Lankinen*

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Hallinto ja henkilöstö

JOHTOKUNTA

puheenjohtaja

varapuheenjohtaja

jäsen

jäsen

asiantuntijajäsen

VARSINAINEN JÄSEN

Markku Eurajoki

keskusta

Leila Terkoma

sosiaalidemokraatit

Jaana Laine

kokoomus

Sampo Ali-Jaakkola

perussuomalaiset

Hannu Nummela

vs. kunnanjohtaja

VARAJÄSEN

Pasi Saario

Paula Savinko

Kati Helanto-Väätänen

Hannu Tanskanen

Kari Setälä

tekninen ja ympäristö
johtaja

Vihdin Vesi on kunnan omistama liikelaitos, jota kuntalain mukaisesti johtaa johtokunta. Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, kaksi varsinaista jäsentä ja yksi asiantuntijajäsen. Johtokunnan jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet. Kunnanhallituksen edustaja johtokunnan kokouksissa on ollut Sari Metsäkivi, vesilaitoksen johtajan toimiessa johtokunnan kokouksissa esittelijänä sekä pöytäkirjan pitäjänä. Johtokunta piti 7 kokousta vuoden 2015 aikana.

HENKILÖKUNTA

Blom Reija

vesihuoltosihteeri/
asiakaspalvelu

Haasto Jukka

puhdistamonhoitaja / kk
vuorotteluvapaalla huhti-syyskuu
välisenä aikana

Hakala Jari

vesihuoltomestari /
tuotannon esimies

Hampori Harri

puhdistamonhoitaja / kk
vuorotteluvapaalla lokakuusta
vuoden loppuun

Kaltainen Heikki

puhdistamonhoitaja / Nla

Kivi Oskari

laitosmies / Nla

Koivunen Jari

verkostoasentaja

Lankinen Tapio

vesilaitoksen johtaja / yleisjohto
ja hallinto

Lisinen Joni

laitosmies
töissä huhtikuusta vuoden loppuun

Marttila Jukka

prosessimestari
vedenottamot ja automaatio

Oja Kaspar

laitosmies / Nla
töissä lokakuusta vuoden loppuun

Pohjaranta Marko

verkostoasentaja

Rohula Joonas

harjoittelija
töissä kesä-heinäkuun välisenä aikana

Tiihonen Kari

verkostoasentaja

Turunen Terja

vesihuoltosihteeri/
asiakaspalvelu

Viitala Hannu

verkostoasentaja

Keskeisiä tapahtumia vuonna 2015

VESILAITOS

- Vettä pumpattiin 1 089 995 m³ ja myytiin 975 813 m³. Laskuttamatta jäi 114 182 m³. Prosentiksi muutettuna laskuttamattoman veden osuus oli 10,4%. Laskuttamaton vesi on mm. vuotovettä, palolaitoksen sammutusvettä ja verkoston huuhteluihin käytettyä vettä. VVY:n tilastojen mukaan, suomalaisen vesilaitoksen laskuttamatta jäänyt vesimäärä oli keskimäärin 18,4 % verkostoon pumpatun veden määrästä.
- Luontolan vedenottamon suodatinlaajennus projekti valmistui.
- Nummelan pienemmän ylävesisäiliön korjaus valmistui.
- Lankilan vedenottamolla Rataskorven kaivo suljettiin kesällä muutamaksi kuukaudeksi.

JÄTEVEDENPUHDISTUS

- Jätevettä puhdistettiin Nummelassa 920 178 m³ ja kirkonkylällä 281 795 m³. Jätevettä laskutettiin 977 782 m³. Puhdistetun ja laskutetun veden erotus oli 224 191 m³, laskuttamattoman vesimäärä oli 18,6% jätevedenpuhdistamoilla käsitellystä kokonaisvesimäärästä. Vuotovesiprocentin ollessa alle 20, ollaan valtakunnallisessa vertailussa ”Top tenissä”. Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon toiminta-alueella tilanne on vuotovesien osalta selkeästi harmillisempi kuin Nummelassa. Vuotovesiä kirkonkylän puhdistamolle tulee suhteellisesti ottaen enemmän kuin Nummelaan.
- Nummelan jätevedenpuhdistamon MBR-kokeita jatkettiin lisäämällä MBR tankkiin aktiivihiiltä tavoitteena tehostaa ravinteiden ja lääkejäämien poistoa. Kirkonkylän jätevedenpuhdistamolla suoritettiin MTB kokeita. Koetulosten perusteella, mikään uusista testatuista tekniikoista ei näyttäisi olevan ylivoimaisen hyvä vaihtoehto nykyprosessillemme. Toisaalta taas, MBR tekniikka on edelleen varteenotettava vaihtoehto molemmille jätevedenpuhdistamoille.

VERKOSTOT

- Lankilan alueen ja kirkonkylän päävesijohdon saneeraukset vietiin maaliin pääosin vuoden 2015 aikana. Toimenpiteet nostavat vedenjakelun varmuutta. Kirkonkylän osalta jakeluvarmuuden lisäksi, saneeraus toimenpiteellä oli myös laadullisia vaikutuksia.
- Enäjärven ja Hiidenveden valuma-alueilla sattui kummassakin yksi jätevesipumppaamon ylivuoto. Hiidenveteen asti ei puhdistamatonta jätevettä päätenyt. Enäjärven sitä vastoin pääsi arviolta 3 000 litraa puhdistamatonta jätevettä. Ympäristöluvan ehtoja ei kuitenkaan rikottu.

ASIAKASPALVELU

- Asiakaspalvelupisteemme sijainti vaihtui.
- Teetimme asiakastytyväisyystutkimuksen. Tuloksia hyödynnetään tulevaisuudessa kehityshankkeissa.
- Luovuttiin sprinkleriliittymistä perittävistä perus- ja liittymismaksuista. Liittämistyöstä saatetaan jatkossakin periä maksu, mikäli työstä aiheutuu Vihdin Vedelle kustannuksia.

Asiakkaat, yhteistyötahot ja viestintä

ASIAKKAAT

Asiakaspalvelijamme, vesihuoltosihteerit Reija Blom ja Terja Turunen, ovat tavattavissa iltapäivisin kello 12-15 (perjantaisin ja juhlapyhien aattona kello 14 asti) välisenä aikana henkilökohtaista palvelua haluavia varten kunnan virastotalon 2. kerroksessa sijaitsevassa asiakaspalvelupisteessä. Puhelimitse Terjan ja Reijan tavoittaa arkipäivisin aamupäivällä kello yhdeksän alkaen.

Vesihuoltopalveluihin liittyvät lomakkeet löytyvät sähköisesti internetsivuiltamme. Asiakaspalautetta voi antaa myös sähköpostitse, Kulutus-Webbin sekä Vihdin Vesi;Vihti H₂O Facebook sivujen kautta.

Virka-ajan ulkopuolista vikapäivystystä hoitaa edelleen Vesihuolto Eerola Oy. Päivystysnumeromme 0500 216 982 voi soittaa tai jättää tekstiviestinä vikailmoitukset 24/7 periaatteella.

VESIOSUUSKUNNAT

Vihdin Vesi järjestää vesihuoltopalvelut toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen ulkopuolella vesihuoltopalveluja tarjoavat mm. vesiosuuskunnat joiden kanssa Vihdin Vesi tekee tiivistä yhteistyötä.

YHTEISTYÖ KUNNAN ERI YKSIKÖIDEN KESKEN

Vesihuoltoverkoston uudisrakentaminen suunnitteluineen ja rakennuttamisineen on kunnallistekniikan vastuulla. Kunnallistekniikan suunnittelijat vastaavat Key-Aqua paikkatietojärjestelmän ylläpidosta. Myös kunnan rakennusvalvonnan, kiinteistötoimen ja kaavoituksen kanssa yhteistyö on ollut tiivistä ja molempia osapuolia hyödyntävää.

Kuva 5. Kunnan teknisen keskuksen henkilöstöä

MUITA YHTEISTYÖTAHOJA

Taloushallinto palkkalaskentapalveluineen tulee Kuntien Taitoa Oy:ltä. Vesilaitoksen, pumppaamoiden ja puhdistamoiden sähkötyöt on pääosin tehnyt Esasähkö Oy:stä Dunderin Pekka. Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry on tehnyt perustamisestaan lähtien meidän jäteveden puhdistamoiden kuormitus- ja vesistötarkkailut sekä pääosan tarvittavista laboratoriotutkimuksista.

VIESTINTÄ

Viestintävälineinä olivat käytössämme mm. verkkosivut, facebook, puhelin, paikallislehdistö sekä henkilökohtaiset kontaktit. Verkkosivuilta asiakkaat saivat mm. käytännön ohjeita vesihuoltoverkkoon liittymisestä sekä ajankohtaistiedotteet. Vihti H₂O-lehti palasi pieneltä tauoltaan ilmestyen joulukuun alussa.

Perinteiset ennakoilmoitustavat, lehti-ilmoitukset ja tiedotteet postilaatikoihin, vedenjakelun keskeytyksistä huoltotöiden johdosta olivat edelleen käytössä. Myös facebook-sivut ovat vakiinnuttaneet oman paikansa asiakastiedotuskanavana.

Vuoden 2015 toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1 -> Päätetään Vihdin jätevesien tulevien vuosien käsittelypaikka.

- Vihdin jätevesihuollon vaihtoehdot –ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistui 25.6.2014 ja ELY –keskus antoi selostuksesta lausunnon 2.12.2014. YVA –menettely päättyi ELY –keskuksen antamaan lausuntoon.
- Vihdin jätevedenpuhdistamisen YVA:n tarkoituksena oli löytää ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnin kannalta paras mahdollinen vaihtoehto Vihdin kunnan jätevesien puhdistamiselle. YVA :an ei sisältänyt vaihtoehtojen taloudellista vertailua.
- YVA raportin mukaan ympäristövaikutukset ovat vähäiset, valitsimme jätevesiemme käsittelypaikkavaihtoehtoistamme minkä tahansa.
- Vihdin Veden johtokunnan päätöksen mukaisesti, haemme vuoden 2016 loppuun mennessä uutta ympäristölupaa sekä Nummelan että kirkonkylän jätevedenpuhdistamolle.
- **Tavoite 1 toteutui**

Tavoite 2 -> Vihdin Vesi (ViVe) huolehtii työntekijöiden työhyvinvoinnista varhaisella puuttumisella. Parannetaan työtyytyväisyyttä työyhteisössä jakamalla tietoa muiden osaaminen ja toiminta huomioiden

- Kunnan YT neuvottelut koskivat myös ViVe:ä. YT neuvottelut päättyivät tammi-kuun lopussa. Varsinaisia irtisanomisia ei ViVe:n osalle tullut. Emokunnan työtehtävistä noin yhden henkilötyövuoden panos siirrettiin ViVe:n.
- Henkilöstön jaksamisen eteen tehtiin kovasti töitä mm. uusien työtehtävien sisäänajon kohdalla. Kaikissa neuvotteluissa ei saavutettu niitä tuloksia, joita alun perin lähdettiin hakemaan. Tämä vaikutti mm. yleiseen työhyvinvointiin.
- Sisäisen viestinnän rattaisiin joutui jostain hiekkaa, työilmapiiri oli aika ajoin kireä. Yleinen työhyvinvoinnin kehittäminen otti joitain taka-askelia. Kunnan henkilöstöjohtaja järjesti *Sosiaalisen pääoman mittauksen*. Tulosten mukaan, esimiestyön laatu ViVe:ssä ei kaikilta osin ollut yhtä hyvällä tasolla, kuin se kunnan muilla työyksiköillä oli.
- Työtyytyväisyyden kehitys on ollut kaksijakoinen. Se osa, joka on ollut tyytyväinen esimiestyöhön ja työolosuhteisiin, kokee tilanteen parantuneen entisestään. Ne joiden työtyytyväisyydessä olisi ollut eniten kohentamisen varaa, kokevat työilmapiirin ja esimiestyön menneen huonompaan suuntaan.
- Tilanne oli viime vuonna vaikea. Korjaavat toimenpiteet on otettu käyttöön. Vaikutusten arviointia tehdään yhdessä henkilöstön kanssa.
- **Tavoite 2 ei toteutunut**

Vuoden 2015 taloudelliset tavoitteet

Tavoite 1 -> Vuoden 2015 tilinpäätös on ylijäämäinen

- Liikevaihto 4 152 041 euroa
- Palveluiden ja tavaroiden ostot 1 475 442 euroa
- Henkilöstökulut 601 335 euroa
- Poistot 1 004 921 euroa
- Tilikauden ylijäämä 467 617 euroa
- Investoinnit olivat 1 950 245 €
- **Tavoite 3 toteutui**

Vihdin Vettä sitovia taloudellisia tavoitteita, tämän kappaleen tavoitteen 1 lisäksi, kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti oli kunnalle maksettava korvaus sen liikelaitokseen sijoittamasta peruspääomasta eli n. 4,6 miljoonasta eurosta tämä korvaus oli vuonna 2015 noin 8,52 % eli 393 000 euroa. Valtuuston päätöksen mukaisesti sitovana tavoitteena oli myös se, että Vihdin Veden investoinnit olisivat korkeintaan 2 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämän tuli olla vähintään 421 000 euroa.

Kuva 6. Maisemakuva ylävesisäiliön katolta kohden uimahallia ja koulukeskusta

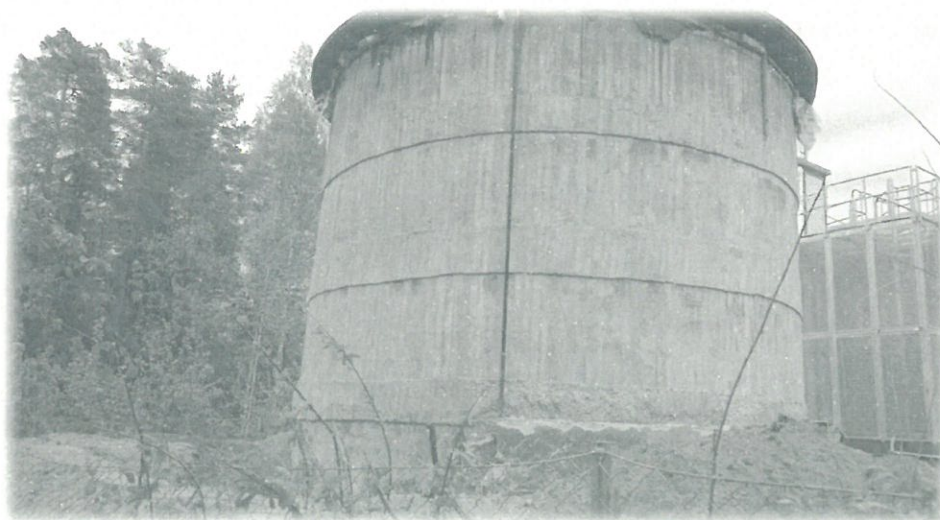
Talousveden tuotanto ja jakelu

Meillä Vihdissä pohjavesitilanne oli hyvin samankaltainen kuin mitä se viime vuosina on ollut. Ilmasto-olosuhteiden merkitys on vähäinen, pohjaveden pinnankorkeuksiin vaikuttaa enemmän pumppausmäärät. Luontolan vedenottamon antoisuus on niin hyvä, että nykyisillä pumppausmäärillä tai yhden vuoden poikkeuksellisilla sääolosuhteilla ei ole juurikaan merkitystä pohjaveden pinnan korkeuteen. Lautojan, Lankilan ja Isolähteen vedenottamoilta pumpattaessa tilanne on hieman toinen. Sääolosuhteilla on jonkin verran merkitystä antoisuuteen, suurempi merkitys pienillä ottamoilla on pumppausmäärillä.

Nummelan vanhempi ja pienempi ylävesisäiliö saneerattiin perusteellisesti. Vanhat rakenteet purettiin betonista vaippaa lukuun ottamatta. Betonivaippa puhdistettiin ja pinnoitettiin sekä sisä- että ulkopuolelta. Vaippa eristettiin polyuretaanilla ja pinta muurattiin. Vesikattorakenteiden eristeet ja konesaumattu peltikatto uusittiin.

Kesällä Lankilan vedenottamo poistettiin tuotantokäytöstä. Tuotantokatkos oli varotoimenpide verkostoveden laadun varmistamiseksi. Rataskorven kaivoalueelle, joka on Lankilan vedenottamon suoja-alue, levitettiin puhdistamolietteestä valmistettua maanparannusainetta. Nolointa asiassa oli, että maanparannusaine oli peräisin meidän puhdistamolta.

VEDENOTTAMO	LUONTOLA (M3)	LANKILA (M3)	ISOLÄHDE (M3)	LAUTOJA (M3)	YHDYSJOHTO (M3)	YHTEENSÄ (M3)
2010	940 758	46 783	83 924	29 924	6 857	1 108 246
2011	953 986	64 317	71 014	57 491	-	1 146 808
2012	955 446	69 540	54 774	44 888	-	1 124 648
2013	951 782	110 794	60 538	51 630	8 020	1 182 764
2014	955 915	114 724	84 163	54 504	-	1 209 306
2015	924 322	71 891	56 578	37 204	4 059	1 089 995

Kuva7. Nummelan ylävesisäiliö saneerausprojektin alussa, kun vanha tiilimuuraus oli purettu

JÄTEVESIEN KERÄÄMINEN JA PUHDISTAMINEN

Jätevesien kerääminen ja puhdistaminen

Vuosi 2015 oli vesioloiltaan erikoinen, lähes identtinen edellisen vuoden kanssa. Poikkeuksellisen vähälumisesta talvesta johtuen, kevättulvat jäivät monin paikoin hyvin pieniksi. Suurimmat virtaamat mitattiin maalis-huhtikuussa ja joulukuussa.

	PUHDISTAMO	NUMMELA (M3)	KIRKONKYLÄ (M3)
VUOSI			
2010		830 000	270 000
2011		895 000	276 000
2012		951 000	272 000
2013		980 000	269 000
2014		976 759	245 225
2015		920 178	281 795

Nummelan puhdistamon kuivatusta lietteestä valmistettiin maanparannusainetta. Tämä maanparannusaine levitettiin vihtiläisille pelloille.

	AINE	VASTAANOTETUN LIETTEEN MÄÄRÄ (M3)	KUIVATTU (TONNI)
VUOSI			
2010		46 347	3 263
2011		44 153	2 921
2012		40 883	3 033
2013		42 716	2 791
2014		40 504	3 025
2015		47 221	3 195

Kuva 8. Kirkonkylän jätevedenpuhdistamorakennus

JÄTEVESIEN KERÄÄMINEN JA PUHDISTAMINEN

NUMMELAN JVP	2012	2013	2014	2015	LUPAEHDON MUKAISESTI
BOD₇ (mg/dm ³)	2,9	2,2	1,3	1,9	enintään 10
fosfori (P_{tot}) (mg/dm ³)	0,06	0,07	0,039	0,053	enintään 0,3
Typpi (N_{tot}) (%)		82	82	83	vähintään 70
NH₄-N (mg/dm ³)	0,86	1,3	0,42	0,85	enintään 4

Nummelan puhdistamon tulokset olivat hyviä. Käsittelytulokset saavuttivat lupapäätöksessä asetetun vaatimustason reilulla marginaalilla.

KIRKONKYLÄN JVP	2012	2013	2014	2015	LUPAEHDON MUKAISESTI
BOD₇ (mg/dm ³)	4,2	4,3	2,7	3,8	enintään 15
fosfori (P_{tot}) (mg/dm ³)	0,05	0,11	0,066	0,049	enintään 0,3
Typpi (N_{tot}) (%)	23	48	42	38	mahdollisimman hyvin
NH₄-N (mg/dm ³)	22	14	0,32	0,24	enintään 4

Kirkonkylän puhdistamon tulokset olivat hyviä. Käsittelytulokset saavuttivat lupapäätöksessä asetetun vaatimustason reilulla marginaalilla.

Kuva 9. Käsiteltyä jätevesilietettä puretaan varastoauimoihin Nummelan puhdistamokentällä

Jätevedenpuhdistamon koetoiminta

JOHDANTO

Vihdin Veden jätevesihuollon vaihtoehdot (YVA) –hanke ja hankkeen tuloksena syntynyt Ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistui vuonna 2014. Hankkeen tavoitteena oli etsiä ja löytää ihmisten sekä ympäristön kannalta paras vaihtoehto Vihdin Veden tulevaisuuden jätevesien käsittelypaikaksi. Vihdin jätevesihuollon vaihtoehdot on arvioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa eli YVA-menettelyssä, jonka tulokset on esitetty arviointiselostuksessa. Vaihtoehtoina tutkittiin nykyisen kahden puhdistamon mallin lisäksi sitä, että kaikki Vihdin jätevedet käsitellään Nummelan puhdistamolla, tai että kaikki jätevedet johdetaan Espooseen puhdistettavaksi. Nummelan puhdistamon vaihtoehdossa tutkittiin puhdistettujen jätevesien johtamista Risubackajokeen, Hiidenveteen tai Enäjärveen. Arvioinnin perusteella puhdistettujen jätevesien laskeminen Enäjärveen aiheuttaisi suurimpia haitallisia vesistövaikutuksia, koska Enäjärven sisäinen kuormitus on nykyisin suuri ja veden vaihtuvuus hidasku. Muissa vaihtoehdoissa puhdistettujen jätevesien laskeminen Risubackajokeen, Hiidenveteen tai Espoon merialueelle aiheuttaa purkuvesissä ainoastaan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia. Enäjärven vaihtoehtoa lukuun ottamatta vaikutukset vesistöjen virkistyskäyttöön ja loma-asutukseen jäävät purkuvaihtoehdosta riippuen pääasiassa vähäisiksi, myönteisiksi tai kielteisiksi.

Ympäristövaikutukset todettiin YVA:ssa vähäisiksi, valittiinpa tulevaisuuden käsittelypaikaksi sitten Espoon Blominmäki tai paikalliset nykyiset puhdistamot. Taloudelliset vaikutukset, eri selvitysten mukaan, olivat sitä vastoin muuta kuin vähäiset eri vaihtoehtojen välillä. Espoon vaihtoehdon investointikustannukset olivat selvitysten mukaan moninkertaiset paikallisen käsittelyn tehostamiseen verrattuna. Suurimmaksi ongelmaksi näytti muodostuvan nykyisessä ympäristöluvassamme oleva kirjaus: *luvan saajan on huolehdittava siitä, että jätevesien johtaminen Siuntiojoen vesistöön voidaan lopettaa mahdollisimman nopeasti ryhtymällä johtamaan ne muuhun, Siuntiojoen vesistöä paremmin soveltuvaan paikkaan. Edelleen hakijan tulee käynnistää suunnittelu toimista, joilla Nummelan jätevedenpuhdistamoa voidaan tehostaa ja jätevesiverkostoa saneerata siten, että Risubackajokeen johdettavat jätevedet eivät lisää purkupaikan alapuolisessa uomassa ja vesistöissä haitallisten aineiden pitoisuuksia, mikäli selvityksen perusteella ilmenee, että ei ole mahdollista johtaa jätevesiä muualle kuin Risubackajokeen.* Kun Risubackajoelle nyt on parikin vaihtoehtoa, päätettiin asiaa ryhtyä lähestymään uudesta näkökulmasta, taloudellisesta näkökulmasta. Ympäristönäkökulmasta katsottunahan vaihtoehtojen erot olivat vähäiset.

Naapurikunnan edustajien kanssa käydyt neuvottelut eivät ole johtaneet yhteisymmärrykseen. Toivo asiassa lepääkin nyt sen varassa, että lupaviranomainen ja oikeuslaitos ottaa asiassa järjen käteen. Haemme kokonaistaloudellisesti edullista ratkaisua.

JÄTEVEDENPUHDISTAMON KOETOIMINTA

MBR

Vihdin Veden johtokunta päätti syksyllä 2014 panostaa Nummelan jätevedenpuhdistamon kehittämiseen hankkimalla Membraanibioreaktori (MBR) koelaitoksen. Tarkoituksena oli pilotoinnin avulla selvittää miten hyvin uudella, Suomessa aiemmin hieman tuntemattomammalla tekniikalla jätevesien puhdistamista voitaisiin vielä entisestään tehostaa. Lupaehtoon mukaan Vihdin Veden puhdistetut jätevedet eivät siis saa tulevaisuudessa lisätä haitallisten aineiden pitoisuuksia. Mitä nämä lupaehtoisissa mainitut haitalliset aineet sitten ovat? Yksiselitteistä vastausta asiaan ei lupaviranomaisilta ole saatu. Itse näimme niin, että ne saattaisivat olla typen yhdisteitä. Haitallisia aineita on muitakin, kuten esimerkiksi lääkejäämät. Lääkejäämien haittavaikutuksia ei tunneta kovinkaan hyvin.

Jotta pystyisimme lupaviranomaisille ja muille asian osapuolille osoittamaan, että olemme tehneet niin sanotusti kaikkemme, ryhdyimme selvittämään typenpoiston tehostamista. Kirjallisuuden mukaan jäteveden puhdistuksessa membraanibioreaktoreilla tarkoitetaan biologista puhdistusprosessia, jossa membraani toimii fysikaalisena erottimena päästäten vain osan kemiallisista ja fysikaalisista komponenteista läpi. MBR tekniikan avulla voidaan saavuttaa biologisen prosessin hyödyt ja samalla saadaan puhdistettua jätevesi lähes kiintoainevapaaksi. Lisäksi MBR tekniikka konsentroi biomassaa ja näin ollen vähentää käytettävää allastilavuutta sekä lisää biologisen prosessin tehokkuutta.

Tehostamistutkimusprojektiin palkattiin alkuvuodesta 2015 elintarviketekniikan insinööri Miia Nissinen. Nissinen oli Lappeenrannan teknillisen yliopiston jatko-opiskelija. Projektistamme tuli samalla hänen diplomityönsä aihe. Typenpoistoa onnistuttiin tehostamaan MBR:n avulla. Pilotoinnissa onnistuttiin saavuttamaan 95% typenpoisto hieman laitevalmistajan mitoittamaa alhaisemmalla typpikuormalla (0,1 kg/vrk) ja 10 g/L kiintoainepitoisuudella. Yli 90% typenpoisto saavutettiin suunniteltua suuremmalla typpikuormalla (0,3kg/vrk) ja 15 g/L kiintoainepitoisuudella. Hyvään typenpoistoon päästiin kierrättämällä suuria määriä nitraattipitoista ylijäämälietettä prosessin alkupäähän, riittävällä lietepitoisuudella ja pitkällä viipymällä. Fosfori poistui MBR prosessissa huonommin kuin meidän puhdistamoilla tällä hetkellä. Yhteenvetona MBR kokeen tuloksista voidaan todeta, että oikeilla prosessiratkaisuilla 95 % typenpoistotehon saavuttaminen on mahdollista. Kylmien vesien vaikutus typenpoiston tehoon jäi hieman "hämärän peittoon". Alkuperäisenä suunnitelmana oli nimenomaan tutkia MBR:n vaikutusta typenpoistoon kylmien vesien aikaan. Valitettavasti edeltävä talvi oli leuto ja vähäluminen, joten prosessin lämpötilaa pääosin laskevat sulamisvedet jäivät kokonaan tulematta.

Kubotan Membrane Europe (KME) teki esisuunnitelman ja tarjouksen Nummelan jätevedenpuhdistamon prosessin muuttamisesta MBR prosessiksi. KME:n ehdotus on varteenotettava vaihtoehto, Nummelan jätevedenpuhdistamon tulevaa prosessia valittaessa. KME suunnitelman mukaan MBR yksiköt asennettaisiin nykyisiin altaisiin. Tämän vaihtoehdon merkittävimmät haasteet ovat vertikaalisia. Nykyinen Nummelan puhdistamorakennus on

JÄTEVEDENPUHDISTAMON KOETOIMINTA

liian matala, eikä altaiden syvyysskään oikein tahdo riittää. Esikäsittely-yksikön saneeraus on meillä tällä hetkellä suunnittelussa. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2016. Uuden esikäsittely-yksikön laitteet valitaan siten, että ne ovat hyvin pienillä muutostöillä myös MBR prosessiin soveltuvat.

PAC-MBR

Kesällä 2015 koetoimintaa jatkettiin. Miia Nissisen projektityönohjaaja TkT Niina Vieno Envieno Ky:stä, Artaksen diplomi-insinööri Yiğit Zorlutuna ja puhdistamohoitaja Heikki Kaltiainen tutkivat jätevedenkäsittelyn tehostamista jauhemaisella aktiivihieillä (PAC) ja MBR pilotilla. Kirjallisuuden mukaan haitallisten aineiden poistoa voidaan tehostaa hapettamiseen, kalvosuodatukseen ja adsorptioon perustuvilla käsittelymenetelmillä. Laitoksilla joiden vastaanottava vesistö on herkkä, suositellaan käytettäväksi adsorptioon perustuvia menetelmiä, kuten aktiivihieilisuodatus. Edelleen kirjallisuuden mukaan MBR tekniikan ja aktiivihieien ”yhteistyö” on toiminut tehokkaasti kemikaalijäämien ja ravinteiden poistossa. Lisäämällä aktiivihieiltä MBR prosessin biologiseen prosessiosaan jäteveden haitta-aineet adsorboituvat eli sitoutuvat hieleen. Aktiivihieili erottuu lietteen mukana kalvosuodatusvaiheessa. Näin haitta-aineiden käsittely siirtyy liete-prosessiin, lisäten käsiteltävän lietteen määrää. Haitalliset aineet eivät kokonaisuudessaan hajoa vaan ne sitoutuvat lietteeseen ja ongelma siirtyy lietteenkäsittelyyn.

Parin kuukauden koeajon tuloksena nähtiin, että lisäämällä jauhemaisista hieiltä MBR prosessiin, typenpoisto tehostui hieman, mutta lääkeaineiden poistuminen tehostui merkittävästi. Mitä korkeampi oli aktiivihieiliannos, sitä tehokkaammin ja pidemmän aikaa näkyi sen positiivinen vaikutus prosessissa.

AEROMATIC

DI Pekka Vieno Envieno Ky:stä on kehittänyt jäteveden sisältämän ammoniumtypen pitoisuuden perustuvan ilmastuksen ohjausjärjestelmän eli Aeromaticin. Tämä, toisin kuin nuo kaksi edellistä koetta, toteutetaan varsinaisessa Nummelan jätevedenpuhdistusprosessissa. Tämänkin kokeen tavoitteena on parantaa Nummelan jätevedenpuhdistamon kokonaistypenpoistoa. Jätevedenpuhdistuksessa ilmastus kuluttaa keskimäärin puolet koko puhdistamon käyttämästä sähköenergiasta. Optimoimalla prosessiin syötettävän ilman määrä, liika happi ei haittaa denitrifikaatiota ja ilmastuksessa ei hukata energiaa. Nummelan jätevedenpuhdistamolla on päästy viime vuosina yli 80 % kokonaistypenpoistotehoon. Teoreettisesti tarkasteltuna, Aeromaticin avulla kokonaistypenpoistoteho voidaan nostaa 90 % tai jopa sen yli. Tämä Aeromatic koetoiminta aloitetaan helmi-kuussa 2016. Tuloksia näistä Aeromatic kokeista odotetaan saatavan vielä kevään 2016 aikana.

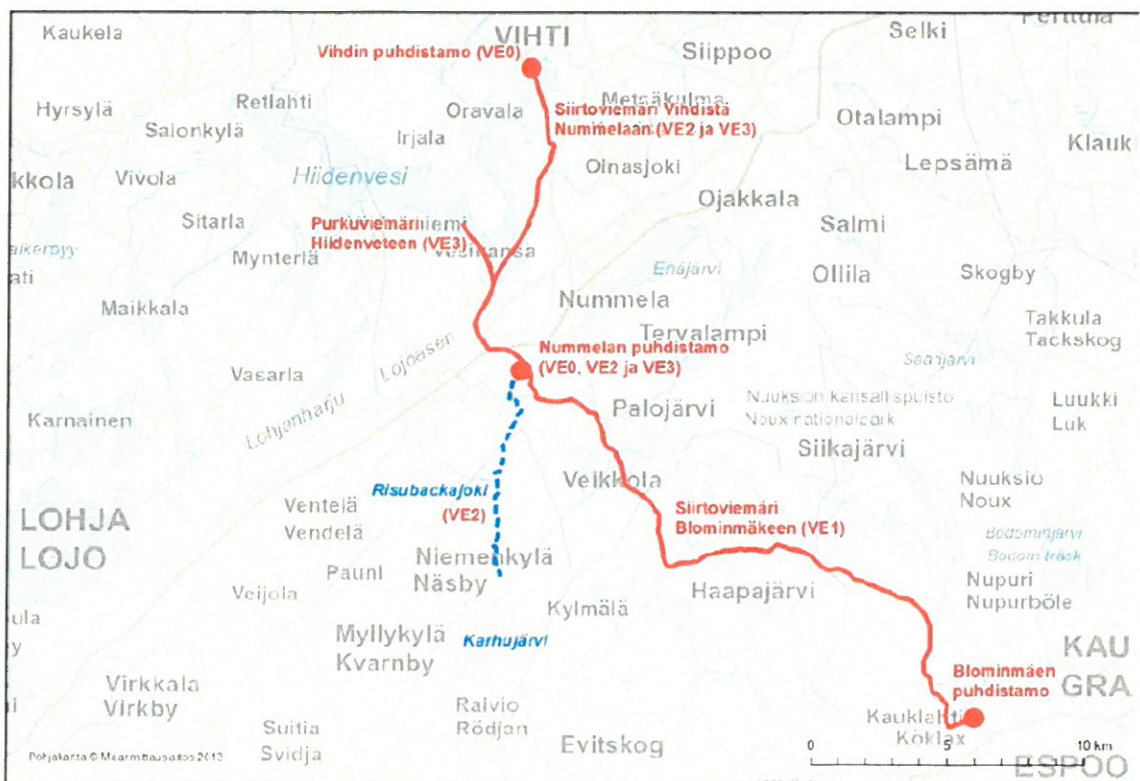
JÄTEVEDENPUHDISTAMON KOETOIMINTA

MITEN NÄITÄ TULOKSIA HYÖDYNNETÄÄN?

Miten tästä jatketaan eteenpäin? Nykytietämyksen mukaan 100 % kokonaistypenpoisto yhdyskuntien jätevesistä on mahdollisuus millä tekniikalla hyvänsä. Erinomaisena tasona yleisesti pidetään 90 % typenpoistotehoa. Riittääkö 90% typenpoistoteho Nummelassa siihen, että nykyinen puhdistamo saa jatkaa puhdistettujen jätevesien laskemista Risubackajokeen? Se ratkaistaan seuraavien vuosien aikana. Tulemme jättämään vielä tämän vuoden loppuun mennessä aluehallintovirastoon uudet ympäristölupahakemukset, sekä Nummelan että kirkonkylän puhdistamoiden osalta.

Jätevedenpuhdistamoiden koetoimintaan on uponnut satojatuhansia euroja. Voidaanko näihin projekteihin sijoitettuja rahoja saada takaisin? Ei varmaankaan, mutta meidän mittakaavassa suurelta investoinnilta voidaan välttyä. Mikäli yli 30 miljoonan euron investointia ei tarvitse tehdä, on koetoiminta silloin ollut kannattavaa. Jo tehtyjen toimien jälkeen meillä ei ole yhtä ylivoimaista ehdotusta haasteemme ratkaisemiseksi olemassa. Miten olemme aikoneet ratkaisua hakea? Tulemme julkaisemaan HILMA:ssa ilmoituksen vielä kevättalven 2016 aikana. Olemme ajatelleet käynnistää teknisen vuoropuhelun, jossa alan yrityksiltä pyydetään ehdotuksia haastavan tilanteemme ratkaisemisesta. Merkittävimmät haasteenamme ovat:

- Kirkonkylän jätevedenpuhdistamolla ammoniumtypen poistaminen ympäri vuoden
- Nummelan jätevedenpuhdistamolla typenpoiston merkittävä tehostaminen

Kuva 10. Jätevedenpuhdistamon vaihtoehtojen ja siirtoviemäreiden yhdistelmäkartta

Toiminnan tulevia näkymiä

Ydintehtävämme on talousvedentuotanto, vesihuoltoverkoston ylläpito ja jätevesien puhdistaminen. Perustehtäviimme kuuluu myös talousveden jakelu sekä jätevesien kerääminen ja kuljetus. Tavoittemme on, että nämä edellä mainitut tehtävät hoidetaan mahdollisimman kustannus- tehokkaasti sekä ympäristöystävällisesti, nyt ja tulevaisuudessa.

- Talousvedentuotannossa se tarkoittaa uusien, nykyistä riskittömimpien, pohjavesiesiintymien etsimistä. Kaikki nykyiset käytössämme olevat pohjavesivarat ovat kyllä lähellä, samalla kuitenkin hyvin riskialttiita ihmisen toiminnasta johtuvalle pilaantumiselle. Vihtijärven pohjavesivarannot tiedetään, kuitenkin niiden käyttökelpoisuus on vielä hieman hämärän peitossa.
- Verkoston osalta se tarkoittaa muun muassa vuotovesien parempaa hallintaa. Vesijohtoja on ryhdyttävä saneeraamaan kiihtyvällä tahdilla, vaikka vuotovesimäärät ovat valtakunnallisesti vertailtaessa vielä pienet. Viemärivuotojen etsimiseen ja ehkäisemiseen haetaan uusia keinoja, jo käytössä olevien kikkojen lisäksi. Hulevesien puhdistaminen jätevedenpuhdistamoilla ei ole järkevää työtä.
- Jätevedenpuhdistamisessa se tarkoittaa entistäkin parempia puhdistustuloksia. Jo nyt Vihdin Veden jätevedenpuhdistamot kestävät kansallisen, ja jopa kansainvälisen vertailun puhdistustulosten osalta. Niin kirkonkylän kuin Nummelan puhdistamon osalta voidaan sanoa, että niiden puhdistetut jätevedet ovat jo nykyisin parhaimmillaan ihan uimavesiluokkaa. Tämä ei kuitenkaan ehkä tulevaisuudessa riitä? Me olemme valmiit ottamaan haasteen vastaan.
- Asiakaspalvelussa se tarkoittaa muun muassa uusien sähköisten palveluiden käyttöönottamista. Se voi myös tarkoittaa kokonaan uusien palveluiden tarjoamista kuluttajille.
- Tiivistä yhteistyötä naapurikuntien vesihuoltoalan ihmisten kanssa jatketaan. Tiedon ja kokemusten jakaminen hyödyntää molempia osapuolia.
- Kunnan hankintastrategia on ehkä hieman ristiriitainen. Välillä saamme paikallislehdistä lukea, kuinka hankintoja pitäisi pilkkoa pieniksi, jotta paikallisetkin yrittäjät pääsisivät paremmin kunnan hankintoihin osallistumaan. Seuraavana sitten jo tuleekin ”ylhäältä” suositus, että kilpailutuksissa voisi tai pitäisi käyttää KL-kuntahankintojen palvelua. Vihdin Vesi määrittelee oman hankintastrategian ja tuo sen johtokuntakäsittelyyn.

Taloutemme on vakaalla pohjalla. Kassavarannot riittävät suunniteltujen laitos- ja verkostoinvestointien toteuttamiseen, Espoon vaihtoehtoa lukuun ottamatta. Ratkaisuja lähdetään hakemaan osittain uusilla keinoilla.

Henkilöstön työhyvinvoinnista ja täydennyskoulutuksesta huolehtiminen on myös Vihdin Veden menestyksen eräs kulmakivi. Vuonna 2015 näillä osa-alueilla ei ihan päästy tavoitellulle tasolle. Muutoksia toimintatapoihin on jo tehty ja lisää uudistuksia suunnitellaan. On ensiarvoisen tärkeää, että kehityksen suunta saadaan käännettyä takaisin positiiviselle polulle.

Talous

Taloussarviossa määriteltiin kuntapäämääränä Vihdin Vedelle että tilinpäätöksessä tuloksemme tulee olla ylijäämäinen. Vihdin Veden taloudellinen asema on vakaa. Kunta, Suomen valtio ja euroalue sen sijaan näyttävät taloudellisesti huomattavan epävakaalta. Tämä seikka ei jääne tulevina vuosina merkityksettömäksi Vihdin Vedellekään.

TULOSLASKELMA JA TALOUSSARVIOVERTAILU

	1.1.- 31.12.2014	Toteutunut €	1.1.- 31.12.2015	Toteutunut €	2015 Alkuperäinen Talousarvio €	2015 Alitus- /ylitys €
Liikevaihto		4 006 064,68		4 152 041,88	4 117 000,00	35 041,88
Liiketoiminnan muut tuotot		15 000,00		4 040,00	0,00	4 040,00
Materiaalit ja palvelut						0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						0,00
Ostot tilikauden aikana	-585 398,40		-697 903,45		-695 000,00	-2 903,45
Palvelujen ostot	-923 014,52	-1 508 412,92	-777 539,39	-1 475 442,84	-864 000,00	86 460,61
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-445 812,61		-463 164,81		-649 000,00	185 835,19
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-93 470,53		-95 005,00			-95 005,00
Muut henkilösivukulut	-40 036,62	-579 319,76	-43 165,59	-601 335,50		-43 165,69
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-962 697,35	-962 697,35	-1 004 921,43	-1 004 921,43	-1 100 000,00	-97 792,60
Liiketoiminnan muut kulut		-87 042,43		-260 005,57	-20 000,00	-240 005,57
Liikelylijäämä		883 592,22		814 376,54	789 000,00	25 376,54
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot kunnalta	33 247,79		26 116,59		20 000,00	6 116,59
Muut rahoitustuotot	9 529,58		21 220,36		5 000,00	16 220,36
Muille maksetut korkokulut	-75,64		-1 108,11		0,00	-1 108,11
Muut rahoituskulut	-383 993,00	-341 291,27	-392 988,00	-346 759,16	-393 000,00	12,00
Ylijäämä ennen satunn. eriä		542 300,95		467 617,38	421 000,00	46 617,38
Ylijäämä ennen varauksia		542 300,95		467 617,38	421 000,00	46 617,38
Tilikauden ylijäämä		542 300,95		467 617,38	421 000,00	46 617,38

RAHOITUSLASKELMA JA TALOUSARVIOVERTAILU

	TP 2014 €	TP 2015 €	TA 2015 €	TA-VERT. Alitus/Ylitys €
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	883 592,22	814 376,54	789 000	25 376,54
Poistot ja arvonalentumiset	962 697,35	1 004 921,43	1 100 000	97 792,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-341 291,27	-346 759,16	-378 000	21 240,84
Muut tulorahoituksen korjaukset	-15 000,00	172 871,17	0	
yht.	1 489 998,30	1 645 409,98	1 521 000	144 409,98
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 207 024,00	-1 950 245,60	-2 173 000	222 754,40
Rahoitusosuudet inv.menoihin	147 993,72	0	0	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	15 000,00	20 000	0	
yht.	-1 044 030,28	-1 930 245,98	-2 173 000	222 754,40
Toiminnan ja inv. rahavirta	445 968,02	-284 835,62	-652 000	367 164,38
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Kunnalta saat pitkäaik. lainojen väh.	0,00	0,00	0	0,00
Muilta saat. pitkäaik. lainojen väh.	-5 256,00	-5 256,00	-5 256	0,00
Muilta saat. pitkäaik. lainojen lis.	0,00	0,00	0	0,00
Kunnalta saat. lyh. aik. lainojen muut.	0,00	0,00	0	0,00
yht.	-5 256,00	-5 256,00	-5 256	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 199,80	14 634,58	0	14 634,58
Saamisten muutos muilta	-45 825,54	84 713,76	0	84 713,76
Saamisten muutos kunnalta	-659 107,85	-447 875,32	-148 256	-596 131,32
Pal.kelp. liitt.maks.muutos muilta	454 083,39	329 965,82	430 000	-100 034,18
Pal.kelp. liitt.maks.muutos kunnalta	1 471,86	2 924,48	20 000	-17 075,52
Korott. velkojen muutos muilta	-43 059,36	28 050,16	50 000	-21 949,84
Korott. velkojen muutos kunnalta	-137 074,72	277 678,14	9 000	268 678,14
yht.	-440 712,02	290 091,62	657 256	-367 164,38
Rahoituksen rahavirta	-445 968,02	284 835,62	652 000	-367 164,38
Rahavarojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00

INVESTOINNIT JA TALOUSARVIOVERTAILU

	TP 2014 €	TP 2015 €	TA 2015 €	TA-VERT. Alitus/Ylitys
Vedenottamot ja vesitornit				
Menot				
Luontolan vedenottamon perusp.	142 821,21	314 243,07	100 000	214 243,07
Lautojan vedenottamo	0,00	0,00	80 000	-80 000,00
N:lan vesitornin saneeraus	5 993,33	335 642,30	40 000	295 642,30
	148 814,54	649 885,37	220 000	429 885,37
Vesi- ja viemäriverkostot				
Menot				
	539 284,92	1 201 383,61	1 260 000	-58 616,39
	539 284,92	1 201 383,61	1 260 000	-58 616,39
Jätevedenpumppaamot				
Menot				
Vanhosten pumpp.saneeraus	0,00	1 500,00	30 000	-28 500,00
Uudet pumppaamot	34 930,00	1 200,00	20 000	18 800,00
	34 930,00	2 700,00	50 000	-47 300,00
Jätevedenpuhdistamot				
Tulot				
	147 993,72 *)	0,00	0	0
*) MBR- koelaitos				
Menot				
N:lan jv-puhdistamon saneeraus	76 638,00	96 276,62	593 000	-496 723,38
MBR koelaitos (N:lan jv-puhdistamo)	356 930,77	0	0	0
	285 575,05	96 276,62	593 000	-496 723,38
Irtaimistoinvestoinnit ym.				
Tulot				
Huoltoauton GGX-427 myynti	15 000,00	0,00	0	0,00
Menot				
Vesihuoltoauto BRS-402	45 054,80	0,00	0	0,00
Viemärihuoltoauto ZKP-153	0	0,00	50 000	-50 000
Liittymismaksut	5 370,97	0,00	0	0,00
	1 044 030,28	1 950 245,60	2 173 000,00	-222 754,40

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2014	Toteutunut €	1.1.- 31.12.2015	Toteutunut €
Liikevaihto		4 006 064,68		4 152 041,88
Liiketoiminnan muut tuotot		15 000,00		4 040,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-585 398,40		-697 903,45	
Palvelujen ostot	-923 014,52	-1 508 412,92	-777 539,39	-1 475 442,84
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-445 812,61		-463 164,81	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut				
Muut henkilösivukulut	-40 036,62	-579 319,76	-43 165,69	-601 335,50
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-962 697,35	-962 697,35	-1 004 921,43	-1 004 921,43
Liiketoiminnan muut kulut		-87 042,43		-260 005,57
Liikelylijäämä		883 592,22		814 376,54
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot kunnalta	33 247,79		26 116,59	
Muut rahoitustuotot	9 529,58		21 220,36	
Muille maksetut korkokulut	-75,64		-1 108,11	
Muut rahoituskulut	-383 993,00	-341 291,27	-392 988,00	-346 759,16
Ylijäämä ennen satunn. eriä		542 300,95		467 617,38
Ylijäämä ennen varauksia		542 300,95		467 617,38
Tilikauden ylijäämä		542 300,95		467 617,38

Sijoitetun pääoman tuotto (%)	6,79	6,10
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto (%)	6,79	6,10
Voitto (%)	13,54	11,26

TASE 31.12.2015

VASTAAVAA		Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	16 633 228,24	17 385 681,24
II	Aineelliset hyödykkeet	16 624 690,19	17 377 143,19
1.	Maa- ja vesialueet	98 963,53	98 963,53
2.	Rakennukset	1 734 685,03	2 291 301,57
3.	Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 567 834,15	13 069 774,65
4.	Koneet ja kalusto	41 829,68	28 160,81
6.	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 181 377,80	1 888 942,63
III	Sijoitukset	8 538,05	8 538,05
4.	Muut saamiset	8 538,05	8 538,05
B	VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 428 683,02	6 777 210,00
I	Vaihto-omaisuus	59 764,98	45 130,40
1.	Aineet ja tarvikkeet	59 764,98	45 130,40
II	Saamiset	6 368 918,04	6 732 079,60
	Lyhytaikaiset saamiset	6 368 918,04	6 732 079,60
1.	Myyntisaamiset	308 547,42	229 263,30
3.	Saamiset kunnalta	6 045 464,15	6 493 339,47
4.	Muut saamiset	104,63	2 081,83
5.	Siirtosaamiset	14 801,84	7 395,00
VASTAAVAA		23 061 911,26	24 162 891,24

TASE 31.12.2015

VASTATTAVAA		Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
A	OMA PÄÄOMA	13 640 277,62	14 107 895,00
I	Peruspääoma	4 612 533,94	4 612 533,94
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	8 485 442,73	9 027 743,68
V	Tilikauden ylijäämä	542 300,95	467 617,38
D	VIERAS PÄÄOMA	9 421 633,64	10 054 996,24
I	Pitkäaikainen	8 821 643,15	9 149 277,45
4.	Lainat julkisyhteisöiltä	15 765,96	10 509,96
8.	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	721 931,00	724 855,48
9.	Muut velat	8 083 946,19	8 413 912,01
II	Lyhytaikainen	599 990,49	905 718,79
4.	Lainat julkisyhteisöiltä	5 256,00	5 256,00
7.	Ostovelat	159 251,18	207 773,98
8.	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	87 736,09	365 414,23
9.	Muut velat	205 141,69	188 323,06
10.	Siirtovelat	142 605,53	138 951,52
VASTATTAVAA		23 061 911,26	24 162 891,24

TASE 31.12.2015 LAJEITTAIN

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT		Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		98 963,53	93 592,56
1211	Kiinteistöjen liittymismaksut	65 181,30	65 181,30
1212	Maa- ja vesialueet	33 782,23	33 782,23
Rakennukset		1 734 685,03	2 291 301,57
1221	Puhdistamorakennukset	332 248,12	283 821,52
1222	Muut tuotantorakennukset -vesitornit ja muut tuotantorakennukset	1 402 436,91	2 007 480,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet		13 567 834,15	13 069 774,65
1231	Muut kiinteät rakenteet/laitteet	394 776,04	153 934,12
1232	Muut maa- ja vesirakenteet	0,68	0,68
1233	Pumppaamot	161 944,44	169 423,08
1234	Vesijohtoverkosto	3 528 144,28	3 573 396,05
1235	Viemäriverkosto	9 403 376,80	9 137 941,49
1236	Vesilaitoskoneet ja -laitteet	79 591,91	35 079,23
Koneet ja kalusto		41 829,68	28 160,81
1251	Muut koneet ja kalusteet	0,17	0,17
1252	Atk-laitteet ja kalusteet	1,19	1,19
1253	Muut kuljetusvälineet	41 828,15	28 159,28
1255	Kevyet koneet ja laitteet	0,17	0,17
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 181 377,80	1 888 942,63
1291	Keskeneräiset vesijohdot	195 140,24	452 041,71
1292	Keskeneräiset viemäriverkostot	683 015,17	721 239,20
1298	Muut keskeneräiset hankinnat	303 222,39	715 661,72
		16 624 690,19	17 337 143,19
Sijoitukset	Sijoitukset		
1389	Muut saamiset muilta	8 538,05	8 538,05
		8 538,05	8 538,05
PYSYVÄT VASTAAVAT		16 633 228,24	17 385 681,24

TASE 31.12.2015 LAJEITTAIN

VAIHTUVAT VASTAAVAT	Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	59 764,98	45 130,40
1411 Asennusvarasto	41 494,99	35 230,32
1419 Muut aineet ja tarvikkeet	18 269,99	9 900,08
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	308 547,42	229 263,30
1614 LA käyttömaksusaamiset muilta	205 221,78	157 938,62
1615 LA liittymismaksusaamiset muilta	70 858,90	34 435,10
1617 LA muut myyntisaamiset muilta	32 466,74	36 889,58
Saamiset kunnalta	6 045 464,15	6 493 339,47
1655 LA myyntisaamiset Vihdin kunnalta	8 924,06	15 986,86
1671 Yhdistili	6 036 540,09	6 477 352,61
Lyhytaikaiset muut saamiset	104,63	2 081,83
1669 Muut la saamiset muilta	104,63	2 081,83
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	14 801,84	7 395,00
1688 Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset muilta	14 801,84	7 395,00
Saamiset	6 368 918,04	6 732 079,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 428 683,02	6 777 210,00
VASTAAVAA	23 061 911,26	24 162 891,24

TASE 31.12.2015 LAJEITTAIN

VASTATTAVAA		Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma		4 612 533,94	4 612 533,94
2001 Peruspääoma		4 612 533,94	4 612 533,94
Yli-/alijäämät		9 027 743,68	9 495 361,06
2031 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		8 485 442,73	9 027 743,68
2036 Tilikauden yli-/alijäämä		542 300,95	467 617,38
		13 640 277,62	14 107 895,00
PAKOLLISET VARAUKSET			
Pakolliset varaukset		0,00	0,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
PA lainat julkisyhteisöiltä		15 765,96	10 509,96
2124 PA lainat Kuntien eläkevak.laitokselta		15 765,96	10 509,96
PA muut velat		8 805 877,19	9 138 767,49
2168 PA Vesiliittymismaksut		2 457 174,75	2 554 674,65
2169 PA Viemäri liittymismaksut		5 626 771,44	5 859 237,36
2168 PA Vesiliittymismaksut kunnalta		216 873,08	217 754,68
2169 PA Viemäri liittymismaksut kunnalta		505 057,92	507 100,80
		8 821 643,15	9 149 277,45
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
LA lainat Kuntien eläkevakuutuslaitoksilta		5 256,00	5 256,00
2223 LA lainat kuntien eläkevakuutuslaitokselta		5 256,00	5 256,00
LA ostovelat		246 987,27	573 188,21
2254 LA sisäiset ostovelat Vihdin kunnalle		87 736,09	365 414,23
2255 LA ostovelat muille		159 251,18	207 773,98
LA muut velat		205 141,69	188 323,06
2261 Sosiaaliturvamaksuvelat		1 064,87	1 153,41
2262 Ennakonpidätysvelat		10 665,84	11 984,30
2263 TT:n työeläkevakuutusmaksuvelat		3 078,72	3 477,02
2264 TT:n työttömyysvakuutusvelat		1 102,82	0,00
2265 Ay jäsenmaksuvelat		342,99	385,24
2267 Alv-maksut		188 886,45	171 323,09
LA siirtovelat		142 605,53	138 951,52
2281 TA:n KuEL velat		8 384,58	9 537,80
2282 TA:n työttömyysvakuutusvelat		9 160,76	0,00
2284 Taloudellisen tuen velat		239,61	189,03
2288 Tuntipalkkaisten lomapalkkajaksotus		71 774,57	72 403,74
2289 kk-palkkaisten lomapalkkajaksotus		42 241,55	44 553,52
2290 Erilliskorvausten jaksotus		2 140,00	1 168,03
2299 Muut LA siirtovelat		8 664,46	11 099,40
		599 990,49	905 718,79
Vieras pääoma		9 421 633,64	10 054 996,24
VASTATTAVAA		23 061 911,26	24 162 891,24

RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2014		1.1. - 31.12.2015	
	Eur		Eur	Eur
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä	883 592,22		814 376,54	
Poistot ja arvonalentumiset	962 697,35		1 004 921,43	
Rahoitustuotot ja -kulut	-341 291,27		-346 759,16	
Muut tulorahoituksen korjaukset	-15 000,00	1 489 998,30	172 871,17	1 645 409,98
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 207 024,00		-1 950 245,60	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	147 993,72			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 000,00	-1 044 030,28	20 000,00	-1 930 245,60
Toiminnan ja investointien rahavirta		445 968,02		284 835,62
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 256,00		-5 256,00	
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-5 256,00	0,00	-5 256,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 199,80		14 634,58	
Saamisten muilta muutos	-45 825,54		84 713,76	
Saamisten kunnalta muutos	-659 107,85		-447 875,32	
Palautuskelpoisten liittymismaksujen muutos	454 083,39		329 965,82	
Palautuskelpoisten liitt.maksujen kunnalta muutos	1 471,86		2 924,48	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-137 074,72		277 678,14	
Korottomien velkojen muutos	-43 059,36	-440 712,02	28 050,16	290 091,62
Rahoituksen rahavirta		-445 968,02		284 835,62
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Investointien tulorahoitus (%)		144,15		75,51
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta (€)		1 426 652		1 648 176
Lainanhoitokate		283,98		278,72
Kassa riittävyys (pv)		0		0
Jos kassan riittävydestä esitettäisiin yhdistilinsaldo, olisi kassan riittävyys 584 päivää (v. 2014)				
Jos kassan riittävydestä esitettäisiin yhdistilinsaldo, olisi kassan riittävyys 504 päivää (v. 2015)				
Quick ratio		10,62		7,43
Current ratio		10,71		7,48

TALOUS

TULOSLASKELMA (HULEVEDET)

Hulevesien eriyttämisessä vesihuoltolaitoksen muusta toiminnasta on käytetty laskennallista 5 %:n osuutta vesihuoltolaitoksen kokonaismenoista/tuloista.

	1.1.-31.12.2015	Toteutunut €	1.1.-31.12.2014	Toteutunut €
Liikevaihto		207 602,09		200 303,23
Liiketoiminnan muut tuotot		202,00		750,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-34 895,17		-29 269,92	
Palvelujen ostot	-38 876,97	-73 772,14	-46 150,73	-75 420,65
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-23 158,24		-22 290,63	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 750,25		-4 673,53	
Muut henkilösivukulut	-2 158,28	-30 066,77	-2 001,83	-28 965,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-50 246,07	-50 246,07	-48 134,87	-48 134,87
Liiketoiminnan muut kulut		-13 000,28		-4 352,12
Liikeylijäämä		40 718,83		44 179,60
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot kunnalta	1 305,83		1 662,39	
Muut rahoitustuotot	1 061,02		476,48	
Muille maksetut korkokulut	-55,41		-3,78	
Muut rahoituskulut	-19 649,40	-17 337,96	-19 199,65	-17 064,56
Ylijäämä ennen satunn. eriä		23 380,87		27 115,04
Ylijäämä ennen varauksia		23 380,87		27 115,04
Tilikauden ylijäämä		23 380,87		27 115,04

TASE (HULEVEDET)

VASTAAVAA		Vuosi 2015 €	Vuosi 2014 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	869 284,06	831 661,41
II	Aineelliset hyödykkeet	868 857,16	831 234,51
1.	Maa- ja vesialueet	4 948,18	4 948,18
2.	Rakennukset	114 565,08	86 734,25
3.	Kiinteat rakenteet ja laitteet	653 488,73	678 391,71
4.	Koneet ja kalusto	1 408,04	2 091,48
6.	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	94 447,13	59 068,89
III	Sijoitukset	426,90	426,90
4.	Muut saamiset	426,90	426,90
B	VAIHTUVAT VASTAAVAT	338 860,50	321 434,15
I	Vaihto-omaisuus	2 256,52	2 988,25
1.	Aineet ja tarvikkeet	2 256,52	2 988,25
II	Saamiset	336 603,98	318 445,90
	Lyhytaikaiset saamiset	336 603,98	318 445,90
1.	Myyntisaamiset	11 463,17	15 427,37
3.	Saamiset kunnalta	324 666,97	302 273,21
4.	Muut saamiset	104,09	5,23
5.	Siirtosaamiset	369,75	740,09
VASTAAVAA		1 208 144,56	1 153 095,56
VASTATTAVAA		Vuosi 2015 €	Vuosi 2014 €
A	OMA PÄÄOMA	705 394,75	682 013,88
I	Peruspääoma	230 626,70	230 626,70
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä	451 387,18	424 272,14
V	Tilikauden alijäämä	23 380,87	27 115,04
D	VIERAS PÄÄOMA	502 749,81	471 081,68
I	Pitkäaikainen	457 463,87	441 082,16
4	Lainat julkisyhteisöiltä	525,50	788,30
8	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	36 242,77	36 096,55
9	Muut velat	420 695,60	404 197,31
II	Lyhytaikainen	45 285,94	29 999,52
4	Lainat julkisyhteisöiltä	262,80	262,80
7	Ostovelat	10 388,70	7 962,56
8	Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	18 270,71	4 386,80
9	Muut velat	9 416,15	10 257,08
10	Siirtovelat	6 947,58	7 130,28
VASTATTAVAA		1 208 144,56	1 153 095,56

RAHOITUSLASKELMA (HULEVEDET)

	1.1. - 31.12.2015		1.1. - 31.12.2014	
	Eur	Eur	Eur	Eur
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	40 718,83		44 179,61	
Poistot ja arvonalentumiset	50 246,07		48 134,87	
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 337,96		-17 064,56	
Muut tulorahoituksen korjauserät	8 643,56	82 270,50	-750,00	74 499,92
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-97 512,28		-60 351,20	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		7 399,69	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 000,00	-96 512,28	750,00	-52 201,51
Toiminnan ja investointien rahavirta		-14 241,78		22 298,41
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-262,80		-262,80	
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Muilta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-262,80	0,00	-262,80
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	731,73		-559,99	
Saamisten muilta muutos	4 235,69		-2 291,28	
Saamisten kunnalta muutos	-22 393,77		-32 955,39	
Palautuskelpoisten liittymismaksujen muutos	16 498,29		22 704,17	
Palautuskelpoisten liitt.maksujen kunnalta muutos	146,22		73,59	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	13 883,91		-6 853,74	
Korottomien velkojen muutos	1 402,51	14 504,58	-2 152,97	-22 035,61
Rahoituksen rahavirta		14 241,78		-22 298,41
Rahavarojen muutos		0,00	ERO	0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

INVESTOINNIT 1.1. – 31.12.2015

	Käytetty / €
Nummelan vesitornin saneeraus	335 642,30
Stenkullan vh	37 057,95
Peiponkujan vh	-2 285,50
Pajuniityn vh	685 416,91
Kk:n runkovesijohdon saneeraus	183 788,87
Kanervatien vh	38 850,73
Lankilan runkovesijohdon saneeraus	101 101,22
Tervalammentie 462 paineviemäri	9 872,54
Koivula vh	40 818,59
Porkkanapolun vh	87 327,28
Koivissillan vh	9 833,14
Naaranpajun JVP	1 200,00
Siipoon kouluntien vh/lisäviikset	9 601,88
Nummelan puhdistamon saneeraus	96 276,62
Luontolan vo perusparannus	314 243,07
Hiidenranta 3 pumppaamon saneeraus	1 500,00
Investointimenot yhteensä	1 950 245,60
Avustukset investointeihin	0,00
Investoinnit	1 950 245,60
Sijoitukset, kiinteistöjen liittymismaksut	0,00
Investoinnit ja liittymismaksut yhteensä	1 950 245,60
Talousarvio	2 173 000,00
Lisämääräraha	0,00
Ero talousarvioon	222 754,40

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
LIKEVAIHTO		
Perusmaksut	674 520,86	551 468,73
Vesitulot	1 082 925,48	1 083 143,00
Jätevesitulot	2 240 923,84	2 278 829,69
Kuljetustulot	217,00	490,75
Muut myyntitulot **)	7 477,50	238 109,71
Liikevaihto yhteensä	4 006 064,68	4 152 041,88
Liiketoiminnan muut tuotot *)	15 000,00	4 040,00
PALKAT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	445 812,61	463 164,81
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	93 470,53	95 005,00
Muut henkilösivukulut	40 036,62	43 165,69
Tuloslaskelman mukaan yhteensä	579 319,76	601 335,50
RAHOITUSKULUT KONSERNIYHTEISÖILLE		
Peruspääoman korko Vihdin kunnalle	383 993,00	392 988,00
Yhdystilin korot Vihdin kunnalle	0,00	0,00
	383 993,00	392 988,00
RAHOITUSTUOTOT KONSERNIYHTEISÖILTÄ		
Yhdystilin korot Vihdin kunnalta	33 247,79	26 116,59
	33 247,79	26 116,59

*) Kemira palkintoraha puhdistamohoitajille 4 000 €.

***) Kasvu muissa myyntituloissa johtuu osittain kirjauskäytännön muutoksesta v. 2015. Vuoden 2014 luvuissa on kirjattu perusmaksuihin tuloja, jotka vuodesta 2015 lähtien kirjataan muihin myyntituloihin..

TASEEN LIITETIEDOT

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Pysyvien vastaavien arvostamisessa noudatetaan voimassa olevaa kunnanvaltuuston 10.12.2012 § 73 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta noudatetaan kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

	Vuosi 2014 €	Vuosi 2015 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma 1.1.	4 612 533,94	4 612 533,94
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	4 612 533,94	4 612 533,94
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 485 442,73	9 027 743,68
Liittymismaksurahaston siirto	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 485 442,73	9 027 743,68
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	542 300,95	467 617,38
Oma pääoma yhteensä	13 640 277,62	14 107 895,00

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai keskihinnan määräisenä.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

	2014	2015
Virka- ja työsuhteita yhteensä	13	13
Yleishallinto	4	4
Nummelan puhdistamo	3	3
KK puhdistamo	1	1
Verkosto, vedenottamot, pump.	5	5

Henkilöstö siirtynyt Vihdin kunnalta Vihdin Veden palvelukseen 1.1.2010.

PYSYVÄT VASTAAVAT JA MUUT PITKÄAIKAiset SIIJOITUKSET 31.12.2015

VIHDIN VESIHUOLTOLAITOS

Taseen liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

31.12.2015

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				Sijoitukset		Kaikki yht.	
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäaikaiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiskinnat	Yhteensä		Sijoitukset
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	98 963,53	7 433 641,86	24 923 992,61	307 946,12	1 192 727,78	33 957 271,90	8 538,05	33 965 809,95
Hankintameno lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	814 177,52	421 444,19	0,00	1 950 245,60	3 185 867,31	0,00	3 185 867,31
Hankintameno vähennyk.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-192 871,17	0,00	-1 242 680,77	-1 435 551,94	0,00	-1 435 551,94
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	98 963,53	8 247 819,38	25 152 565,63	307 946,12	1 900 292,61	35 707 587,27	8 538,05	35 716 125,32
Avustukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustusten lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustusten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avustukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt sumupoisto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	5 698 956,83	11 356 158,46	266 116,44	11 349,98	17 332 581,71	0,00	17 332 581,71
Luov.kert.sumupoisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sumupoisto	0,00	0,00	0,00	0,00	5 698 956,83	11 356 158,46	266 116,44	11 349,98	17 332 581,71	0,00	17 332 581,71
Kert. sumupoisto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	5 698 956,83	11 356 158,46	266 116,44	11 349,98	17 332 581,71	0,00	17 332 581,71
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	98 963,53	2 291 301,57	13 069 774,65	28 160,81	1 888 942,63	17 377 143,19	8 538,05	17 385 681,24
Kertynyt poistoero 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuloutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P. eron poiskirj.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Epasuora tulout.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden aikaiset pienhankinnat			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
88 014,60			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertapoistot käyttöom.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7 059,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton osa			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17 385 681,24			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

LIITETIETOERITTELY POISTOJEN JA KESKIMÄÄRÄISTEN KORVAUSINVESTOINTIEN VASTAAVUUDESTA

TP 2014	TP 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018	KA €	
1 186 653,03	1 950 245,60	2 150 000,00	3 240 000,00	4 350 000,00		Poistonalaiset investoinnit
147 993,72	0,00	0,00	0,00	0,00		Rahoitusosuudet
1 038 659,31	1 950 245,60	2 150 000,00	3 240 000,00	4 350 000,00	2 545 780,98	Investointien omahankintamenot
962 697,35	1 004 921,43	1 000 000,00	1 100 000,00	1 164 000,00	1 046 323,76	Suunnitelmanmukaiset poistot
					-1 499 457,23	Ero
					-58,90	Poikkeama %

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu pääosin siitä, että talousarviossa on varauduttu jäteveden tulevan käsittelypaikan vaatimiin investointeihin. Eri vaihtoehtoja on selvitetty, mutta asiaa ei ole päätetty.

LIITETIETOERITTELYT SIIRTOVELKoihin SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

Lyhytaikaiset siirtovelat	2014	2015
Menojäämät		
Lomapalkkajaksotukset	114 016,12	116 957,26
Työttömyysvakuutusvelat	9 160,76	0,00
Vesi- ja jätevesimaksuennakot	8 664,46	11 099,40
Eläkevakuutusvelat	8 384,58	9 537,80
Muut menojäämät	2 379,61	1 357,06
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	142 605,53	138 951,52
Siirtovelat yhteensä	142 605,53	138 951,52

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

	2014	2015
Liiketoiminnan muut tuotot		
Muut myyntivoitot	15 000,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	15 000,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut		
MBR koelaitoksen myyntitappio	0,00	172 871,17
Myyntitappiot yhteensä	0,00	172 871,17

Poistosuunnitelma

KÄYTTÖOMAISUUDEN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

AINEETTOMAT	HYÖDYKKEET	poistoaika (a)	poistotapa	Kilan kuntajaosto (a)
Aineettomat oikeudet		5	Tasapoisto	5-20
Muut pitkävaikutteiset menot				
	Tutkimus- ja kehittämismenot	2	Tasapoisto	2-5
	Perustamis- ja järjestely menot	2	Tasapoisto	2-5
	ATK ohjelmistot	2	Tasapoisto	2-5
	Vuokrahuoneistojen perusparantamismenot	2	Tasapoisto	2-5
	Aluepelastuslaitoksen kalustehankinnat	2	Tasapoisto	2-5
	Valtion toiminnot (yhteishankkeet)	2	Tasapoisto	2-5
	Muut pitkävaikutteiset menot	2	Tasapoisto	2-5

AINEELLISET	HYÖDYKKEET	poistoaika	poistotapa	Kilan kuntajaosto
Maa ja vesialueet			ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
	Hallinto – ja laitosrakennukset	20	Tasapoisto	20-50
	Siirtokelpoinen hallinto- ja laitosrakennus	10	Tasapoisto	10-20
	Tehdas- ja tuotantorakennus	20	Tasapoisto	2030
	Talouksrakennukset	10	Tasapoisto	10-20
	Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	20-30
	Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	30-50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			Tasapoisto	
	Kadut ja tiet	15	Tasapoisto	15-20
	Tievalaistus	15	Tasapoisto	15-20
	Torit ja pysäköintialueet	20	Tasapoisto	15-20
	Puistot ja leikkikentät	15	Tasapoisto	15-20
	Sillat	10	Tasapoisto	10-30
	Matonpesupaikat ja venerannat	10	Tasapoisto	10-30
	Liikuntapaikat	15	Tasapoisto	15-30
	Muut maa ja vesirakenteet	15	Tasapoisto	15-30
	Vedenjakeluverkosto	30	Tasapoisto	30-40
	Viemäriverkostot	30	Tasapoisto	30-40
	Vesilaitosten laitoskoneet ja laitteet	10	Tasapoisto	10-20
	Kiinteät nosto ja siirtolaitteet	15	Tasapoisto	15-20
	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	Tasapoisto	10-15

KÄYTTÖMAISUUDEN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

AINEELLISET	HYÖDYKKEET	poistoaika	poistotapa	Kilan kuntajaosto
Koneet ja kalusto				
	Muut kuljetusvälineet esim. henkilöauto, pakettiautot	4	Tasapoisto	4-7
	Muut liikkuvat kuljetus-välineet esim. traktori	5	Tasapoisto	5-10
	Raskaat koneet esim. kuorma-auto, tiekarhu	10	Tasapoisto	10-15
	Kevyet koneet esim. nosturit, vaihtolavat	5	Tasapoisto	5-10
	Hammashoidonlaitteet	5	Tasapoisto	5-15
	Röntgenlaitteet	5	Tasapoisto	5-15
	Laboratorionlaitteet	5	Tasapoisto	5-15
	ATK laitteet ja kalusto	3		3-5
	Muut laitteet ja kalusto mm. irtaimisto	3		3-5
Muut aineelliset hyödykkeet				
	luonnonvarat		substanssipoisto	
	arvo ja taide-esineet		ei poistoa	
keskeneräiset hankinnat			ei poistoa	
osakkeet ja osuudet			ei poisto	

Ennen vuotta 2013 hankittujen pysyvien vastaavien osalta on noudatettu kunnanvaltuuston 9.6.2003 hyväksymiä poistoajoja.

- Hallinto- ja laitusrakennukset, poistoaja 30 vuotta
- Vedenjakeluverkosto, poistoaja 35 vuotta
- Viemäriverkosto, poistoaja 35 vuotta
- Vesilaitoksen laitoskoneet ja laitteet, poistoaja 15 vuotta
- Muut kuljetusvälineet esim. pakettiautot, poistoaja 7 vuotta

ALLEKIRJOITUKSET

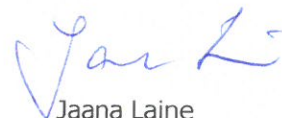
3.3.2016

Markku Eurajoki
puheenjohtaja

Leila Terkomaa
varapuheenjohtaja

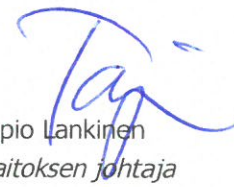
Jaana Laine
jäsen

Hannu Tanskanen
varajäsen

Hannu Nummela
asiantuntijajäsen

Tapio Lankinen
vesilaitoksen johtaja

Kuva 11. Huoltoautomme saivat uudet teippaukset. Nyt Vihdin Veden autot huomataan missä tahansa ne liikkuvatkin.